

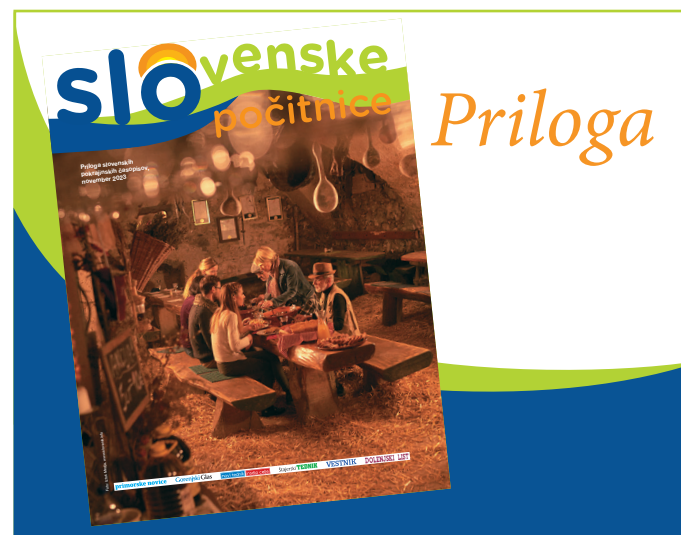

Ivan Cajzek:
»Gradbeništvo
nista več lopata
in modra halja«

Str. 22-23

PRAZNIČNO
Z OBČINO

LAŠKO

novi tednik 78

let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 44 / Leto 78 / 2. november 2023 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Občane skrbijo ostanki blata v parku

Savinja je avgusta zalila tudi mestni park v Celju in potem ko je voda odtekla, so na površini ostali nanosi blata ter celo fekalij. Mestna občina je takrat park zaprla in ga odprla šele sredi septembra, prenova pa naj bi trajala še kar nekaj časa. Bralec je zasledil podatek, da naj bi bilo blato v parku onesnaženo s težkimi kovinami in da bi to morali vedeti tisti, ki vodijo otroke vanj, ter tudi vsi drugi, na primer športni klubi, saj imajo otroci treninge v parku. Občino smo vprašali, kako namerava ukrepati. [Str. 6](#)

Foto: Andraž Purg

NAŠA TEMA

Kruh je iz leta v leto dražji [Str. 12-13](#)

KRONIKA

Bosta mučitelja živali kaznovana? [Str. 14](#)

PRILOGA

TV SPORED

ZADETKI

»Nikoli nisem imel želje po bogastvu. Vedno pa sem rad delal. Delo je čudovita stvar. In mora dati rezultat.«

Rafael Cajhen, častni občan Laškega

»Negativni odtis gradbeništva v okolju je izredno velik. Tega se zavedamo in ker živimo od gradbeništva, moramo biti odgovorni do narave ter do družbe in okolja, v katerem delujemo.«

Ivan Cajzek, ustanovitelj in direktor družbe Gic Gradnje

»Zelo negativno so me presenetile izjave nekaterih visokih državnih uslužbencev, ki so v medijih izjavljali: »Saj občina Laško je tako navajena plavati.« Takšne izjave povzročijo še večje razočaranje med ljudmi, ki tu živijo in si želijo poplavno varnost.«

Marko Šantej, župan Občine Laško

»Želim si, da bi v kratkem odkrili tudi prvega slovenskega pediatra Alojza Ipavca, ki je bil trikratni doktor, doktoriral je iz filozofije, nato iz medicine in še iz kirurgije.«

Igor Grdina, doktor zgodovine in literarne zgodovine

»Najprej smo predvidevali osem evrov vstopnine. A 40 metrov visok razgledni stolp v bližini ima sedem evrov vstopnine. Zato smo ocenili, da bo imel Razgledni stolp Kristal kot najvišja stavba v državi s 106 metri višine vstopnino deset evrov.«

Branko Kidrič, župan Občine Rogaška Slatina

(Foto: movember.com)

Zakaj novembra listje odpada, brki in brade pa rastejo?

Pravi moški skrbi za svoje zdravje

»Na pogovor za vaš časopis z veseljem pristajam, saj bi rad pozval moške, naj bodo bolj pozorni na svoje zdravje in naj se ob morebitnih zdravstvenih težavah odprto pogovarjajo, saj opažam, da mnogim tovrstne teme povzročajo precej nelagodja,« pravi nekdanji žalski župan in poslanec Lojze Posedel, ki je pred približno štirinajstimi leti prestal operacijo rakave prostate in je danes njegovo upokojsko življenje dejavno in zadovoljno. Movember je novembrska svetovna kampanja, ki spodbuja moške, naj si v tem mesecu pustijo rasti brke in brado ter tako opozarjajo na zdravstvene težave, še posebej na raka na prostati in raka na modih.

BARBARA FURMAN

Upokojeni ekonomist in politik **Lojze Posedel**, ki je Občino Žalec vodil tri županske mandate, en mandat je bil tudi poslanec v državnem zboru, je redno opravljal menedžerske zdravniške preglede, na katerih so izvidi krvi kazali postopno višanje PSA (prostatični specifični antin-

redu. A ni bilo. Takrat sem bil star 55 let.«

Tisti novembrski večer

Pravi, da ne bo nikoli pozabil novembrskega dne pred štirinajstimi leti, ko ga je poklical zdravnik in povabil na pogovor v bolnišnico. »Slutil

odpeljal v celjsko bolnišnico, kjer mi je zdravnik povedal, da imam raka prostate. Najprej sem se kot najbrž mnogi pred menoj vprašal, zakaj ravno jaz. Zdravnik mi je predstavil vse možnosti zdravljenja, a sem se takoj odločil za operacijo prostate. Želel sem se znebiti morebitne tempirane bombice v sebi.«

Kljub stresni novici se je tisti večer vrnil v restavracijo, kjer so ga čakali prijatelji. »Spraševali so me, kje sem bil, a jim nisem povedal resnice. Nasprotno. S pripovedovanjem šal sem poskrbel za prijetno in sproščeno vzdušje. Res ne vem, kako mi je to uspelo. Med vožnjo domov sem ženi povedal za diagnozo. Jokala je. Tolažil sem jo, da ni konec sveta. Da me čez nekaj mesecev čaka operacija in da verjamem v ozdravitev,« se spominja tistega novembrskega večera.

Kot Robert de Niro

Takrat je služboval kot poslanec v državnem zboru. Odločil se je, da o svoji diagnozi sodelavcem ne bo govoril, zaupal jo je le poslanskemu kolegu Alojzu Potočniku. Spomni se, da mu je nekaj dni pred operacijo rekel, da ga občuduje, kako miren je, ob čemer je hudo-

Nekdanji žalski župan Lojze Posedel poziva moške k večji skrbi za svoje zdravje.
(Foto: Nik Jarh)

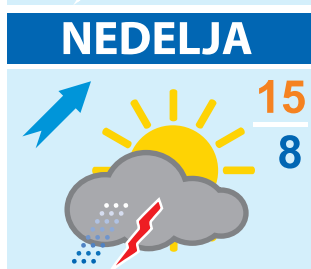
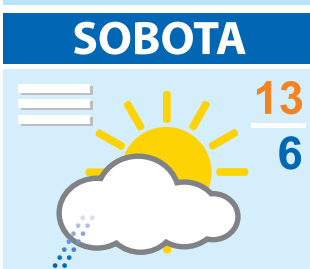
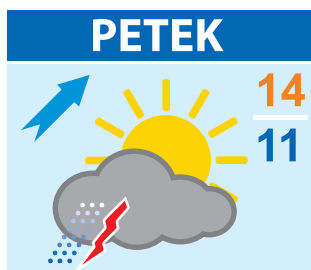
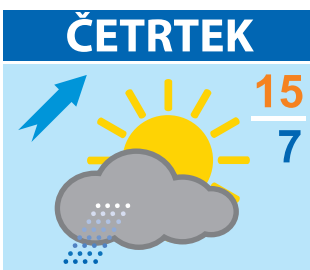

»Povsem miren sem se odpeljal v celjsko bolnišnico, kjer mi je zdravnik povedal, da imam raka prostate. Najprej sem se kot najbrž mnogi pred menoj vprašal, zakaj ravno jaz. Zdravnik mi je predstavil vse možnosti zdravljenja, a sem se takoj odločil za operacijo prostate. Želel sem se znebiti morebitne tempirane bombice v sebi.«

gen), vendar temu najprej ni posvečal posebne pozornosti, saj se ni počutil slabo in tudi bolečine ga niso pestile. »Na pregledu leta 2010 mi je zdravnik rekel, da se je vrednost PSA povzpela na 10, zato mi je svetoval temeljit specialistični pregled. Bil sem prepričan, da bo vse v

sem, da zame nima dobrih novic. A tega takrat ženi Juliji še nisem omenil. Ker sva imela tisti dan povabljeni prijatelji na večerjo, sem ji predlagal, da bi se dobili v restavraciji. Ko smo se zvečer zbrali, sem jim rekel, da imam opravke v Celju in da se bom kmalu vrnil. Povsem miren sem se

»Prvi znaki raka prostate so pogosto uhajanje urina, težave na začetku uriniranja in boleče uriniranje, šibek ali prekinjen curek ter motnje erekcije. Pri raku na modih se modo lahko poveča ali močno zmanjša in je trdo ter grčasto na otip. Moški ob tem občuti povečano težo in nelagodje. V modu je mogoče zatipati najprej majhno, okroglo in nebolečo zatrdlino, ki je lahko nespremenjena več tednov ali celo mesecev, kasneje pa se poveča in začne boleti,« poudarjajo na Onkološkem inštitutu Ljubljana.

VIR: ARSO

OkoFON – Društvo onkoloških bolnikov Slovenije omogoča brezplačno telefonsko svetovanje in pogovor za bolnike z rakom. OnkoFON je dosegljiv na telefonski številki 080 23 55 vsak dan med 9. in 17. uro. Na klice odgovarja več kot 20 strokovno usposobljenih prostovoljcev z osebno izkušnjo raka in strokovnjakov, ki dobro poznajo in razumejo stiske bolnikov.

»Ko gledam nazaj, ugotavljam, da sem živel zelo stresno, predvsem v letih županovanja. Burne in dolgotrajne seje občinskega sveta so mi povzročale stres, ki sem ga potiskal vase. V meni se je kopičil leta in leta. Prepričan sem, da sem zato zbolel.«

mušno dodal: »A veš, da je v vsem tudi nekaj dobrega? Po operaciji se boš ženskam lahko predstavljal, da si takšen kot Robert de Niro. Najbrž te bodo vprašale, kako to misliš, in jim boš pojasnil, da tudi ta velika filmska zvezda že več let nima prostate. S to izjavo me je do solz nasmejal.«

Vsaka operacija prinaša tveganje, zato se je želel dobro psihično pripraviti nanjo. Pogosto se je pogovarjal s prijateljem Tonetom, ki jo je uspešno prestal. »Spo-

je Da Vinci, ker je med drugim pisal o tem, kako je do svojega 55. leta z občudovanjem spoznaval dela velikega renesančnega umetnika Leonarda da Vincija, a si ni nikoli misli, da bo spoznal še enega s tem imenom. Tako so namreč v celjski bolnišnici imenovali robota, s katerim opravljajo operacije prostate. Urolog Sandi Poteko je pristal, da bo napisal strokovni predgovor h knjigi. Razmišljal je tudi, da bi na dogodek ob izidu knjige povabil pevca in prijatelja

bolečina pojavi šele takrat, ko bolezen že napreduje in se rakave celice iz ovojnice prostate že razširijo na kosti ali v kri. Zato moškim svetujem redne zdravniške preglede.« Kolegi poslanci so o njegovem soočenju z rakom izvedeli iz medijev. Na njegovo pobudo so si v Splošni bolnišnici Celje ogledali postopek robotske operacije prostate.

Hoja ga sprošča

Ko danes gleda nazaj, ugotavlja, da je vrsto let živel zelo stresno, predvsem v letih županovanja. »Burne in dolgotrajne seje občinskega sveta so mi povzročale stres, ki sem ga potiskal vase. V meni se je kopičil leta in leta. Prepričan sem, da sem zato zbolel,« dodaja Lojze, ki bo čez dve leti dopolnil sedemdeset let. Ne mine dan, da ne bi obul pohodniških čevljev. »Hoja je moja sprostitev. Očitno jo imam tudi v genih, saj je bila pokojna mama prav tako navdušena pohodnica, dočakala je častitljivih 99 let. Včasih sedem na vlak, se peljem do Trbovelj in se od tam peš vrnem domov. Tudi Pohorje rad obiskujem. In

»Spomnim se, da sva se na košarkarskem parketu srečevala z urologom Sandijem Potekom. Če bi takrat vedel, kako pomembna bo njegova roka za moje zdravje, ga med zavzeto igro zagotovo ne bi nikoli udaril po njej,« hudomušno pripomni Lojze Posedel.

mnim se dne, ko sem prišel v celjsko bolnišnico, operirali so me v četrtek. Povsem sem zaupal izvrstnemu urologu dr. Sandiju Poteku in celotnemu zdravstvenemu timu, ki je poskrbel, da je vse nemoteno potekalo. Ker ni bilo zapletov, sem se v soboto lahko vrnil domov in se v nedeljo že odpravil na krajši sprehod po naši ulici.«

Pohodništvo je že vrsto let Lojzetova velika ljubezen. »Ker sem nekaj tednov po operaciji še nosil kateter, sem si vrečko zavezal okoli stegna, si oblekel trenirko in se podal na sprehod, ki sem ga iz dneva v dan podaljševal. Ponovno sem se povzpел tudi na Hom. Pred operacijo sem prišel na vrh v dvajsetih minutah, po operaciji v uri in pol. Ko sem stal na vrhu, me je prevzel občutek neizmerne zadovoljstva in hvaležnosti. Takšni podvigi so v meni utrjevali vero v dobro.«

Dva da Vincija

Pravi, da je v tistem obdobju bral knjige avtorjev, ki so preboleli raka. Tudi sam jo je začel pisati. Naslovil jo

Andreja Šifrerja. »A sem si premislil. Čeprav sem danes zdrav, mi je nesmiselno, da bi se razglašal kot zmagovalec, ki je premagal raka. Ob tem se ne bi počutil dobro. Nikoli ne veš, kaj bo jutri.

Trenutno ima kar 16 tisoč Slovencev diagnosticiranega raka prostate. In vsak dan v Sloveniji umre vsaj en moški zaradi te bolezni. Letno ta v naši državi vzame 400 življenj. Najslabši scenarij je mogoče preprečiti z rednimi zdravniškimi pregledi, s testiranjem krvi in samopregledovanjem, poudarjajo onkologi.

Zato je moje pisanje ostalo v predalu.«

Se je pa Lojze odločil, da bo o svoji izkušnji z rakom prostate spregovoril javno. Zato je že pred nekaj leti dal intervjuja za RTV Slovenija in Pop TV. »Tako kot v pogovoru z vami sem tudi takrat medijsko pozornost izkoristil za to, da sem moške spodbudil, naj bodo bolj pozorni na svoje zdravje oziroma počutje. Rak prostate je hinavska bolezen, saj se

številne druge koticke naše lepe dežele. Včasih sem igral tenis, kar mi danes preprečuje poškodovano koleno. Tudi navdušen košarkar sem bil. Spomnim se, da sva se na košarkarskem parketu srečevala z urologom Sandijem Potekom. Če bi takrat vedel, kako pomembna bo njegova roka za moje zdravje, ga med zavzeto igro zagotovo ne bi nikoli udaril po njej,« še doda z nasmehom.

Kot je navedeno na spletni strani Onkoman, je odkrivanje zgodnjih oblik bolezni ključnega pomena za zdravljenje, zato je samopregledovanje mod priporočljivo za vse moške. Samopregled je priporočljiv vsaj enkrat na mesec, kar moškim vzame le 30 sekund časa. In 30 sekund jim lahko reši tudi življenje.

Marija Travner, strokovna vodja skupine za samopomoč, vabi moške, ki so zboleli zaradi raka, naj se jim pridružijo v skupini. (Foto: Nik Jarh)

Marija Travner: Moški potrebujejo spodbudo

Upokojena višja medicinska sestra Marija Travner, ki je bila zaposlena v Splošni bolnišnici Celje, je strokovna vodja skupine za samopomoč. Ta v mestu ob Savinji deluje pod okriljem Društva onkoloških bolnikov Slovenije. »Žal opažam, da je moške treba spodbujati oziroma opogumljati, da spregovorijo o svojih zdravstvenih težavah,« pravi.

Sogovornica je v celjski bolnišnici kar 45 let delala z onkološkimi bolniki. Je tista medicinska sestra, ki je leta 1977 prvič bolniku dala kemoterapijo. »Ker sem v letih službovanja pogosto poslušala stiske bolnikov z rakom, sem dojela, da mnogi predvsem potrebujejo nekoga, ki jih posluša in jim svetuje, kako premoščati tisko. Zato sem se odločila, da bom del svojega prostega časa posvečala delu v skupini za samopomoč.«

V njej se onkološki bolniki srečujejo enkrat meseč-

no. Brezplačne prostore jim je zagotovila Splošna bolnišnica Celje. Pogovarjajo se in si izmenjujejo izkušnje ter poslušajo predavanja, ki jih društvo organizira v sodelovanju s centrom za

krepitev zdravja, ki deluje pod okriljem Zdravstvenega doma Celje. »V skupini prevladujejo ženske, imamo le dva moška, eden je prebolel raka črevesja, drugi raka grla. Slaba udeležba moških me ne preseneča, saj se težje odprejo in spregovorijo o svojih zdravstvenih težavah.«

Med usposobljenimi prostovoljkami za samopomoč so ženske, ki so prebolele raka, zato znajo poslušati ter se pravilno odzvati. Če presodijo, da je oseba res v hudi psihični stiski, ji priskrbijo še pomoč psihologa.

Ključna je preventiva

Kot še pravi Marija Travner, njihovo društvo zelo dobro sodeluje s celjsko bolnišnico in celjskim zdravstvenim domom. V bližini omenjenih ustanov nekajkrat na leto postavijo informativne stojnice z raznovrstnimi informacijami, med drugim tudi o pomenu samopregledovanja mod. »Pred petimi leti smo v Društvu onkoloških bolnikov Slovenije izvedli odmevno preventivno akcijo, ki smo jo naslovili Pravi moški skrbijo zase. Prostovoljci društva smo obiskovali delovne organizacije in moške spodbujali k večji skrbi za lastno zdravje.«

Po mnenju Marije Travner postajamo kot družba vedno bolj osveščeni o raku. Za to po njenem mnenju v največji meri skrbijo društva in mediji, zelo pomembno je, da se o tem pogovarjamo tudi v družini. »Pogosto smo ženske tiste, ki svoje partnerje prepričujemo, naj obiščejo zdravnika, če imajo zdravstvene težave. Pogosto obisk odlagajo. Zelo pomembno je, da je rak odkrit v zgodnjem obdobju, ker je večja verjetnost, da bo zdravljenje učinkovito.«

»Pred petimi leti smo v Društvu onkoloških bolnikov Slovenije izvedli odmevno preventivno akcijo, ki smo jo naslovili Pravi moški skrbijo zase. Prostovoljci smo obiskovali delovne organizacije in moške spodbujali k večji skrbi za lastno zdravje,« pravi Marija Travner.

Veš, kaj je movember?

Zanimalo nas je, ali moški na Celjskem poznajo gibanje movember. In če, kako se odzivajo nanj?

Tadej Bobek

Tadej Bobek, Planina pri Sevnicah: »Kolikor vem, je movember to, da si moški puščajo brke z namenom opozarjanja na raka na prostati. Če se moški premalo pogovarjamo, je po moje to odvisno od posameznika, ampak mislim, da se mlajši moški več pogovarjajo o svojih težavah, kot se ali so se starejši.«

Nikolai Torkhov, Celje: »Nisem še slišal za movember, ampak mislim, da je moškim precej

Nikolai Torkhov

vseeno za zdravje. Tudi sam načeloma skrbim za svoje zdravje, ampak včasih pač ne znese. Mislim, da se stanje izboljšuje, da moški postajajo bolj pozorni na svoje zdravje. Kot primer, moj oče je poleti umrl zaradi raka. Ko je bil na operaciji in so mu izrezali ledvico, mu je zdravnik rekel, da bo moral spremeniti svoje navade. Spremenil jih je le za kakšen mesec, potem je nadaljeval po starem.«

Žiga Zaveršnik

Žiga Zaveršnik, Celje: »Ne vem, kaj je movember, zanj še nisem slišal. A mislim, da moški premalo damo na svoje zdravje, predvsem psihično, in se premalo pogovarjamo o svojem zdravju, tako fizičnem kot psihičnem. Čeprav se mlajši pogovarjajo o tem več kot njihovi očetje, a še vedno premalo.«

JF, foto: Andraž Purg

Posvet o razvoju turizma in gostinstva

Celje – središče turizma v regiji

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje je pripravila še en posvet o razvoju turizma in gostinstva. Na prvem, ki je bil marca, so sodelovali predvsem podjetniki in predstavniki večjih družb, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Tokrat je na posvet povabila tudi predstavnike mestne občine in nekaterih njenih zavodov ter ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Rdeča nit pogovora je bilo poleg razvoja turizma v Celju tudi povezovanje turističnih ponudnikov v celotni regiji.

JANJA INTIHAR

V Celju želijo, da bi mesto postalo središče turistične ponudbe v regiji. »O tem že dolgo govorimo. Celje je središče regije samo na papirju. Treba je narediti korak naprej, pripraviti dobro strategijo, ki mora imeti podporo tudi v proračunu. Brez denarja in politične podpore še tako dobra strategija razvoja turizma in gostinstva ne bo zaživela,« je poudaril **Peter Pišek**, predsednik celjske obrtne zbornice.

osnov za povezovanje regije so kolesarske povezave in pešpoti. Župan je še poudaril, da je Celje pri obnavljanju kulturne dediščine naredilo že zelo veliko, a ga kljub temu čaka še veliko dela. Med drugim bo treba nadaljevati obnovo Stare grofije ter urediti boljši dostop do Starega gradu, ki je že nekaj časa najbolj obiskana celjska znamenitost. V Celju je tudi veliko priložnosti za razvoj družinskega turizma, pomembna je sejemska dejav-

Matija Kovač, župan Mestne občine Celje:
»Turistov ne zanimajo občinske meje.«

Župan **Matija Kovač** je povedal, da mestna občina končuje pripravo nove turistične strategije do leta 2018, ki Celje z njegovo bogato kulturo in zgodovinsko dediščino postavlja v središče turistične ponudbe regije. Ob tem je poudaril, da se na turizem ne sme gledati lokalno, saj turistov ne zanimajo občinske meje. Želijo le kakovostna doživetja na področju kulinarike, gostoljubja, športa, rekreacije in kulturne dediščine. »Zato smo se pri snovanju skupne turistične ponudbe v savinjski regiji že začeli pogovarjati s posameznimi občinami. Z Laščani smo že sklenili partnerstvo in verjamem, da se nam bodo pridružili še drugi,« je dejal Kovač. Ena od dobrih

nost, ki vsako leto v mesto privabi zelo veliko obiskovalcev.

Razdrobljena ponudba zdravilišč

Velika priložnost za razvoj skupne turistične ponudbe v regiji so zdravilišča, je poudarila direktorica Razvojnega centra Savinjske regije **Bojana Stopinšek**. V regiji je šest zdraviliških občin s sedmimi zdraviliškimi podjetji, ki imajo polovico nastanitvenih zmogljivosti na tem območju. Med gosti, ki so lani obiskali zdravilišča, je bilo 60 odstotkov tujcev. Občina Podčetrtek je v državi med najbolj priljubljenimi in po številu turistov na dvanajstem mestu, je poudarila Stopinškova in opozorila, da je zdaj velika slabost

V Celju so spet govorili o tem, kako pospešiti razvoj turizma ter pri tem povezati čim več občin v regiji. (Foto: arhiv OOO Celje)

regije premalo povezana turistična ponudba.

Maja Voglar, direktorica zavoda Celeia, je povedala, da se je v letu 2023 v Celju spremenila struktura turistov, saj so se obiskovalcem iz nemško govorečih trgov, Hrvaške in Madžarske pridružili še gostje iz Francije, Španije, Češke in Poljske. »Velik izziv v prihodnjih letih bo obogatiti ponudbo v mestu, da bodo turisti porabili čim več denarja. Zdaj domači gosti v povprečju porabijo 104 evre, tuji 187 evrov, turisti, ki so jih v regijo privabile ko-

lesarske poti, pa več kot 200 evrov,« je še dejala Maja Voglar, ki veliko priložnost za razvoj turizma vidi tudi na športnem področju.

Finančna pomoč države

Brez finančne pomoči države regija ne bo mogla urediti še tako dobro napisane strategije razvoja turizma in gostinstva. Generalna direktorica direktorata za turizem na gospodarskem ministrstvu **Dubravka Kalin** je povedala, da je država v zadnjem letu razdelila 142 milijonov evrov

za 133 projektov na področju turizma, katerih vrednost je sicer 346 milijonov evrov. Za večjo prepoznavnost gorskih turističnih središč je ministrstvo zagotovilo 55,4 milijona evrov, za 58 projektov s področja javne turistične infrastrukture pa je namenilo 15,5 milijona evrov. Dejala je, da bo ministrstvo z vlaganjem v nastanitveno turistično infrastrukturo podprlo 58 projektov v skupni vrednosti 58 milijonov evrov. S tem bo slovenski turizem pridobil 1.168 novih visokokakovostnih nastanitvenih enot. Za

razvoj turizma v turističnih krajih bo v obdobju od leta 2024 do 2025 iz kohezijskih sredstev na voljo še 21,9 milijona evrov.

Dubravka Kalin je tudi napovedala, da ministrstvo pripravlja spremembe Zakona o gostinstvu, s katerimi bodo med drugim natančneje opredeljeni vrste gostinskih lokalov in pogoji njihovega delovanja, natančneje bo določen tudi njihov obratovalni čas. V zakonu bo tudi zapisano, da bodo gostinski lokali svojim gostom obvezni ponuditi pitno vodo iz vodovodnega omrežja.

Velenjska občina je v poslovni coni Stara vas uredila še tri hektarje zemljišč. (Foto: arhiv MOV)

V Velenju dve tovarni za prehranska dopolnila

Mestna občina Velenje že nekaj časa vabi vlagatelje v poslovno cono Stara vas, kjer naj bi gospodarske družbe, ki naj bi se razvile na tem območju, zagotavljale delovna mesta tudi za takrat, ko bo treba zapreti premogovnik. Med naložbeniki, ki so napovedali prihod v Velenje ali nove proizvodne prostore že gradijo, so podjetja, ki se ukvarjajo z izdelki za zdravje in s prehranskimi dopolnili, ter nekaj tehnoloških podjetij.

Na seznamu vlagateljev so žalska družba VonPharma, ki se ukvarja s prodajo prehranskih dopolnil, izdelanih v Evropi, ErgoPharma iz Celja, ki razvija in izdeluje prehranska dopolnila, Malinca, ki se ukvarja s prodajo

prehranskih dopolnil in naravnih kozmetike, tehnološki podjetji Atres in Mega M, Plastika Skaza in Tiki Hvac, ki je napovedal postavitev referenčnega laboratorija za obnovljive vire energije in proizvodnjo toplotnih črpalk.

Pred kratkim je velenjska občina, ki si želi prihod zlasti tistih podjetij, ki ustvarjajo višjo dodano vrednost in bodo s svojimi programi in projekti prispevala k uspešnemu prestrukturiranju regije iz premogovne v tehnološko razvito in okolju prijazno, v poslovni coni Stara vas uredila infrastrukturo še na dodatnih treh hektarjih zemljišč. Kupila sta jih podjetji VonPharma in ErgoPharma. Obe sta za svoje naložbe dobili finančno podporo države iz drugega svežnja ukrepov v okviru načrta za okrevanje in odpornost.

Najvišjo nepovratno spodbudo, ki znaša 5,5 milijona evrov, je država odobrila podjetju VonPharma, ki je napovedalo, da bo v Velenju zgradilo upravne in proizvodne prostore ter logistično središče. Vrednost naložbe je ocenilo na od 30 do 50 milijonov evrov. Proizvodna in upravna stavba naj bi bili zgrajeni do konca leta 2023, logistično središče za farmacijo, ki bo največje

v vzhodni Sloveniji, naj bi bilo dokončano v letu 2024. V prvem delu naložbe, ko bo v Velenje preselilo tudi svoj sedež, je podjetje napovedalo od 150 do 300 delovnih mest, v drugem delu od 500 do 700. Celjskemu podjetju ErgoPharma, ki razvija in izdeluje prehranska dopolnila, je država za naložbo v Velenju odobrila 2,3 milijona evrov nepovratnega denarja. V podjetju so takrat napovedali, da bodo do maja 2025 zgradili proizvodno-razvojno središče.

V obeh podjetjih o tem, kaj se dogaja z njunima naložbama, še ne želijo govoriti. Tadej von Horvath, lastnik družbe VonPharma, je že pred časom povedal, da gre vse po načrtu in da bo vse podrobnosti razkril, ko bo naložba končana. V družbi ErgoPharma na naša vprašanja, koliko je vredna njihova naložba, kdaj bo končana in koliko delovnih mest načrtujejo v Velenju, (še) niso odgovorili.

JI

Dragi energenti in upad naročil

Štorski jeklarji letos z izgubo

Po uspešnem lanskem poslovanju z rekordnimi prihodki in visokim dobičkom v družbi Štore Steel za letos napovedujejo velik upad prodaje in izgubo. Generalni direktor Jani Jurkošek pojasnjuje, da so pglavilni razlogi za slabše poslovanje recesija v avtomobilski industriji in visoke cene energentov. Slabši poslovni rezultati ne bodo vplivali na izvajanje največje naložbe v zgodovini podjetja – 24 milijonov evrov vreden center sekundarne metalurgije, ki bo omogočil izdelavo čistejših jekel.

JANJA INTIHAR

»Tudi nas je dosegla recesija. V drugem polletju, še zlasti v zadnjem četrtletju, se je obseg naročil zmanjšal. Zato ob koncu leta v podjetju ne pričakujem nobenega veselja, saj bomo poslovno leto zaključili v rdečih številkah,« napoveduje Jani Jurkošek, ki je sicer še sredi leta ocenjeval, da izgube ne bo, bo pa čistega dobička zelo malo.

Naročila v avtomobilski industriji, ki ji prodajo največ izdelkov, so bila v prvih petih mesecih stabilna, junija so se občutno znižala. V prvem polletju so imeli takšne rezultate, kot so jih pričakovali, v drugem polletju se je zlasti zaradi recesije v Nemčiji začelo ohlajanje trga. Naročila so se zmanjšala za 20 odstotkov. »Za lanskimi prodanimi ko-

ličinami jekla zaostajamo za 9 odstotkov,« pravi Jurkošek. Čeprav sicer ta zaostanek ni velik, so na upad prihodkov vplivale cenovne razmere na trgu, ki so povsem drugačne kot lani. »Energijskega dodatka, ki smo ga zaradi višjih stroškov za energijo vključili v svoje cene, ni več. Ob tem so v državah, kjer delujejo naši konkurenčni proizvajalci jekel, subvencije podjetjem zaradi podražitev energentov občutno višje kot pri nas. Zato na trgu s svojimi cenami ne moremo biti konkurenčni,« še dodaja. Štorska jeklarna za elektriko in druge energente vsak mesec plača 2,5 milijona evrov. Včasih je energija predstavljala 11 odstotkov vseh njenih stroškov, zdaj jih predstavlja kar 20 odstotkov.

Prihodki od prodaje bodo letos v primerjavi z lanskimi, ki so znašali 189 milijonov evrov, nižji za 20 odstotkov oziroma za približno 40 milijonov evrov. Namesto lanskega čistega dobička v višini 10,5 milijona evrov bo jeklarna letos zabeležila izgubo. Znašala bo med enim in dvema milijonom evrov.

Ne bodo ustavili največje naložbe

Jani Jurkošek tudi za leto 2024 ne napoveduje nič dobrega. »Žal ne morem biti prav nič optimističen, saj ne vem, kaj nas čaka. V jeklarski industriji in gospodarstvu nasploh je vsako leto drugačna zgodba. Lani nismo vedeli, kako bo s pomočjo države zaradi visokih cen energentov, za prihodnje leto ne vemo, kakšne bodo te cene. Tudi če bodo nižje, kot so bile letos in preteklo leto, bodo težave zaradi recesije v avtomobilski industriji. Potreb po jeklih, kakršne proizvaja naša tovarna, je veliko manj kot prejšnja leta,« razmere opisuje Jurkošek in dodaja, da so v zadnjem četrtletju najprej občutno upadla naročila proizvajalcev tovornjakov, nato še proizvajalcev osebnih avtomobilov.

Jani Jurkošek tudi za leto 2024 ne napoveduje nič dobrega. »Žal ne morem biti prav nič optimističen, saj ne vem, kaj nas čaka,« pravi.

Zaradi slabšega poslovanja v štorski jeklarni ne bodo upočasili izvajanja svoje doslej največje naložbe. Gre za 24 milijonov evrov vreden center sekundarne metalurgije, ki jim bo omogočil izdelavo čistejših, visoko trdnih jekel ter nerjavnih in nekaterih orodnih jekel. Naložba naj bi bila v celoti končana sredi prihodnjega leta. Jani Jurkošek poudarja, da je kljub težavam zaradi visokih

stroškov energije ter upada prihodkov likvidnostno stanje družbe dobro. Poleg tega so za postavitev centra pri Slovenski izvozni in razvojni banki najeli ugodno posojilo, ki bi se z zamikom izvedbe naložbe zagotovo podražilo.

Prodaja delnic neuspešna

Unior, ki je največji lastnik družbe Štore Steel in je tudi njen zelo pomemben poslovni partner, je letos svoj 30-odstotni delež v štorskem podjetju začel prodajati. Tako so zahtevale banke, ki so reprogramirale njegova posojila. Jani Jurkošek ocenjuje, da do prodaje letos zagotovo še ne bo prišlo, saj cenitev štorskega podjetja še ni kočana.

Končan pa je postopek prodaje 12-odstotnega deleža, ki ga ima podjetje Štore Steel v zreškem podjetju. Družbi sta namreč malo več kot deset let tudi lastniško prepleteni. Prodaja delnic ni bila uspešna, čeprav je bilo zanimanja za nakup kar nekaj, med morebitnimi kupci so bila domača in tudi tuja podjetja. »Na koncu smo dobili samo eno ponudbo, cena v njej je bila pod našimi pričakovanji. Ker je kljub več pogajanjem nismo uspeli zvišati, smo se odločili, da deleža v Uniorju ne bomo prodali,« pojasnjuje Jurkošek in dodaja, da zaenkrat o novem krogu prodaje ne razmišljajo.

Iščejo kupca tudi za dvorec na Gomilskem

Družba Štore Steel že nekaj časa išče kupca tudi za dvorec Štrovsenek na Gomilskem v občini Braslovče. Zgodba, kako je dvorec iz 16. stoletja pristal v rokah štorskih jeklarjev, je precej zapletena in sega več kot desetletje nazaj, povešana je s posli med Banko Celje in Uniorjem, ki je bil dlje časa njen večinski lastnik.

V Štorah so pričakovali, da bo dvorec kupilo škotsko podjetje BSW Timber, ki je leta 2018 napovedalo, da bo na Gomilskem na območju nekdanjega lesnopredelovalnega centra postavilo največjo žago v Sloveniji. »Škoti so se zanimali za nakup dvorca, ki stoji v neposredni sosesčini tega predelovalnega centra, a so potem vsi njihovi načrti o gradnji žage padli v vodo in s prodajo ni bilo nič,« pravi Jurkošek. Družba Štore Steel zdaj išče novega kupca. Cena za dvorec, ki ima 1.412 kvadratnih metrov notranjih površin, zgradbo pa obdaja tudi 1,6 hektarja veliko zemljišče z dvoriščem, s parkom, z ribnikom in gozdom, je 790 tisoč evrov. Ker je zapuščen, saj že štirinajst let sameva, bi po nekaterih ocenah njegova obnova stala približno tri milijone evrov.

Foto: arhiv NT/SHERPA

Družba Štore Steel že nekaj časa išče kupca za dvorec Štrovsenek na Gomilskem. Cena za spomeniško zaščiteno stavbo iz 16. stoletja je 790 tisoč evrov. Cena za obnovo bo nekajkrat višja, saj dvorec sameva že 14 let.

V Uniorju višji prihodki, upad dobička

V Uniorju ocenjujejo, da bo Skupina Unior, ki jo sestavlja več podjetij doma in v tujini, letos imela 6,1 milijona evrov čistega dobička, kar je 4,1 milijona evrov manj kot lani. Čisti prihodki od prodaje naj bi znašali 295,3 milijona evrov. Lani je skupina ustvarila 287,6 milijona evrov prihodkov.

Kot so še zapisali v objavi na spletnih straneh Ljubljanske borze, je ocena pripravljena ob predpostavki, da do konca leta ne bo večjih tržnih in valutnih nihanj, nepredvidenih dogodkov ali večjega oblikovanja popravkov vrednosti in rezervacij. Prav tako v oceni do konca leta ni predvidena prodaja katere od družb v skupini.

Tudi Unior torej napoveduje, da postopek prodaje delnic, ki jih ima v družbi Štore Steel, še nekaj časa ne bo končan. Za finančnega svetovalca pri prodaji je najel NLB, ali se je že oblikoval širši konzorcij prodajalcev in ali sta v njem tudi družbi Kovintrade in Dinos, ki imata vsaka po 15 odstotkov delnic štorske jeklarne, za zdaj javno še ni znano.

Unior prodaja tudi svojo turistično družbo Unitur, ki upravlja Terme Zreče in rekreacijsko središče na Rogli, in 100-odstotni delež v srbski orodjarni Unior Components, ki jo je kupil leta 2005 od Zastave. Prodajna postopka sta se že začela in bosta predvidoma končana v drugi polovici leta 2024. Unior želi s kupninami, ki jih bo dobil pri prodaji delnic družbe Štore Steel ter Uniturja in srbske orodjarne, zmanjšati svojo zadolženost in povečati sposobnost financiranja razvojnih projektov.

JJ

V Uniorju ocenjujejo, da bo celotna skupina, ki jo sestavlja več podjetij doma in v tujini, letos ustvarila 7,6 milijona evrov več čistih prihodkov od prodaje kot v lanskem letu. (Foto: arhiv Uniorja)

CELJE – Po poplavi še večja onesnaženost tal?

Ko je voda v parku odtekla, so ostali nanosi, ki so ponekod še vidni. (Foto: arhiv MOC, TC)

Občane skrbijo ostanki blata v parku

Savinja je avgusta zalila tudi mestni park v Celju in potem ko je voda odtekla, so na površini ostali nanosi blata ter celo fekalij. Mestna občina je takrat park zaprla in ga odprla šele sredi septembra, prenova pa naj bi trajala še kar nekaj časa, da bo park dobil nekdanji videz. Bralec je zasledil podatek, da naj bi bilo blato v parku onesnaženo s težkimi kovinami in da bi to morali vedeti tisti, ki vodijo otroke vanj, ter tudi vsi drugi. Sprašuje, zakaj tega opozorila ni nikjer v parku in kako namerava občina ukrepati.

TATJANA CVIRN

O zaprtju parka in delih v njem je občina vse od poplav obveščala na spletni strani in tudi na svojih družbenih omrežjih. Glede onesnaženja s težkimi kovinami je na osnovi meritev Arsa ocenila, da ni razloga za posebna opozorila, saj je bila bolj onesnažena prvotna zemljina kot poplavni nanos.

Onesnažena že prvotna tla

Po poplavah je Agencija RS za okolje (Arso) avgusta izvedla vzorčenje na 21 mestih v različnih porečjih, med drugim tudi v porečju Savinje. Na vsakem vzorčnem mestu sta bila

odvzeta dva vzorca: vzorec sedimenta oz. mulja in vzorec prvotnih tal. Na območju Mestne občine Celje sta bila vzorca odvzeta na območju mestnega parka. Opravljene so bile analize vsebnosti kovin

in mineralnih olj. Rezultate je Arso objavil sredi septembra. Analiza je pokazala, da napolavine niso problematične, ampak da so onesnažena prvotna tla. Vsebnost kadmija je z 1,8 mg na kg suhe snovi presegla mejno vrednost enega mg, vsebnost cinka je dosegla opozorilno vrednost, ki znaša 300 mg na kg suhe snovi.

»Rezultati teh vzorčenj so bili objavljeni na spletni strani Arsa, podatke so povzemali tudi različni mediji. Strinjamo se, da bi lahko tudi mi kot občina rezultate objavili, a pojasnjujemo, da se stanje prvotnih tal v mestnem parku zaradi neurja ni poslabšalo,« odgovarjajo na občanova vpra-

šanja v mestni občini in dodajajo, da je stanje tal na območju Celja posledica industrijske preteklosti.

»Mestni park je namenjen sprehajanju, njegove površine so zatravljene, zato je tveganje za izpostavljenost težkim kovinam manjše. Vsekakor si želimo in prizadevamo, da bi Vlada RS čim prej sprejela odlok o sanaciji Celjske kotline.«

Manj tveganja na zatravljenih površinah

Da je v parkih z zatravljenimi površinami tveganje manjše, saj je manjša možnost izpostavljenosti onesnaženim prsti kot na nezatravljenih tleh, menijo v Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ). Na osnovi rezultatov vzorčenja Arsa v Celju niso povzročile dodatnega onesnaženja tal.

»Prisotnost težkih kovin v tleh predstavlja nevarnost, a ta sama po sebi še ne predstavlja tveganja za zdravje. To tveganje se pojavi šele, če težke

Kako kuhati s čim manj odpadki?

CELJE – Kako zmanjšati vedno večje količine odpadkov, je vprašanje, s katerim se bo treba resneje spoprijeti, če želimo spremembe v okolju. Ena od osnovnih težav je, da skoraj ni mogoče kupiti izdelka, ki ne bi imel različne vrste embalaže. A pomembno je tudi zavedanje o možnostih drugačnega ravnanja, o čemer so razmišljali dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje, ki so sodelovali v mednarodnem projektu Zero Waste Catering Lab Project.

Dijaka Mia Hafner in Jakob Mihevc sta imela priložnost sodelovati v projektu, v katerem sta pridobila veliko novih znanj. (Foto: Andraž Purg)

Ob zaključku so dijaki z mentorji predstavili rezultate svojega nekajletnega dela. »Vidimo posledice našega neodgovornega ravnanja z naravo in slabo se nam bo pisalo, če ne bomo prispevali vsak po svojih močeh. V gostinstvu lahko vplivamo na količine odpadkov in s tem na prihranke pri pripravi hrane. To pomeni, da pri vseh stopnjah priprave upoštevamo, da je teh odpadkov čim manj. Pomembno je tudi, kako znamo porabiti ostanke pripravljene hrane, o čemer je treba razmišljati že pri receptih,« je povedal ravnatelj šole Iztok Leskovar.

Zanimivo za gostince

Mladi in njihovi mentorji so se veliko naučili ob izmenjavi izkušenj s partnerji. Napisali so recepte za različne jedi, pripravljene tako, da je čim manj odpadkov, in posneli dvanajst videoposnetkov priprave teh jedi. Ob njih se lahko drugi dijaki in tudi zaposleni učijo, kako pripravljati hrano s čim manj odpadki in celo brez njih. Ustvarili so platformo, kjer združujejo

lokalne pridelovalce, restavracije in osveščene stranke, ki želijo spremembo. Pripravili so še e-knjigo receptov in e-knjigo o načelih »zero waste«, ki je kot strokovno gradivo na voljo uporabnikom v večjih kuhinjah in učiteljem strokovnih predmetov.

»Odpadki stanejo, zato je projekt zelo zanimiv tudi za gostince. Ko morajo kupiti hrano, je to strošek, prav tako stane toplotna obdelava sestavin in če nazadnje del hrane zavržejo, je treba plačati še za odpadke. Podjetja zato vedno več pozornosti namenjajo tej temi. Podjetje Jezeršek na primer uporablja posebno tehniko, ki pokaže, kolikšen del sestavin bo končal med odpadki in kakšen strošek bo to,« pravi Leskovar.

Spoznavanje tujih izkušenj

Mladi so bili navdušeni nad sodelovanjem v tem projektu, saj so se veliko naučili in spoznali vrstnike iz drugih držav. Mia Hafner, dijakinja 1. letnika programa kuhar, je povedala, da je bila vesela, da je že kot prvošolka dobila priložnost, da je lahko sodelovala. Všeč sta ji bila zlasti obisk v zagrebški partnerski šoli in

kovine, ki so v tleh, na kakršenkoli način vstopijo v telo: z zaužitjem, vdihavanjem ali skozi kožo. Tveganje za zdravje je večje, čim večji in dolgotrajnejši je tovrsten vnos,« pojasnjujejo v NIJZ.

Kot je znano, je kadmij glavni onesnaževalec v celjskih tleh. Z zaužitjem rastlin, ki so bile pridelane na takšnih tleh, lahko pride do vnosa te težke

kovine v telo, kar je mogoče tudi z umazanimi rokami po delu na takšni površini, če si jih ne umijemo. Majhni otroci lahko med igro kdaj dajo v usta tudi nekaj prsti, zato je bolje, da se na takšnih tleh ne igrajo in da si po igri temeljito umijejo roke. Sicer pa je otroško igrišče v parku, ki je bilo prav tako poplavljenno, še vedno zaprto.

Iz modre v zeleno

CELJE – Levški viseči most, ki je bil zaradi prenove zaprt od 10. oktobra, je spet prehodan. Delavci podjetja Zelenice so v celoti obnovili leseno pohodno površino, ki je bila zaradi zadnje poplave še posebej načeta.

Popravili so tudi kovinsko konstrukcijo, kjer je bilo treba, in jo zaščitili pred vplivi vremena. Enako so poskrbeli za ograjo mostu in jo prebarvali. Sledilo bo še barvanje jeklenic in spodnjega dela kovinske konstrukcije. Za ta dela bodo delavci Zelenic potrebovali posebno dvigalo, ki ga je mogoče postaviti v reko, a le v primeru izjemno nizkega vodostaja. Torej bodo morali nanj počakati še nekaj časa.

Dela so bila vredna malo manj kot 25 tisoč evrov. Izbiro barve so Zelenice prepustile občankam in občanom, ki so na družbenem omrežju izbirali med modro, kakršna je bila doslej, sivo in zeleno. Obveljala je slednja, ki jo je izbrala večina od skoraj 1.300 sodelujočih, in to kljub pomislekom posameznikov, da bi o tem bilo bolje vprašati kakšnega krajinskega arhitekta. TC

Levška brv, prej v modri, zdaj v zeleni barvi, je spet prehodna. (Foto: arhiv MOC)

snemanje priprave jedi. »Naučila sem se veliko uporabnih stvari, tudi to, kako se da koristno porabiti ostanke hrane, na primer olupke rdeče čebule je mogoče porabiti za barvanje ali čiščenje juhe.«

Tudi Jakob Mihevc, ki obiskuje 3. letnik programa gastronomsko-turistični tehnik, je bil vesel novih znanj in srečanj s tujimi dijaki. »Med drugim smo se učili tudi to, kako

sodelovati z ljudmi v tujini, saj smo obiskali gostinsko šolo v Belgiji, kjer smo videli njihov način dela.«

Koordinatorica projekta Nina Cesarec iz zagrebškega centra Slave Raškaj je bila ob koncu zadovoljna, da so šole skupaj razvile različna orodja za pomoč kuharjem pri kuhanju s čim manj odpadki. »Mogoče je kuhati tako, a se je tega treba naučiti.« TC

Kako med kuhanjem ustvariti čim manj odpadkov, so dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje spoznavali v projektu Zero Waste Catering Lab Project. (Foto: arhiv šole)

LAŠKO – Zaživel center za krepitev zdravja

Več zdravja za vse generacije

V Laškem že od začetka septembra deluje center za krepitev zdravja, minuli teden je tudi uradno odprl svoja vrata. Center, ki pomeni nadgradnjo zdravstvenovzgojnega centra in deluje v okviru Zdravstvenega doma Laško, nudi razširjeno dejavnost na področju preventive, več individualnih obravnav posameznikov ter več delavnic. Prinesel je tudi štiri nove zaposlitve. Kot je ob odprtju prostorov centra za krepitev zdravja poudaril župan Marko Šantej, pridobitev pomeni velik doprinos za vse občanke in občane Laškega.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Preventivne dejavnosti, ki jih izvajajo v Centru za krepitev zdravja Laško, so namenjene vsem generacijam. V njem obiskovalci oziroma uporabniki najdejo več programov, kot so program za krepitev zdravja odraslih, vzgoja za zdravje otrok in mladostnikov, programi promocije ustnega zdravja, preventivni presejalni programi, individualni posveti za krepitev zdravja, programi priprave na porod in starševstvo. »V center lahko pride vsak občan in se dogovori za pregled pri strokovnjakih – fizioterapevtu, kineziologu, dietetiku, diplomiranih medicinskih sestrah, psihologu. V centru izvajamo tudi različne delavnice,« našteva direktorica Zdravstvenega doma Laško **Janja Knapič**. V centru

za krepitev zdravja je trenutno šest zaposlenih, od tega so štiri nove zaposlitve.

Nov center za krepitev zdravja v Laškem je prostore dobil v stavbi v Kidričevi ulici 1, kjer je pred tem deloval center za socialno delo. Prostore je Občina Laško temeljito prenovila, za kar je namenila približno 230 tisoč evrov.

Zadovoljni z zdravstveno oskrbo

Župan Občine Laško Marko Šantej je prepričan, da so takšne preventivne dejavnosti, kot so na voljo v centru za krepitev zdravja, velik doprinos za vse občane. »Osebnih zdravnikov je v Zdravstvenem domu Laško dovolj. Želeli bi si še kakšnega dodatnega zobozdravnika in

specialista, kot je na primer pedontolog. Sicer pa smo v Laškem z zdravstveno oskrbo lahko zelo zadovoljni,« pravi.

V laškem zdravstvenem domu je trenutno zaposlenih šest splošnih in dve urgentni zdravnici. »K sreči že kar ne-

kaj časa nimamo težav s pomanjkanjem zdravnikov,« dodaja direktorica Janja Knapič.

O možnosti pomoči njihovega zdravstvenega doma celjski urgenci, kjer se soočajo s pomanjkanjem zdravnikov (celjska bolnišnica je

namreč pozvala druge zdravstvene domove v regiji, da bi urgenci priskočili na pomoč s svojimi zdravniki), Knapičeva pravi, da je treba težavo rešiti celostno za celotno celjsko regijo: »Ob tem, da v laškem zdravstvenem domu

ostajamo odprti tudi ponoči in da izvajamo tudi vsa dejurstva, ne moremo pomagati še v urgentnem centru. Če bi prišlo do reorganizacije oziroma spremembe dela, pa se bodo naši zdravniki vsekaror vključevali v pomoč.«

V Centru za krepitev zdravja Laško, ki je namenjen vsem generacijam, so na voljo številne preventivne dejavnosti in različne delavnice. (Foto: Andraž Purg)

Gradnja športne dvorane v Rimskih Toplicah, ki vključuje tudi ureditev zunanjih športnih igrišč, naj bi bila končana do konca letošnjega leta. (Foto: Andraž Purg)

Poplave so jo zagodle tudi dokončanju dvorane

RIMSKE TOPLICE – Gradnja športne dvorane pri OŠ Antona Aškerc se je pošteno zavlekla. Po načrtu bi morala biti celotna naložba končana že pred koncem minulega šolskega leta. Nato so v Občini Laško načrtovali, da bodo šolarji v nove prostore lahko vstopili 1. septembra, a so avgustovski nalivi spremenili tudi te načrte.

Voda je namreč vdrla v dvorano in za nekaj časa zaustavila dela. Ključno, kar ovira nadaljevanje gradnje, je izsuševanje estriha in sten, kajti dokler tla ne bodo povsem

suha, izvajalci tudi ne bodo mogli položiti parketa, pojasnjuje župan Občine Laško **Marko Šantej**, ki upa, da bo vreme v prihodnjih tednih služilo za dokončanje del do konca letošnjega leta in da bodo šolarji vendarle dobili zasluženo telovadnico ter urejena zunanja igrišča za roko, košar, ko, tenis, odbojko oziroma igro med dvema ognjema, tekaško stezo in stezo za skok v daljino. Vrednost celotne naložbe je ocenjena na 3,2 milijona evrov, sofinancerska sredstva je občina že počrpala lani.

BA

Barbarin rov bo postal muzej

LAŠKO – Barbarin rov v Hudi Jami, opuščeni del nekdanjega rudnika rjavega premoga, kjer je bilo marca 2009 odkrito množično grobišče žrtev poveljnih pobojev po drugi svetovni vojni, namerava Občina Laško v sodelovanju z obrambnim ministrstvom urediti v muzej. Grobišče je Vlada RS v minulem letu razglasila za kulturni spomenik državnega pomena.

Do ureditve muzeja bo po besedah župana Občine Laško **Marka Šanteja** treba narediti še kar nekaj korakov. Najprej bo treba urediti varen vstop v muzejski rov ter poskrbeti za ustrezno prezračevanje in razsvetlavo, ki mora biti primerna za zahtevne pogoje pod zemljo, kjer je visoka vlaga. »Od ministrstva za obrambo smo že prejeli pogodbo o sofinanciranju. V občini smo projekte pripravili, izbran je tudi že izvajalec in že za letos načrtujemo začetek del. Najprej bo treba urediti prezračevanje, nato elektrifikacijo. To sta osnovna pogoja za varen obisk rova. Nato bomo razmišljali o vsebini, ki bo na ogled,« pojasnjuje Marko Šantej. V muzeju bo ob pietetnem delu predstavljena tudi rudarska dediščina.

V opuščnem delu nekdanjega rudnika v Hudi Jami, ki je deloval med letoma 1902 in 1942, je bilo maja in junija 1945 ubitih najmanj 1410 žrtev, večinoma pripadnikov vojaških sil Neodvisne države Hrvaške, domobrancev in civilistov. Več kot 350 metrov dolg rov, vklesan v kamnit masiv hriba, se po 300 metrih odcepi v desni krak, ki vodi v prostor nekdanje strojnice Barbara, in nadaljuje v rov tako imenovane kostnice, kjer so bili ob raziskavah začasno hranjeni posmrtni ostanki žrtev. Po 320 metrih se osrednji vhodni rov odcepi v 400 metrov dolg levi krak, kjer so na polovici usmrtili žrtve in jih z več lesenimi in betonskimi pregradami zazidali. Kljub odstranitvi pregrad v času odkrivanja in raziskovanja ostankov žrtev so ostaline pregrade še vidne, prav tako strukturne sestavine nekdanjega rudnika razen tehnične opreme, ki je bila že pred časom odstranjena. Vhod v rov je bil v leta 2021 urejen v stanje iz leta 1920. Posmrtni ostanki žrtev so od oktobra 2017 pokopani v spominskem parku Dobrava pri Mariboru.

BA

Dela v Barbarinem rovu, ki ga namerava Občina Laško urediti v muzej rudarske in pietetne dediščine, naj bi se začela še letos. (Foto: Andraž Purg)

ŽALEC – Zvesti ostajajo hmeljarski in pivovarski dediščini

Korak bližje turistični poti Od hmelja do piva

Turizem v občini Žalec že lep čas sloni na dediščini hmeljarstva in pivovarstva. Slednjima turistični ponudniki ostajajo zvesti, saj prinašata takšne in drugačne priložnosti za razvoj lokalne skupnosti. Občina Žalec je na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport kandidirala s projektom Turistična pešpot Od hmelja do piva. Bila je uspešna in je prejela 350 tisoč evrov za sofinanciranje vlaganj v turistično infrastrukturo ter naravne znamenitosti.

ŠPELA OŽIR

Cilj projekta je nova turistična pešpot Od hmelja do piva, ki bo krožno povezovala najpomembnejše turistične točke. Obogatena bo z novo turistično infrastrukturo, digitalizacijo ponudbe in zanimivimi doživetji. Celotna vrednost projekta, katerega ukrepe bodo izvedli med aprilom 2023 in septembrom 2025, znaša malo več kot 543 tisoč evrov. »Projekt je okoljsko trajnostno narav-

nan, z okoljsko učinkovitimi in zeleno naravnanimi rešitvami. Družbeno trajnost zagotavlja s sodelovanjem z lokalno skupnostjo,« so sporočili iz občine in dodali, da s projektom pomembno dopolnjujejo turistično ponudbo, dostopnost in trajnostni razvoj turistične destinacije. »S tem zagotavljamo višjo raven kakovosti doživetja domačih in tujih obiskovalcev, kar dokazuje tudi vrsta prejetih do-

sežkov in pobud za trajnostni turizem.«

Od fontane do ribnika

Pešpot bo od najbolj obiskane turistične točke v žalski občini, fontane piva, ki jo je po poročilih ZKŠT Žalec leta 2021 obiskalo približno 40.500 obiskovalcev, krožno vodila do druge najbolj oddaljene in najbolj obiskane turistične destinacije Krajinskega parka Ribnik Vrbje. Tega je leta 2021 obiskalo približno 30 tisoč ljudi. Od tam bo pot vodila do načrtovanega Vodnega parka in resorta Zele- no zlato Hopslandia ter nazaj mimo Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva Slovenije ter Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije do fontane piva. Občino Žalec je po poročilih ZKŠT Žalec in Turističnega društva Šempeter

leta 2021 obiskalo več kot 90 tisoč dnevnih obiskovalcev.

Poudarek na digitalizaciji

Na krožni pešpoti bodo uredili klasične, digitalne, interaktivne tabele oziroma opremo za podajanje interaktivnih vsebin (npr. označevalne klasične table, panoramsko maketo in interaktivni e-informativni točki z zasloni na dotik, panoramsko kamero, QR-kode z opisom turistične pešpoti in točk). Uredili bodo dostopno, javno, turistično pešpot, ki bo

vključevala številne turistične zanimivosti. Prosto dostopna bo tako turistom kot tudi prebivalcem lokalne skupnosti. Uredili bodo površine za rekreacijo in igro s športnimi rekviziti v javni prosti rabi in sodobne sanitarije, prilagojene tudi invalidom, pitnike oz. vodnjake, pametne pomnilne postaje za vodo v leseni izvedbi ter površine za sprostitve in sedenje.

Ribnik Vrbje je leta 2021 obiskalo približno 30 tisoč ljudi. (Foto: arhiv ZKŠT Žalec)

Ob novembru donacija celjski bolnišnici

CELJE – Društvo uroloških bolnikov Slovenije, Društvo OnkoMan, Mednarodno gibanje Member in Združenje urologov Slovenije vsako leto ob novembru, mesecu osveščanja o vrstah raka pri moških, predvsem o raku prostate, pripravijo dogodek, ki ga zaznamuje tudi dobrodelna nota. Tako so letos Splošni bolnišnici Celje predali donacijo 5 tisoč evrov. Namenjena je pomoči pri nakupu videolinije za cistoskopije – preiskave, ki jih urologi izvajajo v postopkih diagnostike.

Na fotografiji predstojnik urološkega oddelka Splošne bolnišnice Celje Sandi Poteko, predsednik Društva uroloških bolnikov Slovenije Igor Antauer, predsednik Društva OnkoMan Matej Pečovnik in direktor celjske bolnišnice Dragan Kovačić. (Foto: SBC)

Rak prostate je najpogostejši rak pri moških v Evropi in tudi v Sloveniji. Zaradi njega zboli eden od devetih moških, tri četrtine med 60. in 79. letom. Rak mod, čeprav redek, je najpogostejša vrsta raka pri mladih moških, med 20. in 40. letom. Rak prostate je torej pretežno bolezen starejših moških in ker pričakujemo nadaljnje staranje prebivalstva, bo tudi obolevnost zaradi raka prostate najbrž še naraščala. Čeprav je preživetje ob raku prostate zaradi sodobnih metod zdravljenja visoko, bi lahko bilo še višje, če bi v zdravstvu uvedli tudi presejalni program za odkrivanje predrakavih znakov na tem področju, pravi predstavnik društva uroloških bolnikov Igor Antauer. Zavzema se tudi za to, da bi moški redno hodili na preglede: »Moški imamo namreč slabo

disciplino obiskov zdravnikov. Preventivni pregledi so zelo pomembni.« Po njegovih informacijah je presejalni program za raka prostate že

prejel zeleno luč pristojnih, sledila bo študija in na njeni podlagi priprava metodologije za testiranje.

SŠol

Podarjene smreke za okrasitev mesta

CELJE – Mestna občina tudi letos poziva občane, da priskočijo na pomoč pri decembrski okrasitvi mesta. V ta namen lahko darujejo smreke, ki bi jih sicer radi odstranili iz svoje okolice, in tako lahko rešijo svojo težavo ter pomagajo pri okrasitvi mesta.

Vsi, ki bi podarili drevo za novoletno krasitev mesta in Pravljичne dežele, lahko do 10. novembra pokličejo Oddelek za okolje in prostor ter komunalno MOC na telefonsko številko 03 42 65 674. Strokovna služba si bo ponujene smreke ogledala in jih izbrala toliko, kolikor jih občina potrebuje.

Za Pravljичno deželo na Glavnem trgu bo služba MOC izbrala štiri smreke, visoke približno osem metrov. Ob tem si želi še dve, visoki približno 12 metrov, ki bosta ustvarili praznično vzdušje na Krekovem trgu in pred Narodnim domom.

TC

Res nismo sposobni preprečiti novih Starih piskrov?

CELJE – Osrednjo slovesnost pred dnevom spomina na mrtve je mestna občina pripravila prejšnjo sredo v Starem piskru. Krajša slovesnost je bila tudi pri grobnici na Golovcu. Delegacija občine je položila venec še v Spominskem parku Teharje.

V imenu Mestne občine Celje je venec k obeležju v Starem piskru položil župan Matija Kovač z delegacijo. Vence so položili tudi predstavniki veteranskih in drugih organizacij, kulturni program so pripravili dijaki Gimnazije Lava (Šolski center Celje) pod mentorstvom Metke Jagodič Pogačar in dr. Brede Marušič.

Slavnostna govornica je bila Polonca Bajc Napret, direktorica Osrednje knjižnice Celje, ki je med drugim dejala: »S spominom z nami ne ostajajo le naši predhodniki, temveč vse njihove okoliščine, zgodovina, odločitve, ki so jih skozi življenje pripeljale do točke slovesa. Ob nekaterih se toplo nasmehnemo, na nekatere smo ponosni še danes. Drugi, predvsem vezani na kraje, kot je ta, opominjajo, prosijo, rotijo: »Ne ponavljajte tega, kar smo doživeli. Bodite boljši ljudje.« Žal nas dogodki v svetu nenehno opominjajo, da vedno bolj pozabljamo na pretekle napake. Da nismo več, če

smo sploh kdaj bili, sposobni preprečiti novih in novih Starih piskrov, krajev masovnih pobojev nedolžnih, ki želijo zgolj živeti ...«

Pri grobnici na Golovcu je bil slavnostni govornik predsednik MČ Nova vas Maksimilijan Klemen, za kulturni program so poskrbeli učenci OŠ Frana Roša pod mentorstvom Maje Skakič.

V Spominskem parku Teharje je venec položila tudi državna delegacija s poslanko državnega zbora Jelko Godec.

Predstavniki Mestne občine Celje so se dan kasneje s prižigom sveč na grobovih častnih meščanov poklonili še njihove- mu spominu.

TC

Osrednja celjska spominska slovesnost je bila v Starem piskru, kjer je bilo med nemško okupacijo v letih 1941 in 1942 ustreljenih 347 talcev. (Foto: Nik Jarh)

Branko Kidrič: »Najprej smo predvidevali osem evrov vstopnine. A 40 metrov visok razgledni stolp v bližini ima sedem evrov vstopnine. Zato smo ocenili, da je prav, če ima Razgledni stolp Kristal, ki bo imel kot najvišja stavba v državi 106 metrov višine, vstopnino deset evrov.«

Izvajalec del, podjetje VG5, je na občino naslovil zahtevo za podaljšanje gradnje do maja prihodnje leto. Podaljšanje roka gradnje mu omogoča Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav. Občina se je z njim dogovorila za predviden konec gradnje marca 2024. (Foto: arhiv občine)

ROGAŠKA SLATINA – Za naložbo želijo uporabiti tudi prihodek od vstopnin

Stolp že dražji od pet milijonov evrov

Občina Rogaška Slatina za gradnjo Razglednega stolpa Kristal predvideva že 5,06 milijona evrov. Občinski svet je na zadnji seji za projekt namreč potrdil zagotovitev dodatnih 655 tisoč evrov. Čeprav je bil rok za dokončanje najvišje stavbe v državi, od katere si občina obeta večjo turistično prepoznavnost, novembra letos, je zdaj prestavljen na marec prihodnje leto. Nekateri svetniki dvomijo, ali bo stolp takrat lahko že deloval, in se sprašujejo, kaj bo, če ne bo prinesel načrtovanih prihodkov. Ti so zdaj predvideni za plačilo podrazitve naložbe.

TINA STRMČNIK

Po besedah župana Občine Rogaška Slatina mag. **Branka Kidriča** bo občina dodatnih 655 tisoč evrov zagotovila iz vstopnin za stolp v prihodnjih dveh letih. Podražitev projekta je po njegovih besedah povezana z dobavo armature na začetku gradnje, ko se je začela vojna v Ukrajini in so se pretrgale dobavne verige. Na podražitev je vplivala še sprememba recepture betona. Zakaj je do te spremembe prišlo šele zdaj? »Konstrukcija je tako vitka, da ni možno vgrajevati običajnega betona, ampak potrebujemo beton z dodatki in samorazlivni beton. Prihranimo pa pri njegovi količini. Pokazale so se tudi potrebe po nekaterih dodatnih delih na področju strojnih napeljav, prezračevanja ...«

Da je donosnost naložbe v razgledni stolp vprašljiva, saj

so stroški njegove amortizacije vsaj za sto odstotkov višji, kot so bili najprej predvideni, je dejala občinska svetnica mag. Andrejka Flucher (SD). Župan je poudaril, da je bilo prvotno oceno naložbe težko določiti. Občina je za približno vrednost vprašala projektante in izvajalce, ki imajo izkušnje z gradnjo podpornikov za viadukte. »Izkušenj z gradnjo tako visokih razglednih stolpov nimajo, saj takšnih naložb v Sloveniji ni.«

Veliko vprašanj

Med svetniki, ki ne verjamejo, da bo občina stolp lahko začela tržiti marca prihodnje leto, je **Terezija Tomič** (SD). Tudi če bo gradnja, na katero ima sicer velik vpliv vreme, do dogovorjenega roka končana, bo treba nato pridobiti še uporabno dovoljenje. »Kot

vir financiranja so zdaj predvideni tudi prihodki stolpa v času obratovanja, izračuni so narejeni na podlagi tega, da bi stolp prihodnje leto obiskovalce sprejemal devet mesecev. Če stolp ne bo začel delovati marca, se bo »računica« predvidenih prihodkov podrla,« je dejala. Vodja oddelka za razvoj in naložbe v slatinski občinski upravi **Tomaž Kranjec** ji je odgovoril, da bo skušala občina uporabno dovoljenje za stolp pridobiti v nekaj tednih po končani gradnji.

Občinsko svetnico je še zanimalo, na kakšnih predpostavkah temelji izračun prihodkov in odhodkov razglednega stolpa. Po besedah župana se je občinska uprava o tem pozanimala v občinah, ki že imajo podobne turistične znamenitosti. »Preverili smo, koliko obiskovalcev imajo

letno lendavski Vinarium, Pot med krošnjami na Rogli, fontana piva v Žalcu in koliko stanejo karte. Na podlagi tega smo spremenili izračun. Na leto zdaj predvidevamo 60 tisoč obiskovalcev, kar je deset tisoč več, kot smo predvidevali na začetku projekta.« V devetih mesecih prihodnjega leta naj bi stolp, kjer bo vstopnina za odrasle znašala 10 evrov, obiskalo 45 tisoč obiskovalcev. Stroški vzdrževanja, energije in zaposlitev za tri osebe naj bi znašali 180 tisoč evrov.

Približno tretjina donacij

Občina je že na predstavitvi idejne zasnove leta 2020 sporočila, da za naložbo predvideva 600 tisoč evrov donacij različnih podjetnikov. Doslej je zbrala 220 tisoč evrov. 25 donatorjev od 32 je v celoti poravnalo svoje obveznosti. »Razlog, da nekateri še niso nakazali donacij, so razmere v Evropi, na katere vpliva vojna v Ukrajini. Donatorji morajo denar, ki ga bodo namenili za donacije, najprej zaslužiti,« je dejal Kidrič. In dodal, da bo občina z njimi sklenila anekse za nakazila v prihodnjem letu.«

Za zdravstvo in oskrbo starejših

ŠENTJUR – Enoti domov starejših bosta kmalu odprli svoja vrata v občinah Rogatec in Kozje. Velik met je pred časom uspel tudi Občini Šentjur in tamkajšnjemu domu starejših, ki sta za gradnjo dodatne enote doma pridobila malo manj kot 2,8 milijona evrov sofinanciranja. Državno sofinanciranje se obeta še za nadzidavo ZD Šentjur.

Občina Šentjur je naročila in plačala izdelavo projektne dokumentacije za enoto doma in pomagala pri postopkih za pridobivanje gradbenega dovoljenja. »To smo storili, čeprav je dom starejših v lasti države. Dodatni prostori, za katere je občina odstopila zemljišče, bodo velika pridobitev za ljudi. Vesel sem, da smo uspeli pridobiti denar, saj je bil to verjetno eden zadnjih razpisov, kjer je še bilo možno pridobiti evropska sredstva za podro-

čje institucionalnega bivanja starejših,« je povedal šentjurski župan mag. **Marko Diaci**. Dodal je željo, da bi se Dom starejših Šentjur čim prej lotil gradnje in da bi bil uspešen pri pridobivanju potrebnih kadrov. »Prav premalo zaposlenih v tovrstnih domovih bo po mojem prepričanju bistvena težava pri zagotavljanju oskrbe starejših v prihodnje. Domu bomo pomagali še naprej in tudi sofinancirali kakšno stvar,« je dejal župan.

Ob načrtovanju Centra Gustav, v katerem sta dnevni center in prostor za dodatne namestitve, je župan med drugim omenil težave z lastništvom zemljišč, kjer se pogledi države in lokalne skupnosti razhajajo. »Dom upokojujencev stoji na občinskih zemljiščih. Država želi, da bi ji jih občina brezplačno predala. Po mojem mnenju je to sporno. Tej problematiki sva se z direktorico doma mag. Vesno

Vodišek Razboršek posvečala več let. Obljubljeno je bilo, da bomo to uredili, saj so podobna razmerja reševali tudi v drugih lokalnih skupnostih, a do danes žal še nismo našli skupnega jezika,« je pojasnil.

Občina vlaga še v zagotavljanje dobrih pogojev za zdravstvo. Pred časom je namenu predala center za duševno zdravje in fizioterapijo. Državno sofinanciranje v vrednosti 1,6 milijona evrov si obeta za nadzidavo zdravstvenega doma. »Z zdravstvenim ministrstvom še nismo podpisali pogodbe o sofinanciranju. A po mojih zadnjih podatkih država na tem področju svoje namere ni spremenila, kar pomeni, da bomo lahko nadzidali zdravstveni dom in tam uredili dodatne ambulante. Tako bomo zadostili vsem potrebam našega javnega zdravstvenega zavoda,« je zaključil Diaci.

TS

Tako bo videti nova enota Doma starejših Šentjur, kjer bo prostora za 24 stanovalcev. (Foto: Dom starejših Šentjur)

Od 6. novembra bo na odseku ceste delna zapora, promet bo urejen izmenično enosmerno. (Foto: arhiv občine)

Preureditev nevarnega križišča

ŠMARJE PRI JELŠAH – Križišče glavne ceste Šentjur–Mestinje z lokalnima cestama na Smehovem bregu bo predvidoma do prihodnje jeseni preurejeno.

Občina je bila uspešna s svojimi pozivi, da je križišče za večjo prometno varnost nujno treba preurediti. Naložbo bo v celoti plačala Direkcija RS za infrastrukturo. Ob preureditvi križišča bo urejena tudi kolesarska povezava. Izvajalec del, izbran v postopku javnega naročanja, bo prihodnji mesec začel pripravljati dela, kot so zakoličbe, podiranje in odstranjevanje dreves ... Obsežnejša gradbena dela so predvidena v januarju, če bo vreme to dopuščalo.

TS

Razširili bodo pokopališče

ROGAŠKA SLATINA – Občina si že dve leti prizadeva za razširitev pokopališča Sv. Trojica. Da bo lahko tam zagotovila več prostora, se je odločila za nakup zemljišča v vrednosti približno 118 tisoč evrov.

Na omenjenem pokopališču je po besedah slatinskega župana mag. **Branka Kidriča** le še nekaj mest za enojne in žarne pokope. Predpogoj za širitev je odkup zemljišča, za kar je občinski svet na zadnji seji sprejel ustrezen sklep. Občina bo v proračunu za prihodnje leto zagotovila denar za komunalno ureditev območja. Predvideni so ureditev prostora za žarne in enojne pokope, ureditev prostora za raztros pepela ter gradnja sprehajalnih oz. pohodnih poti.

TS

ZREČE – Nova pridobitev na vrhu Pohorja

Dodatne vsebine na Rogli s poudarkom na ohranjanju narave

Na Rogli so prejšnji četrtek uradno odprli Info center Pohorje. Postavljen je med Potjo med krošnjami Pohorje, na katero se vsebinsko navezuje, in hotelom Natura. Center je Občina Zreče v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za gozdove postavila v okviru projekta Vizija Pohorje 2030 – Izboljšanje stanja travniških, vodnih in manjšinskih gozdnih habitatov ter zagotavljanje mirnih con na Pohorju. Projekt sta financirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

JANŽE FRIC

Info center je stal približno 200 tisoč evrov in je postal tretji tovrsten center na Pohorju. Druga dva sta na Kopah in Treh kraljih. Župan Občine Zreče **Boris Podvršnik** je na odprtju povedal, da ta pridobitev predstavlja naslednji korak v zgodbi, ki so jo začeli pred skoraj desetletjem in pol. Vsebinsko je razdeljen na štiri sklope. Prvi je poimenovan Pohorje in prepleta naravo z doživetji. Drugi je namenjen kulturni krajini na Pohorju in predstavlja planje ter resave, ki prispevajo k biotski pestrosti. Tretji se navezuje na pohorske gozdove in zadnji na barja ter druga mokrišča, ki jih najdemo na vrhu Pohorja in predstavljajo zibelko biotske pestrosti in naravni filter. V centru so predstavljeni različna življenjska okolja in živali, ki jih naseljujejo. Obiskovalci centra bodo lahko spoznali dejavnike, ki ogrožajo naravno okolje, ter se naučili, kako lahko tudi sami prispevajo k ohranjanju narave in zakaj je to pomembno. V okviru tega projekta so odgovorni poskrbeli za ugodnejše stanje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih življenjskih prostorov.

Zasnova centra

Info center je opremljen s številnimi interpretacijskimi elementi, s katerimi želijo snovalci obiskovalce nagovoriti k raziskovanju in doživljanju narave, da bi naravo spoznali, vzljubili in razmislili o svojem vedenju in vedenju ter ju po potrebi tudi spremenili v dobrobit ohranjanja narave.

Elementi interpretacije so prilagojeni tudi za osebe s posebnimi potrebami. Za gibalno ovirane so urejene klančine, besedila so prevedena v braillovo pisavo. Za raziskovanje in učenje v centru so izdelani učni listi, kjer lahko s pomočjo QR-kod obiskovalci spoznajo tudi zvoke narave. V prihodnosti bo na voljo tudi tiskana različica delovnega lista.

Zunanji interpretacijski center ne služi samo za predstavitev vsebin in informacij o projektu Pohorka, ampak je tudi prostor doživljanja narave, učilnica v naravi, stičišče in prostor sprostitve. Oblikovno je zasnovan tako, da se čim bolje vklopi v prostor. To ponazarja tudi material, izbran za gradnjo. To sta pohorski les in kamen.

Foto: Andraž Purg

Na Rogli so odprli nov informacijski center, že tretjega na Pohorju.

Na ogled je tudi veliko interaktivnih vsebin.

Konjiška stanovanjska enota uradno odprta

SLOVENSKE KONJICE – Potem ko je stanovanjska enota za odrasle z motnjami v duševnem in telesnem razvoju sredi julija sprejela prve stanovalce, je zdaj tudi uradno odprta. Konjiška stanovanjska enota sicer deluje v okviru Varstveno-delovnega centra Šentjur.

V njej je osem varovancev, a se bo ta številka kmalu verjetno spremenila, saj bodo po besedah vodje enote **Minke Jazbinšek** medse sprejeli novega stanovalca.

Konjiška stanovanjska enota lahko sicer sprejme 11 varovancev, štiri v dvoposteljnih sobah in tri v enoposteljnih.

»Na odprtju smo pričakovali približno sto ljudi, prišlo jih je od 150 do 200. Med njimi so bili konjiški, zreški in vitanjski župan, predstavnik z ministrstva, svojci naših varovancev, tudi varovanci drugih enot,« je povedala Minka Jazbinšek. Ob odprtju so plesno točko pripravili tudi varovanci.

Varovanci so sodelovali pri slovesnosti ob uradnem odprtju. (Foto: Andraž Korošec)

Sicer se je življenje v enoti na Žički cesti ustalilo. »Med nami se je ustvaril skupinski duh. Pri naših varovancih se že pozna, da so zaživelii druge. Vsak je že pokazal napredek, vsi so zadovoljni. To je

tudi cilj takšnih stanovanjskih enot, da se varovanci opolno- močijo in da najdejo svoje močne točke,« je o življenju skoraj tri mesece po vselitvi prvih stanovalcev še povedala vodja enote. JF

Po Alminih poteh v Celju in Laškem

CELJE, LAŠKO – Dolgo spregledana Alma M. Karlin dobiva zadnje čase pozornost, ki jo zasluži. Na voljo niso le prevodi njenih del in biografije, ki pričajo o bogati in zanimivi življenjski ter ustvarjalni poti, vedno več je tudi različnih dogodkov, posvečenih tej avtorici in popotnici. Na osnovi sodelovanja Celja in Laškega je nastala turistična ponudba, v kateri lahko obiskovalci odkrivajo kraje, po katerih je hodila.

Zavod Celeia Celje in Stik Laško sta kot nosilca turistične ponudbe vodilnih destinacij Celja in Laškega zasnovala skupen turistični izdelek Alma – S svetovno popotnico po Celju in Laškem. Gre za družinam, otrokom in psom prijazno odkrivanje Celja in Laškega po poteh svetovne popotnice, ki je veliko hodila tudi po domačih krajih in je zanimive prigode opisala v treh popotnih dnevnikih. Prevedla jih je Jerneja Jezernik in letos so izšli pri Celjski Mohorjevi družbi.

V treh dneh je tako mogoče prehoditi poti in doživeti postanke, kot je to nekoč počela Alma M. Karlin. V Celju lahko popotniki odkrivajo kraje, kjer se je rodila in živela, se fotografirajo ob njenem kipu ter uživajo celo ob pitju kave Ambiciozna Alma v Kofein Parku. Lahko se podajo tudi k njeni spominski hiši v Pečovniku in naprej na Svetino, kjer je pokopana.

V Laško, kamor so vodile Almine najljubše poti, so zdaj te na voljo tudi sodobnim popotnikom, in sicer na Hum, po Poti treh cerkva in iz Slog v Log. Na koncu jih čaka golaž v hotelu Špica, ki si ga je tudi Alma nekoč zelo rada privoščila.

Organizatorji tako širijo poznavanje njenega življenja in dela ter hkrati spodbujajo k hoji in tudi k vožnji z vlakom, kot je to počela Alma. TC

K prepoznavnosti Alme M. Karlin v tujini je zadnje dni prispevala tudi predstavitev v okviru Frankfurtskega knjižnega sejma in literarnega festivala v švicarskem Zofingenu.

Predstavili novo monografijo o Josipu Ipavcu

Nikoli tako upoštevan kot danes

Josip Ipavec in njegov svet je naslov novega zbornika o skladatelju in zdravniku, rojenem pred 150 leti. Zbornik sestavljajo referati, predstavljeni na simpoziju, ki so ga organizatorji leta 2021 pripravili o tem znanem šentjurskem rojaku, avtorju prvega slovenskega baleta Možiček in opere Princeza Vrtoglavka. »Nikoli doslej niso glasbeniki izvajali toliko del Josipa Ipavca, nikoli ni bil tako upoštevan kot danes,« je o njem dejal eden največjih poznavalcev rodbine Ipavec ddr. Igor Grdina.

TINA STRMČNIK

Čeprav je Josip Ipavec s svojo umetnostjo presegel nacionalne meje, je bil širši slovenski javnosti dolgo časa malo znan. Pred približno 25 leti ni bilo notnih izdaj njegovih del, obstajali so le rokopisi njegovih

pevci – za svojega skladatelja ga je sprejel bas baritonist Marko Fink. Poleg tega so pred časom izšle tri zgoščenke Ipavčevih del, ki sta jih med drugim izvedli dve članici dunajske državne opere. Z delom tega

»Vsa pričevanja sporočajo, da je bil Josip Ipavec vedrine poln človek. Bridka besedila je izbiral, saj je živel drugačno življenje. Manjkali so mu temni toni. Na to sta vplivala tudi duh tedanjega časa in njegovo občudovanje Heinricha Heineja,« je pojasnil Grdina.

samospevov, opera je bila izgubljena. Danes je marsikaj drugače. Velike zasluge za to ima zgodovinar in literarni zgodovinar ddr. Igor Grdina, ki je tudi vodil simpozij o Josipu Ipavcu v letu 2021. »Ko smo znanje o Josipu Ipavcu odkopavali iz pozabe, smo imeli srečo, saj so takrat isto počeli z njegovim učiteljem, skladateljem Alexandrom Zemlinskym. Tako smo pridobili podatke o načinu poučevanja in učbenikih, ki sta jih uporabljala. Tovrstne informacije so dragocene tudi v mednarodnem prostoru.«

Po besedah Grdine delo Josipa Ipavca danes živi med

skladatelja se ukvarjajo tudi raziskovalci. Nova spoznanja o njem med drugim zbira Ivan Florjanc, ki se je lotil raziskovanja arhivov samostanskih šol, kjer se je izobraževal Josip Ipavec.

Na odrih sveta

Voditeljica večera Saška T. Ocvirk je izpostavila poudarek iz zbornika, da je bila glasbena umetnost na Slovenskem glede na kulturne in glasbene razmere v Šentjurju in Celju ob koncu 18. stoletja skoraj enaka evropski. Grdina je pojasnil, da so informacije takrat sicer krožile počasneje,

Nova spoznanja o pomembnem rojaku so predstavili povezovalka večera Saška T. Ocvirk, eden od urednikov zbornika ddr. Igor Grdina in glavni urednik zbornika Jonatan Vinkler, sicer tudi glavni urednik Založbe Univerze na Primorskem. (Foto: Andraž Purg)

a zaradi Južne železnice je tudi med oddaljenimi kraji vladala bližina. Ipavec je bil s pomočjo posrednikov v vsakodnevnem stiku z osrednjimi glasbenimi založbami. Z dogajanjem v kulturnih središčih je imel stik tudi zaradi svojega družinskega okolja. Njegove sestrčne – sestre Čampa – so bile članice prvega avstrijskega damskega kvarteta. Nastopale so po številnih državah. Med drugim so

pripravile svetovne premiere nekaterih pesmi Johannesa Brahmsa in Vilhelma Kincla.

Po besedah Grdine je Josip Ipavec velik skladateljski uspeh dosegel, ker sta njegova dela izvajala sopranistka Lucie Weidt in baritonist Ferdinand Leon Lulek. Za slednjega je Ipavec napisal vrsto samospevov, ki jih je pevec nato izvajal na Dunaju, v Pragi, Berlinu, Ham-

burgu, Londonu, Parizu in Ameriki.

Čeprav so njegova dela izvajali marsikje po svetu, domačini na Ipavca niso gledali kot na slavnega skladatelja. Zanje je bil predvsem zdravnik, ki je dnevno sprejel od sedem do osem bolnikov. Močno ga je zaznamovala njegova lastna bolezen. V kraju, ki je imel takrat 400 prebivalcev, se je o tem go-

vorilo marsikaj. Celo njegov zdravnik je, čeprav ne bi smel nikoli razkriti diagnoze svojih bolnikov, deset let po smrti skladatelja razkril, da je imel sifilis. To je pustilo sledi tudi v muzikologiji, saj so nekateri zapisali, da je njegova glasba čudna. »Vse te besede nimajo nobene osnove. Ko je njegova bolezen napredovala, je Josip Ipavec namreč nehal skladati,« je razložil Grdina.

Več kot 1400 gledalcev v enem večeru

Dvorana je prekipela od navdušenja in hvaležnosti. (Foto: MariBox)

Prvi slovenski celovečerni film v pristnem pohorskem narečju Je kir ke riku (Poharska komedija) je v Mariboxu v enem večeru napolnil kar sedem kinodvoran, kar je absolutni rekord za film na dan premiere. Celovečerni prvenec režiserjev Andreja Pratnemerja in Denisa Vengusta ter scenaristke Maje Furman o preprostem življenju na pohorskem podeželju si je v enem večeru ogledalo več kot 1.400 gledalcev.

Filmska komedija Je kir ke riku (Poharska komedija), ki jo je brez evra finančne pomoči sponzorjev ali države

ustvarila skupina navdušenec s Konjiškega, navdušuje gledalce. To je bila za ustvarjalce filma prva izkušnja s filmsko produkcijo, zato so toliko bolj veseli, da je zanimanje za ogled filma tako veliko.

Priznanje

Od premiere, ki je bila sredi septembra v Slovenskih Konjicah, si je film ogledalo že več kot 10 tisoč gledalcev, ki ne skoparijo s pohvalami. V petek so film premierno prikazali v MariBoxu, kjer je v enem večeru nasmejal kar 1437 obiskovalcev, saj so napolnili 7 projekcijskih dvoran. Kot je

povedal direktor MariBoxa Stipe Jerič, je to prvi slovenski film v zgodovini MariBoxa, ki je na premieri prepričal toliko gledalcev, zato je ustvarjalcem filma podelil posebno priznanje. »Takšno zanimanje za film je veliko presenečenje tudi za nas. Ne samo da je to naš rekord po številu gledalcev na premieri slovenskega filma, to je največje število gledalcev kateregakoli filma na dan premiere.«

Presenečeni

Prvo celovečerno komedijo v pohorskem narečju so posneli z minimalnim proračunom, filmske vloge so prevze-

li nešolani igralci iz pohorskih krajev. »Med ustvarjanjem filma smo si sicer želeli, da bi ga videlo čim več gledalcev. A česa takšnega res nismo pričakovali. Ko smo se odločili, da bomo film predstavili tudi mariborskemu občinstvu in smo prišli na ogled dvoran v MariBox, smo si najprej ogledali tiste najmanjše. A smo napolnili kar sedem dvoran. To nam je v veliko čast in hvaležni smo vsakemu gledalcu, ki nas je z ogledom podprl,« je vidno zadovoljen poudaril režiser Andrej Pratnemer, sicer avtor in režiser številnih videospotov za slovenske glasbenike. BF

Serija odličnih filmov v Malem Unionu

V celjskem kinu Mali Union bo tudi letos na ogled serija filmov z Ljubljanskega filmskega festivala Liffe. Od 8. do 12. novembra se bo zvrstilo osem odličnih novih filmskih stvaritev priznanih svetovnih ustvarjalcev.

Serijo bo začel film Pankrt v režiji Nikolaja Arcela z ikoničnim Madsom Mikkelsenom v glavni vlogi. Gre za zgodovinsko dramo o naseljevanju Danske v 18. stoletju. Dan kasneje bo na sporedu japonski film Pošast, ki govori o tem, da ima resnica več obrazov. Režiser in scenarist Woody Allen se s filmom Srečno naključje poklanja Parizu in francoski kinematografiji v svojem prvem francosko govorečem filmu, živahni in iskrivi kriminalki o ljubezni, naključju in zločinu. Na sporedu bo v petek, 10. novembra, ko si bo nato mogoče ogledati še biografsko zgodbo Priscilla, v kateri je režiserka Sofia Coppola predstavila zgodbo Elvisa Presleyja skozi oči njegove žene.

Popolni dnevi režiserja Wima Wendersa bodo na sporedu v soboto, 11. novembra. Igralec Koji Yakusho je za vlogo v tem filmu prejel nagrado za najboljšega igralca na letošnjem festivalu v Cannesu. Isti večer bo nato na ogled še francoski film Okus strasti, v katerem priprava hrane in gurmanska strast nista zgolj obstransko opravilo, temveč osrednje gonilo pripovedi. Režiser in scenarist je Tran Anh Hung, v glavnih vlogah igrata Juliette Binoche in Benoit Magimel.

Posebej zanimiv film se obeta v nedeljo, 12. novembra, ko bo na sporedu drama Varuhi formule režiserja Dragana Bjelogrića. Govori o dolgo zamolčani nuklearni nesreči v srbski Vinči konec 50. let prejšnjega stoletja, ki je pripeljala do prelomnega izuma v medicini. Za konec bo na ogled še film Himera italijanske režiserke Alice Rohrwacher, ki sporoča, da ima vsak od nas svojo Himero – nekaj, po čemer hrepenimo, a tega nikoli ne uspemo najti. TC

Kruh je iz leta v leto dražji

Drži, da ga naredi roka in ne moka?

Se tudi vi zamislite, ko na polici trgovin opazite, da cena kruha dosega ceno tudi do šest evrov za kilogram? Kruh in izdelki iz žit so bili po podatkih republiškega statističnega urada septembra za malo več kot odstotek cenejši kot avgusta, a skoraj deset odstotkov dražji kot septembra lani. Od začetka leta 2013 do konca letošnjega septembra je bila stopnja rasti cen kruha skoraj 44-odstotna. Čeprav potrošniki najprej opazimo ceno te dobrine, bi nas morale skrbeti tudi njene sestavine in hranilna vrednost. Kot opažajo v Zvezi potrošnikov Slovenije, so v kruhu, ki ga kupimo v trgovinah in pekarnah, pogosto dodatni številni aditivi.

TINA STRMČNIK, foto: Andraž Purg

Dominik Ocvirk je vodja tehnološko-razvojnega oddelka Pekarne Geršak. (Foto: TC)

Manj dodatkov: nižja cena in boljša kakovost

»Testo za kruh pripravljamo na tradicionalen način, kar pomeni, da uporabljamo zelo malo različnih dodatkov. Procesi v pekarni so zato malo daljši, a tako delamo že od nekdaj in tudi to je eden od načinov, da lahko ohranjamo nekoliko nižje cene, saj so se tudi dodatki zelo podražili. Predvsem tako ohranjamo kakovost svojih izdelkov,« pravi Dominik Ocvirk, vodja tehnološko-razvojnega oddelka Pekarne Geršak, ki ima skoraj stoletno tradicijo in je največja pekarna v regiji.

Na ceno kruha vplivajo podražitve, na katere v pekarni nimajo vpliva, od surovin do energentov, a tudi plače zaposlenih so se z inflacijo dvignile. »Dvigi cen so posledica realne rasti stroškov, ne naših marž. Zavedamo se, da smo v Celju in okolici odgovorni za prehrano ljudi, in ne želimo pretirano dvigati cen ter jih že nekaj časa tudi nismo spremenili. Na borzi iščemo možnosti ugodnejšega

nakupa surovin.« Na voljo je sicer cenejša moka iz tujine, a kot pravi Ocvirk, ta ni tako kakovostna kot domača in bi se njena uporaba poznala pri kakovosti izdelkov. »Na ta račun ne želimo varčevati. Kupec želi največ za svoj denar in želimo, da dobi kakovost, ki jo pričakuje.«

Zaradi zmanjševanja stroškov bodo peči, kjer uporabljajo elektriko in plin, spet predelali za uporabo kurilnega olja.

Izdelki za dopeko

Pekarna Geršak oskrbuje s svojimi izdelki tako velike trgovske verige, kot so Tuš, Mercator, Kea in Jager, kot tudi domove upokojencev, vrtce, šole, gostince in hotele na območju regije in zunaj nje.

Trgovci veliko dopečejo sami, saj morajo sicer poskrbeti za kruh, ki ostane na

policah. Že nekaj let ga ne morejo več vrniti v pekarno, da bi ga te na primer zmlele v drobtine, saj to prepoveduje sistem HACCP. »Trgovine so zato zmanjšale količine naročenega kruha, ki so ga bile še pred leti polne police tudi zvečer tik pred zaprtjem, zdaj pa ga ponekod zmanjka že popoldne in ga zaposleni v trgovinah sami dopečejo,« pravi Dominik Ocvirk in dodaja, da se je Pekarna Geršak temu prilagodila tako, da predstavljajo polpečeni izdelki že 40 odstotkov njene proizvodnje. Te izdelke tedensko vozijo s svojimi vozili vse do morja in Prekmurja. Sicer pa v pekarni iz petih do šestih ton moke dnevno spečejo od osem do devet ton pekovskih izdelkov.

Največ bele moke

»Zadnje čase se povpraševanje po belem kruhu zmanjšuje, čeprav so izdelki iz bele moke še vedno najbolj iskani, a v ospredje prihajajo tudi druge vrste moke, polnozrnata, pirina ... Ljudje tudi ne kupujejo več tako velikih količin kruha naenkrat. Običajno so to polkilogramski hlebčki, ki jih pojedjo in imajo naslednji dan na mizi spet svežega, na kar je vplivala tudi stalna odprtost trgovin. Če manjše količine kupljenega kruha hrane, je to vsekakor dobro,« zaključuje sogovornik.

TC

»Majhne zasebne pekarnice, ki so odprte tudi ob nedeljah in praznikih, so seveda tudi naša konkurenca, a za naše zaposlene je pomembno, da imajo en dan v tednu prosto. Glede kakovosti izdelkov se kupci sami odločijo, kakšen kruh hočejo.«

Simona Bajcar: »Cena kruha in pekovskih izdelkov je zelo pomembna, da obdržimo stranke, saj ljudje gledajo na vsak evro. Sploh zato, ker smo v Štorah novinci, smo skušali cene postaviti konkurenčno.«

S kruhom do utripa v kraju

Vonj po sveže pečenem kruhu je v začetku septembra prinesel nov utrip v spodnje Štore. Vodji pekarnice Azem Demiraj in Simona Bajcar sta ob obuditvi prostorov nekdanje gostilne ob glavni cesti zaznala dobro poslovno priložnost. Z odzivom strank sta zaenkrat zelo zadovoljna.

Simona Bajcar v tem poslu ni novinka, saj je v peko in prodajo kruha vpeta že približno 15 let. V preteklih letih se je s to dejavnostjo med drugim ukvarjala v Celju in Ljubljani. Kot je pojasnila, je ideja za odprtje pekarnice v Štorah vzniknila, saj ni v bližini nobene trgovine, privlačno se ji zdi tudi mesto prodajalne ob glavni cesti. »Po prvih tednih beležimo zelo dober obisk, zato smo zadovoljni. Med tednom imamo največ povpraševanja zjutraj, v času malic in po 14. uri, ko se ljudje vračajo iz služb. Ob sobotah in nedeljah si ljudje kljuko podajajo ves čas, zatišje je le v času kosila.« Ker je pekarna ob glavni cesti Celje–Šentjur–Rogaška Slatina, vanjo pridejo občani številnih občin, še zdaleč ne le domačini iz Štor.

Med ceno in kakovostjo

Kako Pekarna Štore išče ravnotežje med ekonomič-

nostjo proizvodnje in dobičkonosnostjo prodaje? Podražitve sestavin po besedah Bajcarjeve narekujejo več skrbnosti pri njihovi nabavi in pozornost pri cenovni politiki pekovskih izdelkov. »Cena kruha in pekovskih izdelkov je zelo pomembna, da obdržimo stranke, saj ljudje gledajo na vsak evro. Sploh zato, ker smo v Štorah novinci, smo skušali cene postaviti konkurenčno.« Dodala je, da kruh pripravljajo brez dodatkov, le iz osnovnih sestavin. Za pripravo črnega kruha ne uporabljajo barvil, ampak dodajajo ustrezen tip moke. Solastnica pekarnice, kjer sta zaposlena dva peka, je pojasnila, da je okus izdelkov v veliki meri odvisen od načina priprave. Zelo pomembno je vzhajanje v posebnih komorah z ustrežno temperaturo in vlažnostjo »Tako je kruh bolj kakovosten. Če bi ga vzhajali le s pomočjo toplote in brez vlage, bi se naredila skorja, zaradi česar izdelkov ne bi mogli dobro speči.«

Kot pravijo v ZPS, bo kruh zagotovo imel »najčistejšo sestavo«, če ga bodo ljudje spekli doma. Odveč ne bo previdnost pri odmerjanju soli.

Pogosto več kot osnovne sestavine

Da so v kruhu, ki ga kupimo v trgovinah in pekarnah, pogosto dodatni številni aditivi, opaža Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS). Čeprav je dodajanje aditivov omejeno z zakonodajo, omenjena organizacija svetuje, naj potrošniki izbirajo kruh in pekovske izdelke s čim manj aditivi. Kakšen učinek ima njihov »koktejl«, ki ga vsakodnevno vnesemo v telo, je namreč še vedno neznanka. ZPS kot najbolj problematično sestavino v kruhu izpostavlja sol.

V kruhu, ki ga kupimo v trgovinah in pekarnah, so poleg osnovnih sestavin in ne krušnih mlevskih izdelkov (rž, ajda, krompir, semena, oreški) najpogostejši dodatki še sladkorji (dekstroza, melasa) ter olja (repično ali sončnično olje). Dodani so tudi številni aditivi za izboljšanje teksture, okusa in daljše obstojnosti kruha. Gre za sredstva za uravnavanje kislosti, emulgatorje ali stabilizatorje,

gostila ter sredstva za obdelavo moke.

ZPS kot najbolj problematično sestavino kruha izpostavlja sol. Slednja je pri peki nepogrešljiva, saj ima vlogo ojačevalca okusa in pomembno vpliva na kakovost testa. A kruh in pekovski izdelki so ena od ključnih skupin živil, ki prispevajo k njenemu prevelikemu dnevnemu vnosu. Vsebnost soli se v kruhu na trgovskih policah giblje med 1 in 1,4 gramov soli

na 100 gramov kruha. Svetovna zdravstvena organizacija za odraslo prebivalstvo priporoča vnos največ pet gramov soli na dan, medtem ko jo za osnovno delovanje organizma potrebujemo le 1,4 grama dnevno.

Na kaj biti pozoren?

ZPS svetuje, naj bodo kupci pri kruhu bolj kot na ceno pozorni na seznam sestavin in hranilno tabelo. Izberejo naj kruh s čim manj sestavinami in čim manj soli ter z več prehranskimi vlakninami. »Seznam sestavin in vsebnost soli sta vedno navedena na predpakiranih izdelkih, podatka morata biti na voljo tudi ob nakupu kruha v pekarni, če povprašate prodajalca.«

Izsledki zadnjih pregledov

ZPS je predlani opravila test izdelkov za dopeko – napol pripravljenih predpakiranih izdelkov, ki jih lahko sami spečemo doma. Pregled je pokazal, da so izdelki za dopeko vsebovali več kot le osnovne sestavine (moko, vodo, kvas in sol). Dodani so jim bili dekstroza, sladkor, melasa, repično ali sončnično olje in kislo testo oziroma droži kot nadomestilo ali kot dodatek kvasu. Z izjemo enega izdelka, ki je bil brez aditivov, se seznam sestavin tu ne konča. Izdelkom za dopeko so bili dodani številni aditivi, ki izboljšajo teksturo kruha, njegov okus ali poskrbijo za daljšo obstojnost.

Naj vas barva ne zavede

Med lanskim pregledom polnozrnatega kruha so sodelavci ZPS na seznamu sestavin najpogostejše našli različne emulgatorje in sredstvo za obdelavo moke. Dva izdelka, ki sta bila na prodajnih policah označena kot polnozrnata, sta vsebovala premajhen delež polnozrnate moke. V obeh primerih je do napake pri označevanju kruha prišlo v trgovini. Izpostavili so še, da je polnozrnat kruh občutno dražji od belega. Povprečna cena vzorcev polnozrnatega kruha je lani znašala 3,60 evra za kilogram, povprečna cena belega približno dva evra za kilogram.

Anketa, ki jo je ZPS izvedla med potrošniki, je po-

OB ROBU

Vemo, kaj jemo?

Vonj po sveže pečenem kruhu je vonj domačnosti, ljubezni in razkošja. A odkar so še tople žemljice, rogljički in štruce na doseg skoraj 24 ur na dan, je pomen kruha, ki je bil nekdaj temelj obilja, precej drugačen. Podoba »levega devžeja«, drobnega dečka iz pripovedi Prežihovega Voranca, ki je bil tako zelo lačen kruha, že nekaj časa ni več tako živa pred našimi očmi.

TINA STRMČNIK

V obdobju epidemije koronavirusa, ko je zaradi motene preskrbe z nekaterimi dobrinami med ljudmi zavladala negotovost, je občutno zrasla potreba po kvasu. Marsikdo je nakupil zaloge moke in se peke lotil doma. Nekateri so takrat obudili način peke z drožmi. Pohvala gre tistim, ki pri gnetenju testa in prižiganju pečice vztrajajo, odkar se svet spet vrti hitreje.

Ob podražitvah in inflaciji smo morda postali spet nekoliko bolj pozorni na to, koliko denarja odštujemo za eno od najbolj osnovnih živil. Gospodinjstva so lani za kruh in pekovske izdelke porabila v povprečju skoraj 477 evrov ali malo manj kot dva odstotka vseh sredstev. Koliko pozornosti pa posvečamo preverjanju sestavin kruha? Ker gre za nepredpakirano živilo, je na prodajnem mestu označeno le z imenom izdelka, proizvajalca in s podatki o alergienih. A pot do bolj celovitejših informacij ni težka. Podatke o sestavinah lahko v trgovini, ki jo obiskujemo, dobimo na zahtevo – na oddelku kruha. Po opaznanju ZPS nekateri trgovci kataloge z omenjenimi informacijami postavljajo na vidno mesto ob svoji pekarni. Ali pa je potrošnikom na voljo čitalnik črtnih kod, s katerim lahko odčitajo dodatne informacije o izdelku. V svojih rokah imamo torej vzrode, ki odločajo, kakšen kruh bomo jedli in koliko bomo plačali zanj. Uporabimo jih!

kazala, da polnozrnat kruh težko prepoznamo samo po videzu, zato omenjena zveza ljudem svetuje, naj preberejo seznam sestavin in označbe ali da o vsebnosti polnozrnate moke pov-

prašajo prodajalca. V zvezi opozarjajo, da kruh s semenimi ni nujno polnozrnat. Prav tako temnejša barva izdelka še ne pomeni, da kruh vsebuje pomemben delež polnozrnate moke.

Učijo se tudi od strank

Priprava kruha in pekovskih izdelkov je po besedah sogovornice obrt, v kateri je prisotno nenehno učenje. Zaposleni zato poslušajo mnenja strank in upoštevajo njihove želje o tem, kakšno izbiro še želijo na policah. Za zadovoljstvo potrošnikov je zelo pomemben delovni čas pekarnar. Slednja v Štorah svoja

vrata odpre ob petih zjutraj, medtem ko peka svoje delo začneta že tri ure prej.

V obdobju energetske druginje pri vsaki dejavnosti na stroške pomembno vplivata tudi poraba in cena energentov. Proizvodnja Pekarne Štore temelji na uporabi plina. »Zaenkrat smo s tem zadovoljni, a ker smo svoja vrata odprli šele pred nekaj tedni, o stroških še ne morem povedati kaj več,« je razložila sogovornica.

V Pekarni Štore je največ povpraševanja po kruhu, bureku in picah.

Povprečne drobnoprodajne cene kruha v evrih

Vir: SURS

	2018	2019	2020	2021	2022
Kilogram kruha (bel, polbel, črn)	2,13	2,27	2,42	2,37	2,87

ANKETA

Ob pestri ponudbi vsak najde kaj zase

Mimoidoče v središču Celja smo vprašali, kako gledajo na ceno kruha glede na pričakovano kakovost. Zanimalo nas je, kakšen kruh jim gre v slast in ali se njegove peke kdaj lotijo sami.

Larisa Ribič, Prebold: »Pri kruhu je odvisno, katerega kupimo. Menim, da imajo nekateri primerno ceno. Pri nas doma večinoma kar sami pečemo kruh, načeloma belega ali polbelega, a tudi takšnega z bučnim oljem.«

Mirsad Kapetan, Celje: »Če hočemo boljši kruh, moramo zanj plačati nekoliko več, pri čemer tudi dlje zdrži. Cenejšega kruha pri nas doma niti ne kupujemo, saj lahko povzroča napihnenost. Sam kupujem kruh v lokalni trgovini ali na tržnici izberem domač ajdov kruh. Glede cene ni velike razlike med kruhom iz trgovine in tistim, ki ga kupim na tržnici. Sam kruha ne pečem, saj tega ne znam.«

Vida Kuraj, Rogaška Slatina: »Če upoštevamo, koliko trgovci plačajo proizvajalcem, je kruh brez dvoma predrag. Tudi njegova kakovost ni več takšna, kot je bila včasih. Največkrat kupim polbelega, sicer pa ga veliko tudi sama pečem. Imam domačo moko iz domače pšenice, ki jo zmešam s kupljeno moko. Peke se lotim enkrat na teden oziroma ko nam kruha zmanjka.«

Monika Cervenik, Celje: »Pri kruhu je cena odvisna od tega, katerega kupimo. Iz bolj zdravih sestavin je dražji, lahko tudi predrag. Med tednom v trgovini kupujem polbel kruh, ob koncu tedna ga kupim na tržnici pri vedno istem ponudniku. V obdobju koronavirusa sem ga pekla tudi sama doma, zdaj nimam več toliko časa, tako da ga pečem bolj redko.«

Tea Devin, Celje: »Mislim, da je cena kruha primerna, čeprav po mojem mnenju ni dober pokazatelj kakovosti. Dober kruh lahko dobimo tudi poceni in vsak lahko najde nekaj zase, izbira je zelo velika. Mislim, da vsi upokojeanci gledamo na ceno kruha, ne glede na to, kako visoko pokojnino imamo. Nekateri vrste kruha so sicer res drage, še posebej če vsebujejo semena ali orehe. Jaz kupujem črne žemlje, ker dlje zdržijo. Občasno kruh pečem sama, navadno belo moko mešam z ajdovo ali s koruzno. Moji otroci ga imajo zelo radi.«

Valentina Friškovec, Šmartno ob Paki: »Za domač kruh se mi zdi prav odšteti več. Pri kruhu so cene res zelo odvisne od tega, katerega kupimo. Nekateri so vseeno predragi. Doma večinoma pečemo svoj kruh, ne kupujemo ga velikokrat v trgovini. Največkrat spečemo polbelega ali belega, občasno dodamo tudi orehe.«

JF, Foto: Nik Jarh

Poškodba, ki naj bi nastala s strelnim orožjem. Enaki poškodbi sta imeli tudi muči v isti soseski v Štorah. Kdo strelja v mačke? (Foto: MP)

Okrevanje bo za muco dolgotrajno. (Foto: MP)

Celjska regija: streljanje in mučenje živali

Bosta brezobzirneža kaznovana?

»Preprosto imamo dovolj. To ni prvič, da se je to zgodilo. Pred časom mi je nenadoma izginil maček. Tokrat ima enake poškodbe sosedov muc. Sploh ne moremo verjeti, da je kdo sposoben kaj takšnega narediti,« je povedala lastnica muckov Maša Papler z območja Lipe v Štorah. Njena mucka sta bila pred dnevi poškodovana domnevno s strelnim orožjem. Ena muca je imela tudi zelo hude poškodbe. Zadevo je njena lastnica prijavila tudi celjski policiji, kar so nam tam tudi potrdili.

SIMONA ŠOLINIČ

»Po navedbah prijaviteljice naj bi šlo za streljanje z zračno puško. Zadeva je še v obdobju zbiranja obvestil,« so nam odgovorili na PU Celje. Prav tako so potrdili, da so v preteklosti podobne primere že obravnavali. »Na srečo je teh primerov zelo malo, a poudarjamo, da je vsak nedopusten,« še dodajajo. A da je primerov tako zelo malo, marsikdo ne verjame. Te dni smo se pogovarjali s številnimi krajanji naselij v okolici Celja in širše, vendar lastniki mačk pogosto pravijo, da zadeve ne prijavijo policiji. Takšni primeri naj bi se v zadnjih letih dogajali

tudi v Podgorju, na območju Aljaževega hriba v Celju, kjer naj bi lastniki mačk naboj v njihovih telesih našli tudi več let kasneje ob veterinarskih pregledih. Takšne primere bi morali prijaviti.

»Če najdemo storilca, ga kazensko ovadimo po 341. členu Kazenskega zakonika. Za kaznivo dejanje je zagrožena denarna kazen ali kazen zapor do dveh let, za kvalificirano, hujšo obliko kaznivega dejanja pa zapor do treh let ali denarna kazen. V zadnjih petih letih smo zoper storilce podali sedem kazenskih ovadb, tri kazniva dejanja so bila pre-

iskana. V vsakem primeru občane pozivamo, naj prijavljajo zaznane primere, le tako lahko ukrepamo proti storilcem,« pravijo na policiji.

Mučil pse?

Kako brezobzirni so nekatere do živali, kaže neverjeten primer, ki se je po naših podatkih zgodil na območju Dobrne. 20. oktobra je policijo občanka obvestila, da sta jo napadla psa, ki sta se prosto sprehajala. Policista, ki sta prišla na kraj, sta našla psa, ki sta se prosto sprehajala pred stanovanjsko hišo, v ogradi pa je bilo še več kot 20 psov, večina pasme kangal. Lastnika psov na kraju ni bilo.

»Z zbiranjem obvestil smo ugotovili, kdo je lastnik psov. O ugrizu smo obvestili veterinarsko inšpekcijo, o celotni zadevi tudi dežurno inšpektorico, ki se je nemudoma vključila v zadevo. Policisti so s kolegi vodniki službenih psov in z vete-

rinarsko inšpektorico ter s predstavniki živalskega vrta in Zavetišča za živali Ljubljana v prisotnosti lastnika opravili nadzor. Veterinarska inšpektorica je na kraju odredila odvzem šestih papig ter osmih odraslih psov in dveh pasjih mladičev. Za dva psa je zaradi izredno slabega zdravstvenega stanja odredila celo evtanazijo,« so na naše vprašanje, kaj se je zgodilo, odgovorili na celjski policiji.

Odvzete živali so odpeljali v Zavetišče za živali Gmajnice. Na kraju je ostalo še približno 20 psov, ki prav tako bivajo v izjemno slabih pogojih, pravijo na policiji, kjer dodajajo, da postopek za njihov odvzem še ni končan. »Po vseh zbranih obvestilih bomo lastnika psov kazensko ovadili zaradi mučenja živali. Zaradi ugriza psa, o katerem nas je obvestila občanka, smo policisti uvedli prekrškovni postopek,« še zaključujejo na celjski policiji.

Psi, ki so jih policisti našli v slabem stanju, naj bi bili pasme kangal. Fotografija je simbolična. (Foto: Pixabay)

Povzročitelja bodo ovadili

V četrtkovi nesreči zunaj Velike Pirešice je umrl 51-letni voznik avtomobila, tri osebe so bile hudo poškodovane, ena lažje. Nesrečo je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo povzročil 36-letni voznik avtomobila, ki je v desnem preglednem ovinku zapeljal na nasprotni vozni pas in čelno trčil v avtomobil, s katerim je nasproti pravilno pripeljal 51-letni voznik. Vozilo povzročitelja je odbilo še v drugo vozilo, ki je prav tako pravilno pripeljal iz nasprotnne smeri. Zaradi posledic prometne nesreče je 51-letni voznik na kraju umrl, njegova sopotnika, stara 73 in 79 let, sta se v trčenju hudo poškodovala. V trčenju se je hudo poškodoval tudi 36-letni povzročitelj prometne nesreče, lažje je bila poškodovana še ena oseba. Letos je v prometnih nesrečah na območju Policijske uprave Celje umrlo 10 ljudi, lani v enakem obdobju 15.

V zapor za trideset let

Okrožno sodišče v Celju je Branka Krkleca obsodilo na 30 let enotne zaporne kazni. Februarja lani je v Škofijah pri Šmarju pri Jelšah hladnokrvno umoril dva pomočnika sodnega izvršitelja.

Spomnimo, da sta pomočnika sodnega izvršitelja prišla na storilčev dom zaradi rubeža osebnega vozila. Ko ju je Krklec opazil, se je v njem nabrala jeza, zaradi česar je začel nanju streljati. 27-letnik je umrl na kraju dogodka, njegova 42-letna sodelavka je zaradi hudih strelnih ran umrla v celjski bolnišnici. Policiji je dogodek prijavila storilčeva žena, aretirali so ga na njegovem domu. Krklec je ves čas krivdo zanimal, v delu pomočnikov sodnega izvršitelja je celo videl osebni napad nanj. Tožilstvo je z višino kazni zadovoljno, v njegovem dejanju celo vidi naklep. Sodba še ni pravnomočna, a je sodišče Krklecu podaljšalo pripor zaradi ponovitvene nevarnosti do pravnomočnosti sodbe oziroma do začetka prestajanja kazni. Krklečev zagovornik Marko Meznarič je dejal, da je obsojeni že napovedal pritožbo, saj z razsodbo ni zadovoljen.

Kraj, kjer se je zgodil brutalen umor. (Foto: bralka NT)

V Rdeči dvorani zanimiv spopad velenjskih in celjskih rokometaric

Obrambe Hrovatičeve odločile lokalni derbi

Po nepopolnem četrtem krogu v prvi slovenski ligi za rokometarice sta ljubljanski Krim in ajdovski Mlinotest še neporažena, Ženski rokometni klub Z' dežele iz Celja pa je trikrat zmagal in enkrat izgubil (doma z Mlinotestom). Že drugo sezono zapovrstjo žalski klub nima članske ekipe.

DEAN ŠUSTER

Zato je na celjskem območju zdaj lokalni derbi med Celjankami in Velenjčankami.

V ospredju mladinske prvakinja

Spopadle so se v soboto v Rdeči dvorani, zaradi prilagoditve tekmi članskega moštva Gorenja že ob 15.30. Celjanke so bile v prvem polčasu boljše za štiri gole (12 : 16), v drugem pa za enega (23 : 28). »Zelo natančno smo preučile nasprotnice in se primerno pripravile na tekmo. Naša mlada ekipa je dobro začela, v drugem polčasu je popravila napake v obrambi in vzdrževala priigrano prednost. Čestitam igralkam, saj so bile osredotočene na izpolnjevanje nalog,« je v uvodu povedala trenerka Celjank **Miša Marinček Ribežl**, ki je po koncu prejšnje sezone izgubila kar 11 igralk, tudi nekaj najboljših. Upa, da si bo vsaj katera med njimi premislila in se vrnila na igrišče. »Jedro

ekipe tvorijo igralk, ki so bile mladinske državne prvakinja. Imamo Emo Markovič, Majo Kovačič, Laro Bukovec, Azro Zulić, Zana Kadić je prišla iz Kopra, Tio Kralj je posodil Krim, Tjaša Žener je pred začetkom prejšnje sezone prišla iz Žalca, a je bila nato poškodovana, ostala je izkušena Katarina Regner, v naš klub se je vrnila Klara Hrovatič,« je bila izčrpna Marinčkova, ki je najprej priložnost pred vrati ponudila Sari Meži, po prvi tretjini obračuna pa je vstopila Hrovatičeva in nanizala 12 obramb.

Blizu, a spet daleč

Najboljša strelka celjske ekipe je bila **Emo Markovič** z 9 goli: »Pričakovale smo zahtevno tekmo, zato smo se dobro pripravile. Kljub manjšim napakam v obrambi smo uspele na koncu slaviti.« Preostale strelke za ekipo Z' dežele so bile: Azra Zulić 6 golov, Katarina Regner in

Povsem prenovljena celjska ekipa se je dobro pripravila na lokalni derbi v Rdeči dvorani.

Zana Kadić po 4, Tjaša Žener 3 in Maja Kovačič 2. za ekipo Velenja je Nastja Ferenc dosegla 6 golov, Nika Priteržnik 5, Petra Tomić in Tia Robida po 4 ter Ana Jeras bi smo uspele na koncu slaviti.« Preostale strelke za ekipo Z' dežele so bile: Azra Zulić 6 golov, Katarina Regner in

ključnih trenutkih sta vratarke Celja zaklenili svoja vrata, kar je tehnično prevesilo v korist gostij. Uspele smo jim približati na dva zadetka zaostanka, ampak ujeti jih nismo uspele. V končnici tekme smo naredile preveč napak, da bi lahko iztržile boljši rezultat.« Velenjčanke

vodi **Snežana Rodić Tamše**: »Lokalni derbi je imel nek naboj. Moja dekleta so imela dovolj priložnosti, da bi se približala gostjam, a so storila preveč napak. Če pa so prišla do ugodnega strela, je bila vratarica Hrovatičeva v večini primerov previsoka ovira. Novinki sta Tia Robida

in Klavdija Leben, v člansko ekipo smo vključili nekaj naših mladink, ki še potrebujejo čas, da dozori.« Vratarke Velenja so skupaj zbrale le sedem obramb. Žal so športno pot končale Nika Oder, Adrijana Černivec in Ela Kodele.

Foto: Andraž Purg

Trenerka Velenjčank Snežana Rodić Tamše

Najboljša strelka lokalnega derbija je bila Emo Markovič.

Nastja Ferenc je šestkrat zatresla celjsko mrežo.

V 22. minuti je Miša Marinček pred celjska vrata poslala Klaro Hrovatič.

Prvič slavili v gosteh

Hokejisti ekipe RST Pellet Celje so v Alpski ligi v Celovcu premagali drugo zasedbo moštva KAC s 5 : 3. Prvič so povezali dve zmagi po rednem delu tekme in prvič zmagali na gostovanju.

Že v prvi minuti je mrežo Celovčanov načel Nik Grahut, Jaša Jenko in Jan Flajs sta tudi zadela še v prvem delu, ko so gostje vodili s 3 : 1. Preostala zadetka je dodal Mikus Mintautiškis. V četrtek so bili boljši od ekipe Steel Wings iz Linza s 4 : 1. Navijače je navdušil vratar Jakob Brandner. Avstrijec je zaustavil kar 38 strelav svojih rojakov. V ekipo se je po bolezni vrnil kapetan Jure Sotlar. Prvi gol je dal Jakob Pečnik, za 2 : 1 je zadel Jan Flajs, ki je pred koncem tekme dobil tudi dvoboj v krajšem pretepu. Sodili so štirje Avstrijci, kar se je poznalo na ledu. Tretji gol je dosegel Žanov brat Jan Flajs, četrtega pa – v prazno mrežo – hiter in spreten Latvijec Mintautiškis. Celje je po zmagi v Celovcu skočilo celo na 12. mesto, za njim so štiri ekipe. Včeraj je gostovalo pri Cortini. Danes bo v Celju štajerski derbi z Mariborom, v soboto bo sledil derbi (18.00) Alpske lige z ekipo Merana, ki je prav tako zbrala 15 točk v 13 krogih. Vabilo slovenskega selektorja Eda Tergrava sta prejela branilca Mark Čepon in Nik Širovnik.

DŠ

Bitka za ranjence se nadaljuje

Le redki so pričakovali rokometni čudež na Poljskem, čeprav je bila tudi Wisla tako kot Celje Pivovarna Laško do 6. kroga brez točk v ligi prvakov.

Zmagala je prepričljivo, izid je bil 30 : 25. Celjani so po prvem polčasu zaostajali za šest golov, v drugem so bili boljši za en zadetek. Manjkal je kapetan Žiga Mlakar, ki letos ne bo igral, Stefan Žabić je tekmo po rdečem kartonu končal že v 22. minuti. Ponovno je bil zelo razigran Mitja Janc, ki je dosegel osem golov. Novi kapetan Tadej Mazej jih je dodal pet. Desni zunanji napadalec, 17-letni Mai Marguč, se je izkazal s tremi zadetki, 18-letni krožni napadalec Žan Korže Lesjak je dvakrat zatresel domačo mrežo. Celjsko moštvo je v nedeljo gostilo ekipo Slovenj Gradca in zmagalo z 38 : 23. Spisek poškodovanih pri celjskem klubu je vedno daljši (pet minut pred začetkom tekme v Plocku se je poškodoval še Tim Cokan), trener Alem Toskić pa išče pomoč v neusahljivem izviru celjskih rokometnih talentov.

DŠ

V elitni del lige prvakov so se uvrstili Marko Peček, Žiga Čeh, Niko Cesarec, Klemen Duščak, Patrik Pasariček, Miha Prijol, Thomas Pihler, Rodrigo Dias Silva, Luka Smiljanec, Davor Kanjuh, Dino Pasariček, Denis Knežević in Leon Jedvaj.

Trener Kujtim Morina ima zdaj manj izkušenih igralcev, a na Žigo Čeha se lahko zanese.

Še sedmi preboj Dobovca v elitni del lige prvakov v futsalu

Benfica na srečo ni potrebovala še višje zmage

Nogometaši Dobovca so v 2. krogu turnirja glavnega dela lige prvakov v futsalu v Podčetrtku igrali s francosko zasedbo Lavalloise in izgubili s 4 : 0. V uvodnem krogu so se s 3 : 3 razšli z romunskim Galatijem, ki je nato izgubil proti Benfici s kar 12 : 0, kar je zapečatilo njegovo usodo. Med elito so se iz skupine v Podčetrtku uvrstile tri ekipe. Med njimi je tudi Dobovec.

DEAN ŠUSTER

V zadnjem krogu so Francozi, ki so se po neodločenem izidu s Portugalci potegovali za prvo mesto in položaj nosilca v žrebu skupin elitnega dela, »le« z 10 : 4 nadigrali Romune. Benfici je v zadnji tekmi turnirja za prvo mesto zadostovala že najnižja zmaga proti gostiteljem. Dobovec je »povozila« z 8 : 1, zadovoljna sta bila oba.

Vse stavili na prvo tekmo

Dobovcu je ponovno pripadla čast, že petič, da je gostil turnir ene od skupin glavnega dela lige prvakov. Njegov izkupiček je izjemen. Vsakič, torej šestkrat, se je uvrstil med 16 najboljših ekip v Evropi. Leta 2021 je zaigral na finalnem turnirju v Zadru, kjer je bilo zaradi izrednih razmer osem ekip in ne štiri, kot je v navadi. »Zavedam se, da imamo ekipo, ki v ligi prvakov nima veliko izkušenj. A po drugi strani premore izjemno željo, da se uvrsti med 16 najboljših klubov v Evropi. Vem, da imamo zahtevno skupino. Benfica je med favoriti za naslov evropskega prvaka. Francoski predstavnik ima sedem francoskih reprezentantov in dva najboljša maroška reprezentanta. Gre za izjemno ekipo z visokimi cilji. Na prvi tekmi nas čaka romunski predstavnik z nekaj reprezentanti in igralci iz Brazilije in Kolumbije. Zavedamo se, da je naša največja priložnost prav uvodna tekma proti Galatiji,« je med drugim prejšnji teden razpredal trener Dobovca **Kujtim Morina**. Imel je prav. Pred začetkom nove sezone je izgubil »malonogometna« bisera, dolgoletnega kapetana Roka

Mordeja, ki je končal športno pot, in Kristjana Čujca.

Prave čarovnije ni več

Mojster dvoranskega nogometa **Kristjan Čujec** se je preselil k Oplatu iz Kobari da in zdaj je bližje svojemu domu: »Dolga pot na treninge in tekme je postala ovira in preveč obremenjujoča. Dobovec bo ostal moj domači klub, ampak je prišel čas za slovo. Res sem zelo hvaležen in ponosen, da sem lahko nosil dres Dobovca v zelo uspešnem obdobju, polnem lepih trenutkov. Vmes je bila tudi kakšna manj lepa stvar, boleč poraz. Zagotovo se je bilo težko posloviti. Razmišljal sem tudi o koncu igrske poti, a so me prepričali pri Oplatu, da bom poskusil dobro zgodbo spisati še v domači dolini.« Čujec in Mordej sta skupaj odigrala kar osem sezon. »Veliko lovorik sva osvojila skupaj in postala dobra prijatelja. Kristjan je ogromno naredil za naš klub. V veliki meri je bil zaslužen za vse osvojene pokale in je pustil močan pečat v našem klubu. Zame je najboljši slovenski igralec futsala vseh časov,« je dejal **Rok Mordej**, ki je zdaj predsednik Futsal kluba Dobovec.

Neverjetna vztrajnost Dobovca

Kujtim Morina je ob slovesu dveh asov stavil na izkušeno trojko, Žigo Čeha, Klemna Duščaka in Marka Pečka. Po udaril je, da je največja priložnost prva tekma, ko bodo tekme Romuni. Začelo se je odlično. Domačini so po prvem polčasu po golih Čeha in Duščaka vodili z 2 : 0. Toda v drugem polčasu so izgubili

nadzor nad tekme, ki so sedem minut pred koncem izid izenačili, v 36. minuti pa so celo povedli. Po hladni prhi so se Dobovčani hitro zbrali. Že v naslednji minuti je žogo v romunsko mrežo poslal Duščak. Kasneje se je izkazalo, da je bil zadetek nespornega junaka Dobovca odločilen za končni razplet potnikov med elito. »Ko smo med odmorom vodili z 2 : 0, smo menili, da smo naredili veliko. Trener nas je opozarjal, da nas čaka najtežjih 20 minut. To se je tudi zgodilo. Ponovno se je izkazalo, da imamo mlado ekipo. Kar nekaj naših igralcev je prvič igralo v ligi prvakov, v nekaterih trenutkih so v obrambi delovali lahko-verno. Romuni so izkoristili dve naši napaki, potem so celo povedli. Srečno smo se vrnili. Če bi izgubili, bi bili v izgubljenem položaju,« je govoril **Klemen Duščak**.

»Vedno težje bo«

Dobovčani v četrtek niso uspeli zatresti mreže Francozov, v soboto so enkrat (Duščak) premagali vratarja Benfice. »Kljub visokemu porazu smo se uvrstili v elitni del lige prvakov. To je nagrada za vsa pretekla leta, ko smo ponosno in uspešno predstavljali slovenski futsal v Evropi. Čestitam svojim fantom, dosegli smo cilj, ki smo si ga zastavili. Doživeli smo velike spremembe. To ni več Dobovec, ki je lahko kluboval vsem najboljšim v Evropi. Fantje so dali zadnje atome moči, poskušali so vse. To je najboljšo, kar v danem trenutku zmoremo. Slovenija ima spet ekipo med elito, to je velik uspeh. Zavedati se moramo, da bo takšen uspeh vedno težje ponavljati. Konkurenca je iz leta v leto močnejša,« je bil neposreden Morina. Kapetan Dobovca je zdaj **Marko Peček**: »Cilj smo dosegli, ob zadnjem visokem porazu pa ne moremo slaviti.« Žiga Čeh je dodal: »Upam, da smo se česa naučili in da bomo zoreli ter več pokazali

Po odhodu neponovljivega dvojca Rok Mordej-Kristjan Čujec prave čarovnije z dvoransko žogo ni več, toda trmasti Dobovčani so se tudi brez njiju uvrstili med evropsko elito. (Foto: Andraž Purg)

v elitnem delu lige prvakov. Žreb štirih skupin bo danes ob 14. uri, tekmovalje bo na

sporedu med 28. novembrom in 3. decembrom. Zmagovalci skupin se bodo uvrstili na

finalni turnir lige prvakov, ki bo v prvem tednu maja.

Foto: Nzs.si

Klemen Duščak je od štirih golov svojega moštva dosegel tri.

Nogometaši Celja pred derbijem z Olimpijo povišali prednost na lestvici

Uspešen beg pred zasledovalci in vrnitev Popovića

»Pope« je žogo z belega kroga natančno usmeril v mrežo ob desni vratnici.

V 14. krogu 1. slovenske nogometne lige sta zmagi ostali na Štajerskem (Celje – Domžale 3 : 1, Maribor – Rogaška 2 : 1), spodrsnilo je favoritoma (Koper – Bravo 1 : 1, Olimpija – Aluminij 0 : 0), tudi tekma v Domžalah se je končala neodločeno (Kalcer Radomlje – Mura 1 : 1). V Celju sta se pred maloštevilnimi gledalci srečala prvak s celjskim moštvom izpred treh let Dušan Kosić in najbrž prihodnji prvak Damir Krznar.

DEAN ŠUSTER

Slednji je bil uspešnejši, tudi po zaslugi enajstmetrovke, ki je po 70 minutah igre prelomila obračun. Tekmo je obeležila tudi izjemno uspešna vrnitev kapetana Celja Denisa Popovića na igrišče.

Popolna prevlada za 1 : 0

Po senzacionalnem domačem porazu 27. septembra doma proti Aluminiju je Celje zmagalo štirikrat zapovrstjo, dvakrat pod vodstvom trenerja Alberta Riere (Mura 0 : 2, Bravo 2 : 1) in kasneje z novim strategom Damirjem Krznarjem (Rogaška 0 : 4, Domžale 3 : 1). V petek so »modri« igrali zelo dobro, čeprav v njihovih vrstah ni bilo kaznovanega Nina Koutra ter poškodovanih Matjaža Rozmana, Aljoše Matka in Matica Vrbanca. Toda to se v »all stars« ekipi ni niti malo poznalo. Imela je le eno pomanjkljivost, toda veliko – neučinkovitost. Napadalcı so zapravili veliko priložnosti,

zato so gostje, čeprav so bili povsem blede v prvem polčasu, imeli možnost za osvojitve točke. V uvodnem delu so izstopali »strupeni« predložki Nina Milića z leve strani. Pred polovico prvega dela je njegovo podajo izkoristil Damjan Vuklišević. Odgovora zelo oslavljenih in neobglenih gostov ni bilo.

Marsikaj ponudili gostom

Domžalčani so začeli igrati šele po odmoru. V 66. minuti so unovčili napako Luke Bobičanca. Filip Stuparević je podarjeno žogo popeljal v kazenski prostor in matiral vratarja Matka Obradovića. Hladna prha je zgolj predramila Celjane, kajti kmalu so si priigrali enajstmetrovko. Celjski strel je Hodžić preusmeril proti 18-letnemu Lukasu Hemptu, ki je svojo športno pot začel pri celjskem Šampionu. Žoga ga je zadela v desno roko. Po pregledu posnetka je sodnik

Kondić pokazal (čeprav mu je Hodžić dopovedoval, da je žoga najprej zadela Hempta v telo in šele nato v roko) na beli krogec. Nanj je žogo postavil Denis Popović, ki je po dvomesečnem prisilnem premoru zaradi poškodbe na igrišče stopil v 65. minuti in prevzel vlogo kapetana. Njegov strel z enajstih metrov je bil natančen, za vodstvo s 3 : 1 pa je kasneje, ko je bil sicer v prepovedanem položaju, zaposlil Gregorja Bajdeta. A le malo prej je bila celjska obramba povsem nezbrana; z izjemnim refleksnim gibom je Obradović preprečil izenačenje. »Gol in asistenca v 25 minutah – ni slabo, kajne?« se je v svojem slogu pošalil, a povedal resnico »Pope«.

Navijači pozdravili »Duleta« Kosića

»Morali bi imeti že visoko prednost, nakar se je nasprotnik vrnil v igro. Potem je bila odločilna naša psihološka moč. Hitro smo se povezali in spet povedli. A ponovila se je skoraj ista zgodba. Tekmeci so imeli priložnost za izenačenje na 2 : 2, toda »Matko« se je odlično odzval,« je bil iskren Damir Krznar, podobno kot v času, ko je bil trener Maribora. Na najvišji ravni objektivnosti je tudi Dušan Kosić, ki mu je dobrodošlico s pesmijo pripravilo 15 pripadnikov navijaške

skupine Celjski grofje. Trener se jim je zahvalil naknadno s pojasnilom, da je bil povsem zatopljen v igro med tekmo. »Naša igra je bila v prvih 45 minutah obupna. To je bil naš najslabši polčas doslej. Bili smo neprepoznalni. V drugem polčasu je bilo precej drugače, sploh akcija, ki je obetala izenačenje na 2 : 2,« je povedal Kosić, za večno zapisan v celjsko nogometno zgodovino.

Spet (ne)upravičeno nezadovoljni

Nogometaši Rogaške so v Ljudskem vrtu povedli v peti minuti z golom Oliverja Kregarja, poraz so doživeli v sodnikovem dodatku. Trener Slatinčanov Oskar Drobne se je cinčno smejal med izjavo za televizijsko postajo Sportklub: »Po vsem, kar se nam je dogajalo, nam preostane le smeh. Če ne smeš dobiti žoge po prekršku tekmecev, je pač ne smeš. Zato se bomo držali dogovora, da o nekaterih stvareh ne bomo govorili. Sicer pa sem ponosen na svoje fante. Bili so hitri in enakovredni tekmečem. Razumljivo je, da so storili nekaj napak.« Dodal je, da se Slatinčani še naprej učijo in da morajo pogumno nadaljevati. Rogaška je izgubila četrtič zapovrstjo in ima tri točke manj od Aluminija in Domžal.

Foto: Andraž Purg

Po 20 minutah igre v drugem delu je Luka Bobičanec nespametno zapravil žogo pred celjskim kazenskim prostorom. Nemudoma je sledila kazen.

Predložki Nina Milića so bili »strupeni«.

Damir Krznar ni skrival veselja po prvi zmagi na klopi Celja na celjskem stadionu.

LESTVICA 1. SNL									
CELJE	13	10	2	1	31:11	32			
KOPER	13	7	5	1	23:12	26			
OLIMPIJA	13	7	3	3	28:19	24			
BRAVO	13	6	3	4	20:18	21			
MARIBOR	13	6	2	5	20:15	20			
MURA	13	4	3	6	16:23	15			
KALCER	13	3	4	6	13:18	13			
DOMŽALE	13	3	2	8	17:24	11			
ALUMINIJ	13	3	2	8	15:22	11			
ROGAŠKA	13	2	2	9	8:29	8			

CELJE OLIMPIJA

PRVA LIGA TELEMACH

Nedelja, 5. november
ob 15:00, Stadion Z' dežele

CINKARNA
A25

NAROČNIK OGLASA NKCE D.O.O.

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 2. 11.
17.30 Galerija Račka
Vodenje po festivalu erotične ilustracije Velvet 4 <i>Vodi Nea Likar; v torek ob 18.00</i>
PETEK, 3. 11.
17.00 Vila Bianca Velenje
Šaleška planinska pot praznuje naslednje leto 50 let <i>Odprtje razstave</i>
18.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Glasbeni oder 50 let Glasbene šole Rogaška Slatina <i>Martin Belič, flavta in Amadeo orkester</i>
19.30 Kulturni center Laško
Hamo & Tribute2love <i>Akustični koncert</i>
19.30 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Žigolo, s. p. <i>Monokomedija Domna Valiča</i>
20.00 Celjski mladinski center
Blaž Mencinger & Žan Hauptman <i>Koncert</i>
SOBOTA, 4. 11.
12.15 Tehnopark Celje
Znanstveni šov – ta nora znanost <i>Zanimivi znanstveni poskusi za vse generacije; tudi v nedeljo ob istem času</i>
17.00 Gledališče Celje
Vinko Möderndorfer: Druga preteklost <i>Abonma Sobota popoldanski in izven</i>
19.00 eMČe plac Velenje
Plazilci Slovenije <i>Odprtje razstave Vida Boškiča</i>
19.30 Gledališče Celje
Avtorski projekt: Juriš <i>Po motivih življenja in dela Karla Destovnika – Kajuha, abonma po posebnem razporedu in izven; tudi v ponedeljek in torek ob istem času</i>
20.00 Celjski mladinski center
BA KANAL: Reverie + Kiki <i>Koncert</i>
20.00 eMČe Plac Velenje
Oktoberfestič: Smetnaki <i>Koncert</i>
NEDELJA, 5. 11.
16.00 in 20.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
The Moonlighting Orchestra <i>Koncert ob 20-letnici</i>
19.00 Dom kulture Slovenske Konjice
Čudovita <i>Glasbena komedija v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča Trst</i>
PONEDELJEK, 6. 11.
10.00 in 11.00 Dvorana Centra Nova Velenje
Velenje pleše <i>Plesna delavnica</i>

13.00 do 20.00 Mladinski center Velenje
Središče mladih in otrok <i>Pomoč pri učenju, družabne in športne igre ...</i>
14.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Celjski dan tolkal: predavatelj Gregor Gorenšek <i>Koncert predavatelja ob 18.00</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Z veslom in peresom po svetu <i>Predstavitve knjige Boruta Koruna</i>
TOREK, 7. 11.
18.00 Gledališče Celje
Vinko Möderndorfer: Druga preteklost <i>Abonma Torek večerni in izven</i>
18.00 Kulturni center Laško
Proslava in slavnostna seja ob občinskem prazniku
19.30 Glasbena šola Velenje
Ansambel Musica cubicularis in Federico Guglielmo <i>Abonma Klasika in izven</i>
SREDA, 8. 11.
14.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop tekmovalcev
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Kuža Žuža <i>Gledališka predstava v izvedbi vzgojiteljic Vrtca T. Čečeve; primerno za otroke od 4. do 7. leta</i>
18.00 Dom kulture Velenje
Od tišine do glasbe <i>Glasbena komedija Jureta Ivanušiča, Abonma Mladost in izven</i>
19.30 Celjski dom, Galerija Božena
53. slovenska pregledna fotografska razstava 2023 <i>Odprtje razstave, ob 18.00 prireditvev ob odprtju</i>

Druge prireditve
ČETRTEK, 2. 11.
7.00 do 16.00 Poslovna stavba Farmin – Društvo Novus Velenje
Aktivne jesenske počitnice malo drugače <i>Ustvarjalne in poučne delavnice, športne in družabne igre, računalniški kotiček, aktivnosti so brezplačne in primerne za osnovnošolce od 1. do 5. razreda; tudi v petek ob istem času</i>
8.00 do 16.00 Hiša sadeži družbe Žalec
Otroški počitniški tabor <i>Tudi v petek ob istem času.</i>
9.00 do 11.00 TIC Laško
Domači kotiček <i>Prodaja domačih dobrot in izdelkov; tudi v sredo ob istem času</i>
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Bontologi, ste pripravljeni? <i>Voden ogled ter preizkusi v interaktivnih izzivih</i>

DOGODKI V OSREDNJI KNJIŽNICI CELJE

ČETRTEK, 9. november, ob 17.30	MAG. TATJANA ROZMAN: MEDIJSKI PROSTOR IN VPRAŠANJE RESNICE Oddelek Glasba–film
SOBOTA, 11. november, ob 10.00	POBARVANKE Z NAŠIH POTI: LOKUM, BAKLAVE IN PISTACIJE ALI 6500 KM NEVERJETNE TURČIJE Z ANUŠKO, LARO IN PETROM Knjižnica pri Mišku Knjižku
PONEDELJEK, 13. november, ob 17.30	ALENKA VEBER: SLEDI. 61 BABJEPOLSKIH ODKRUŠKOV IN ŽIVLJENJE Z DEMENCO V okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje. Študijska čitalnica

SREDA, 15. november, ob 17.00	LUTKOVNA PREDSTAVA: ZGODBA NA GUMBE Primerno za otroke 4. do 7. leta starosti. Knjižnica pri Mišku Knjižku
--------------------------------------	--

WWW.KNJIZNICA-CELJE.SI	SOBOTA, 4. 11.
<i>po razstavi Hermanov bonton.</i>	7.00 Izhodišče: Martinova vas v Šmartnem ob Paki
10.00 do 12.00 Hiša generacij Laško	15. Martinov pohod po Martinovi poti
Izdelajmo zabavno igro: Muhožer	7.00 Mestna tržnica Velenje
10.00 do 12.00 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof	Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Otroški počitniški živžav <i>Športni živžav z Luko Prašnikarjem in Klemnom Bolho; tudi v petek ob istem času</i>	8.00 do 12.00 Tržnica Laško
10.00 do 12.00 Vila Rožle Velenje	8.00 do 12.00 Tržnica pri fontani Žalec
Jesenski počitniški živžav <i>Tudi v petek ob istem času</i>	Podeželska tržnica
11.00 Galerija Velenje	9.00 Zbor: Zg.vrt objekta Savinja
Ali slišiš sliko? <i>Brezplačna likovna delavnica za otroke od 7. do 15. leta</i>	Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega
PETEK, 3. 11.	10.00 Muzej novejše zgodovine Celje
8.00 do 14.00 Trubarjevo nabrežje Laško	Muzejski medvedek Medo <i>Hermanova otroška in družinska ustvarjalnica ob stalni razstavi Dediščina otrok.</i>
Laški sejem	11.00 do 16.00 Stari grad Celje
9.00 Mladinski center Žalec	Zapišite svojo zapuščino: Črnilo in odtis <i>Grajska tiskarna, od 11.00 do 15.00 delavnica kaligrafije in izdelovanja pečatov; počitniško dogajanje za otroke</i>
Zdrav zajtrk	18.00 Laška hiša
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje	Kulinarični večer – pokušanje jedi iz divjih gob
Tiste štiri čarobne besede <i>Hermanova otroška in družinska ustvarjalnica ob razstavi Hermanov bonton.</i>	NEDELJA, 5. 11.
10.00 Vila Bianca Velenje	11.00 Zbirno mesto na začetku Pelikanove poti
Spoznaj svoje mesto <i>Tematsko vodenje za otroke.</i>	Ekspedicija na dediščino: Sprehod skozi preteklost <i>Jesenski sprehod na Stari grad Celje in voden ogled</i>
10.00 do 12.00 Hiša generacij Laško	15.00 Zbirno mesto pri Meškovem studencu
Jesenska kuhinja	Ekspedicija na dediščino: sprehod skozi preteklost <i>Pohod z lovcem do Drevesne hiške in pedagoške igre.</i>
20.00eMČe plac Velenje	
Oktoberfestič: PubQuiz	

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

PONEDELJEK, 6. 11.
18.00 Knjižnica Velenje
Kako spremeniti karmo in pripotovati do naše usode? <i>Predavanje</i>
19.00 Občinska knjižnica Žalec
Utrip domoznanstva, Ustvarjalci razglednic Žalca <i>Filatelistično društvo Žalec</i>
TOREK, 7. 11.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Obleka naredi človeka, a tudi človek obleko <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob razstavi Hermanov bonton.</i>
17.00 Vila Rožle
Torkova peta <i>Ustvarjalnica za otroke in starše.</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Zeliščarna <i>Vodi Kata Laštro.</i>
19.19 Knjižnica Velenje
Moira: Pisma v šatulji <i>Pogovor z avtorico bo vodil Jože Krajnc</i>
SREDA, 8. 11.
9.00 Fotoatelje in galerija Pelikan
V muzej po fotografsko zgodbo <i>Muzejska učna ura</i>
10.00 Planet generacij – Večgeneracijski center Velenje
Zaupanje kako biti dober, a ne naiven? <i>Pogovorna delavnica, predaval bo Andrej Pešec</i>
16.00 in 17.45 Celjski mladinski center
Delavnica Lego robotike
17.00 Knjižnica Velenje
Pravljična joga <i>Vodili bosta Metka Pivk Srdič in Nina Časl</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Ko si star 70 let, si starejši mladinec <i>Interaktivno potopisno predavanje članov mladinske organizacije Počitniško društvo Kažipot Velenje in njihovi prijatelji.</i>
19.00 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zadovoljna in iskriva <i>Sprostitvena vadba za ženske</i>
20.00 Celjski mladinski center
JaMCC <i>Večeri novo nastale glasbe</i>

Razstave
Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenienc predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje; do konca avgusta 2024
Pokrajinski muzej Celje –Knežji dvorec: Ljubija – zaklad pod skalo, do 31. 12.; Od groba do groba – načini pokopa skozi čas, do 31. 12.
Muzej novejše zgodovine Celje: Obrazi; do konca leta 2023, Hermanov bonton; do konca leta 2023; spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega, Stran pa ne bomo metal' občasna razstave

o pogubnih navadah in boljših praksah; do 8. 2. 2024

Zgodovinski arhiv Celje: razstava Je bilo v Celju dovolj mostov?; do nadaljnjega

Otroški muzej Hermanov brlog: Hermanov bonton; do konca leta 2023

Galerija Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah: razstava Nazaj v mladostni kraj, avtorja Staneta Jagodiča; do 10. 12.

Galerija Zgornji trg Šentjur: Ipavčeva paleta VI. – Vedute Šentjurja, razstava del, nastalih na VI. Ipavčevi paleti; do nadaljnjega

Knjižnica Šentjur: Ko sivine ozelelenijo, razstava Likovnega študijskega krožka LU Šentjur; do 5. 11.

Knjižnica Radeče: Pogled skozi naša okna, slikarska razstava Društva ljubiteljev likovne umetnosti Radeče; do nadaljnjega

Mestna galerija v Kulturnem centru Rogaška Slatina: Obso-teljski pejsaži in vedute, razstava Rada Romiha; do 10. 12.

Dom kulture Velenje: fotografska razstava Marjana Klepca, Risanje s svetlobo; 30. 11.

Galerija Velenje: razstava Ideološka sestavljanja, avtorice Hu-iquin Wang; do 25. 11.

Muzej na Velenjskem gradu: slikarska razstava Alojza Sedov-nika; do 30. 11.

Atrij Velenjskega gradu: Časov-ni stroj, Pikina fotografska razsta-va; do 30. 11.

Rondela Velenjskega gradu: Igre moje mladosti, gostujoča razstava Goriškega muzeja; do maja 2024

Galerija na prostem Velenje: 65 let Šolskega centa Velenje; do 31. 12.

Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do 31. 12.

Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 30. 11.

Podhod pri Vili Bianci Velenje: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 30. 11.

Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: Gustav Šilih (1893-1961), znameniti velenjčan, raz-stava ob 130. obletnici rojstva; do 30. 11.; Sončna stena: Ko si star 70 let, si starejši mladinec, razstava ob 70. obletnici Društva Kažipot; do 30. 11.; Domoznanski oddelek: razstava prvih tiskov in razglednic Antona Aškercar iz zbirke Janeza Osetiča; do 30. 11.; Mladinska soba: Živali in prostori, razstava del učencev OŠ Šalek; do 30. 11.; Steklena dvojčka: Bralca meseca: Ana Anita Lekše in Martin Pusta-tičnik, člana UNI3 Velenje; do 30. 11.; Otroški oddelek: Pika se skozi čas potika, razstava likovnih del otrok vrtca Velenje; do 30. 11.; Od-delek za odrasle: Lutke praznuje-jo, razstava Lutkovnega gledališča Velenje ob 20-letnem delovanju; do 30. 11. in Čas spominov, raz-stava gradiva ob prebolevanju izgube; do 30. 11.

Muzej premogovništva Sloveni-je Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brez-časni zapis narave avtorice Kate Laštro; do 31. 12.; **Črna gardero-ba:** Slike, likovno združenje Ča-kovec; do 31. 12.; **podzemni del muzeja 1:** Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do 31. 12.; **Ligijev salon – jam-ski del salona:** razstava Poetič-na podzemna proga – poezija na predstavitvenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristijan Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do 31. 12.; **Muzejski park:** Rudarji, fotografska razstava Ale-ksandra Kavčnika; do 31. 12.;

Avla Mestne občine Velenje: Svet glasbe in filma v risbah, raz-stava risb ljubiteljske ustvarjalke Lidije Zagoričnik; do 4. 12.

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik

E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl

E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Barbara Furman, Janja Intihar, Špela Ožir, Eva Rudman, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedni-ku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI GLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabarsl.si.

Vse je tako, ko je bilo ...

V SPOMIN

Mineva sedmo leto,
kar te ni več z nami,
dragi

FRANCI TOVORNIK

iz Dobja, Suho 1a
(7. 12. 1950–4. 11. 2016)

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žena Ivanka

»Rad grem v planine,
je krasen razgled,
same lepote, kam pade pogled,
planinke in planike
brstele bodo spet,
obojim z veseljem odtrgal bi cvet.«

ZAHVALA

Ob slovesu dragega očeta, dedija in strica

ANTONA
RANČANA

iz Topolšice 108
(15. 8. 1934–24. 10. 2023)

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom
za tople besede, sočutje in nesebično pomoč.

Žalujoci: sin Bernard z družino

Še vedno pusto je dvorišče
od hleva pa do hiše,
odkar tebe več ni,
ki vsak dan,
zjutraj in zvečer,
v hleve rad hodil si.

V SPOMIN

JOŽE
ŽAVSKI

iz Javorja
(22.4.1943–4.11.2020)

4. novembra so minila tri leta, odkar te več med nami ni,
a v mojem srcu še vedno in povsod si ti.

V globoki žalosti –
žena Tilika z otroki in vnuki ter pravnuki

679

STROJI

PRODAM

KOSILNICO, obračalnik in frezo (Gorenje Muta) ter voz lojtrnik prodam. Telefon 041 571-473. 674

MOTOKULTIVATOR Pratik (dizel), skoraj nov, z vsemi priključki, prodam. Telefon 070 726-758. 676

TRAČNO žago, kolot 550, enofazno ZEV 270 ter leseno okno, prodam. Telefon 040 575-924. 680

KUPIM

TRAKTORJE in kmetijsko mehanizacijo, v kakršnem koli stanju, kupim. Telefon 041 255-834. p

POSEST

PRODAM

KUPIM

VIKEND, hišo, posest ali kmetijo, do 90.000 EUR, Celje, okolica 40 km, kupim. Telefon 041 846-570. 632

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava, prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-mo na dom. Telefon 070 545-481. p

BIKCA simentalca, starega 9 tednov, prodam. Telefon 031 840-282. 566

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

REPO za ribanje, z ekološke kmetije, in dober jabolčnik, ekološki, prodam. Telefon 070 726-758. 676

OSTALO

PRODAM

SUHA hrastova, smrekova ali mešana drva, cena od 40 EUR/meter naprej, možna razrez in prevoz, Šentjur, prodam. Telefon 070 367-257. 659

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine 25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam. Telefon 031 625-479. p

SUHA bukova in gabrova drva, rezana na 33 cm, cena 90 EUR/m³, prodam. Telefon 041 448-885 (Šmarje/Jelšah). p

KUPIM

KURILNO olje iz cisterne – ostanek od kurjave, odkupim in izčrpal. Telefon 051 491-385. 677

ZMENKI

SEM vdovec, star 73 let. Želim spoznati žensko za skupno gospodinjstvo. Pokličite me na telefonsko številko 070 799-029.668

RAZNO

KOŠNJA zelenic, strmin. Zvonka Korošec, s. p., Cesta kozjanskega odreda 49, Šentjur, telefon 070 711-680. p

ENOTRETIJSKI solastniški delež pri hiši, vrt, asfalt, okolica Žalca, prodam. Telefon 068 146-810. 678

sport@nt-rc.si

DOBRODELNI VEČER MLADIH VIN
9. 11. 2023 ob 19. uri

Ob besedi »pubec« pomislimo na mladost in Štajersko. Ravno zato je to ime popolno za idejo, ki se je pred devetimi leti razvila v blagovno znamko mladih vin.

In vino veritas, v vinu je resnica, v srcih pa radost, ki jo lahko povežemo z občutkom, ko bližnjim pomagamo z dobrim dejanjem. V prijetnem večeru bomo s pridobitvijo in spoznanjem dobrot, ki jih ponuja letošnja letina, ki je bila zelo zahtevna za vse, hkrati tudi dobrodelni. Okušajte sodelujoča mlada vina, ki jih ponujajo štajerski vinarji, in izberite svoje najljubše – **Pubeca 2023**. Poskrbeli bomo za odlično vzdušje in kulinarčno spremljavo. Vi pa pridite in v dobri družbi ocenite prvi okus letošnje vinske sezone.

Pohitite in si rezervirajte prvo vinsko dogodivščino sezone 2023.

Občina Braslovče je v okviru svojega transakcijskega računa odprla poseben sklic, kamor lahko nakažete sredstva, če želite pomagati:

Rezervacije:
Elektronski naslov:
rezervacije@novarajngla.si
Telefon: 041 721 299

Medijski sponzor
NOVI TEDNIK in RADIO CELJE

www.pubec.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673

kanal 306

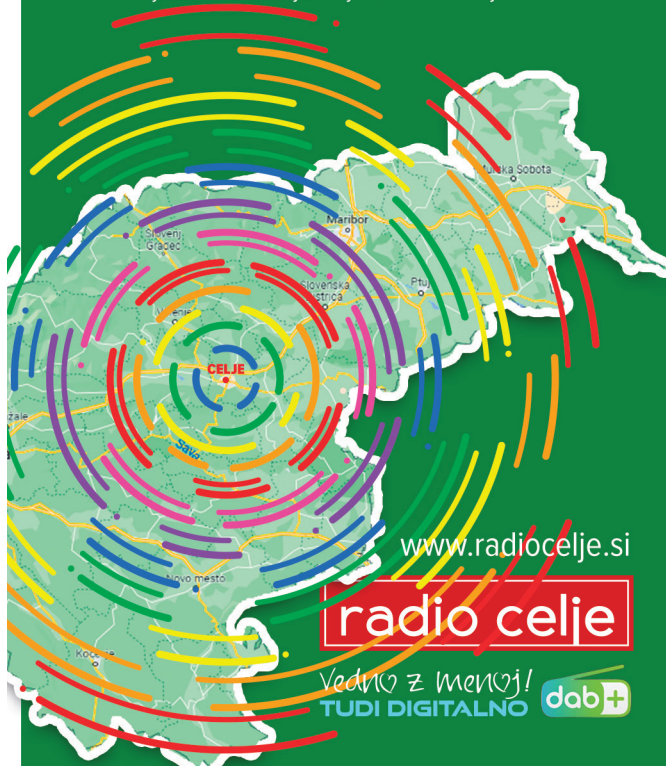
kanal 271

kanal 152

POIŠČITE RADIO
CELJE NA SVOJEM
DIGITALNEM
SPREJEMNIKU

Radio Celje vedno z menoj v vsej vzhodni Sloveniji.

www.radiocelje.si

radio celje

Vedno z menoj!
TUDI DIGITALNO dab+

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

V četrtek, 2. 11. 2023
ob 20. uri

Murni

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najvizza

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE **UGODNOSTI**

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si

Telefon: 03 422 51 71

www.novitednik.si

#novagradbenakultura

GIC GRADNJE®
ROGAŠKA

Janja Sivec novo slikanico posvetila Šentvidu

Nekoč mešetarjenje s konji, danes z jeklenimi konjički

»Veliko vzporednic je med konjskimi mešetarji in preprodajalci avtomobilov v preteklosti. Slednji so včasih nazaj vrteli kilometre, zložili pločevino. Zelo podobno je bilo s konji.«

Domiselnost podjetnih Šentvidčanov, prebivalcev majhnega kraja v občini Šmarje pri Jelšah, ne pozna meja. Tako bi lahko sklepali po zgodbah o tem, kako so nekoč stara kljuseta spreminjali v na videz močne žrebce. Pri tem si niso pomagali le s hrano in z zelišči, ampak tudi z barvanjem konjske dlake in različnimi postopki, ki bi bili danes deležni zgražanja javnosti in ukrepov katere od inšpekcij. Etnologinja in kulturna antropologinja Janja Sivec je zanimivost iz preteklega obdobja vzela kot izhodišče za zgodbo z naslovom Zakaj se konju (ne) gleda v zobe.

TINA STRMČNIK

Verjetno se skoraj v vsakem kraju skriva kakšna zanimiva zgodba iz preteklosti, čeprav nima vsak kraj domačinov, ki bi radi brskali po zaprašenem gradivu in ohranjali krajevno izročilo. Takšni podvigi niso tuji etnologinji in kulturni antropologinji Janji Sivec, predsednici Društva za razvoj interpretacije dediščine, turizma in umetnosti Legende. Sivčeva se je naslonila na ugotovitev etnologinje Jasne Sok, da razen v Šentvidu, kjer so na debelo prekupčevali s konji, na širšem območju posebnih tovrstnih sejmov ni bilo. Ta podatek so s svojimi pripovedovanji podprli tudi pričevalci s širšega Kozjanskega.

Z barvo, s pilo in posebno »dieta«

In kako je bil videti tovrsten »kšeft«? Krajan Šentvida so pogosto odhajali v Hrvaško

– na območje Čakovca, Bje-
lovarja, včasih vse do Zagre-
ba. Tam so kupovali starejše,
bolehne in odslužene konje.
»Seveda niso kupovali iz-
ključno takšnih revežev. A
vendarle je bila največkrat
bistvena cena. Cilj je bil kon-
ja kupiti čim ceneje,« je po-
jasnila avtorica slikanice. Ko
so prekupčevalci konja pripel-
jali domov, so začeli postopke,
da bi svoj nakup olepšali oz. iz-
boljšali.

Sogovornica je poudarila,
da so si mešetarji prizadeva-
li, da bi »blago« na štirih no-
gah pri njih ostalo čim krajši
čas. Starejše konje, ki so jim
mišice splahnele in so se jim
videla rebra, so hranili z na-
močenim ovsom. To jih je na-
pihnilo in tako so postali bolj
okrogli. Sive predele dlake na
nogah, gobcu in glavi, ki so na-
kazovali na staranje živali, so
namazali z različ-

Slikanico z naslovom Zakaj se konju (ne) gleda v zobe je ilustrirala Karmen Križnik (desno) iz Šmarja pri Jelšah, ki je prav tako članica društva Legende. »Nad njenimi izdelki sem zelo navdušena, saj se lepo prepletajo s pobalinsko temo,« pravi Janja Sivec.

nimi barvami. Največkrat so uporabili kar pasto za čevlje in upali, da bo na dan kupčije lepo vreme. Lotili so se tudi urejanja konjskega zobovja. Neenakomerno dolge zobe so pomladili s pilo. »Ker lahko konju prav po stanju zob najlažje določimo starost, je nastal rek, da se »šenkanemu

konju ne gleda v zobe,« je po-
jasnila etnologinja in kultur-
na antropologinja.

V Savinjsko in tudi čez mejo

Šentviški mešetarji niso ku-
povali le starih in odsluženi-
konj, ampak tudi bolne živali.
Zaradi slabih življenjskih po-
gojev so ta plemenita bitja ve-
likokrat zbolela zaradi nadu-
he – bolezni dihalnih poti. Da
bi konji lažje dihal, so ljudje
preizkušali marsikaj, od ze-
lišč do postopkov, ki bi danes
naleteli na obsodbo. Konje so
velikokrat prodali v Savinjsko
dolino, saj so jih pridelovalci

hmelja potrebovali za obdelo-
vanje kmetijskih površin. Po
besedah sogovornice naj bi
nekateri konji romali tudi do
Gradca in celo do cesarskega
Dunaja.

Omenjene drobce prete-
klosti je Janja, ki je pred leti
pisala o ajdovskih deklicah,
zdaj vpletla v svojo pripoved,
namenjeno nekoliko starejšim
pobalinom. Dediščino prete-
klosti je povezala z zanimi-
vostjo trenutnega obdobja,
saj imajo v Šentvidu svoje
poslovne prostore številni
preprodajalci avtomobilov.
»Očitno mešetarjenje nikoli ni
šlo iz naše tipično tranzitne-

ga kraja, kjer je vedno mimo
potovalo veliko ljudi iz večjih
središč.«

Zanimivo zgodbo, strnjeno
med knjižne platnice, pri-
povedujeta deček Vid, nav-
dušenec nad avtomobili, in
njegova prijateljica Zala, ki
Vida nekoliko »odpika«, ko
dobi svojega konja Žlajfa. To
ime izvira iz narečne besede
za zavoro, saj so ljudje nekoč
ročno »žlajfali« vozove, ki so
jih vlekli konji. Zavore so ne-
pogrešljive tudi pri danes pre-
vladujočih konjičkih, tistih iz
jekla in še katerega drugega
materiala.

Foto: Andraž Purg

Šentvid, ki je na sredini med Celjem in osrednjim Obsoteljem ter Kozjanskim, je bil po besedah Janje Sivec vedno dobro obiskan. »Na pol poti je ljudem že prijalo kaj pojesti in popiti. Domačini so se znašli, v trgovini so začeli prodajati pijačo, v znani Bevčevi gostilni so nekaj časa ponujali mešano blago. Ta zmožnost hitre prilagoditve človeštvo vsekakor ohranja pri življenju.«

Poplave so ju zaznamovale **Str. 24**

Svetovljan in za vedno Laščan **Str. 28-29**

»Medicina in glasba – dolgujem obema« **Str. 33**

Ivan Cajzek, ustanovitelj in direktor družbe Gic Gradnje

»Gradbeništvo nista več lopata in modra halja«

Za Gic Gradnje se začenja obdobje sprememb, največjih v njihovi 33-letni zgodovini. Konec decembra se bo Ivan Cajzek upokojil ter direktorska mesta v matični in njenih sestrskih družbah prepustil sinu dr. Roku Cajzku. Čas je za mlajšo generacijo, za nove in sveže ideje, pravi, čeprav se Gic Gradnje že zdaj uvrščajo med najbolj napredna podjetja v gradbeni dejavnosti. Digitalizacija, umetna inteligenca in trajnostna naravnost za slatinskega gradbinca niso prihodnost, ampak sedanjost. Prihodnje leto bo podjetje v Rogaški Slatini začelo graditi mednarodni center trajnostne gradnje, v katerega bo iz vasi Sv. Florijan preselilo tudi svoj sedež.

JANJA INTIHAR

»Skupino Gic Gradnje predajam v dobre roke. Sinu bom še vedno na voljo za kakšen nasvet, ne bom pa se vpletal v njegove odločitve,« poudarja **Ivan Cajzek**.

Začetki podjetja Gic Gradnje so bili skromni in težki. Prihodkov in dobička je bilo malo, Ivan Cajzek je bil edini zaposlen. Nato je prišel še eden in še eden, kmalu jih je bilo pet. Rasli so iz leta v leto, ves čas je bila rast naravna. »Dobivali smo vedno več poslov, povečevalo se je tudi število zaposlenih, temu primerni so bili tudi prihodki. Najprej je podjetje delalo samo na območju Rogaške Slatine, nato se je razširilo na regijo, zdaj je prisotno v vsej Sloveniji in tudi na Hrvaškem,« pravi Cajzek.

Podjetje Gic Gradnje je bilo med redkimi v gradbeni dejavnosti, ki so brez velikih prask preživel krizo po letu 2008. Kakšne so trenutno razmere v gradbeništvu?

Gradbeniki se trudimo, upam, da res vsi, da bi gradbeništvo povrnili zaslužen ugled, kar je v naši državi težko. O gradbeništvu se večkrat govori, da je cokla razvoja, da je »nebodigatreba«, da postavlja previsoke cene in še marsikaj drugega. Dejstvo je, da je gradbeništvo multiplikator gospodarske rasti in bi država do njega morala imeti drugačen odnos, kot ga ima zdaj. Trenutno največji problem so nihanja javnih naročil, ki predstavljajo pretežni del poslov

vorih z državo delajo pod mizo, izkoriščajo delavce ... Je takšno mnenje upravičeno?

Ljudje še vedno raje berejo slabe novice, dobre jih ne zanimajo. Res je, da se je s stečajni pretežnega dela gradbeništva po letu 2008 zgodilo ogromno krivic, vendar se moramo tudi vprašati, ali so bili vsi ti stečaji potrebni. Bi lahko država kakšno podjetje vendarle rešila? Krivic ali negativnih zgodb potem ne bi bilo toliko. A pustimo to, saj je že daleč za nami. Danes lahko govorimo o novem zagonu, o novem razvoju. Iz pepela se je dvignilo veliko dobrih podjetij. Nekateri smo ostali in obstali. Slovenija potrebuje gradbeno dejavnost še v večjem obsegu, kot jo ima zdaj. Če se primerjamo z bolj razvitimi evropskimi državami, tudi s tistimi, ki so bile nekoč za nami in nas zdaj prehitevajo, nas pri gradnji stavb, infrastrukture in še česa čaka ogromno dela. Zato je treba v gradbeništvu iskati dobre stvari, ne slabih, o katerih govorijo tisti, ki te dejavnosti ne poznajo ali polovične informacije in dezinformacije izrabljajo za nek namen. Gradbeništvo je ena najbolj zahtevnih dejavnosti. To ni delo v tovarni, na enem mestu. Vsak projekt je edinstven, z različno skupino projektantov in iz-

gističnega središča na Brniku, ki se bo zaradi čakanja na gradbeno dovoljenje nekoliko zamaknila. Večji projekt je tudi dom starejših občanov na Ptuj, ki ga gradimo v sodelovanju s še enim podjetjem. V Mariboru gradimo knjižnico Rotovž. Gre za izjemno težek projekt, ki ga prav tako izvajamo v partnerstvu. Imamo še približno dvajset manjših projektov, med katerimi je tudi dom starejših v Kozjem, gradimo tudi ceste, saniramo plazove ...

Je gradnja terminala na Brniku vaš doslej največji projekt?

»Če bomo gradbeniki želeli pridobiti nove kadre, moramo biti zanimivi za mlade ljudi.

Lopata in moder plašč jih ne bosta pritegnila.

Na gradbišče morajo iti s tablico, vstopiti morajo v digitalni svet gradbeništva.

Samo tako se bo gradbeništvo razvijalo. V nasprotnem primeru ga ne čaka nič dobrega.«

Po prepoznavnosti je vsekakor na prvem mestu, sicer pa je naš doslej največji projekt logistično središče v Mariboru, pred njim pa garažna hiša za Luko Koper. Moram poudariti, da velikost stavbe ni vedno enaka zahtevnosti njene gradnje. Včasih je kakšen velik projekt bolj preprost kot manjši.

Ena od dejavnosti podjetja je bila nekaj časa tudi gradnja lastnih nepremičnin. V Ljubljani, Podčetrku in Rogaški Slatini ste zgradili stanovanjske hiše. Se s tem ne ukvarjate več?

V Rogaški Slatini smo nazadnje zgradili dva vila bloka, ki smo ju tudi prodali. Zaenkrat se ne ukvarjamo z lastno gradnjo, ampak nikoli ne reci nikoli. V trgovsko-obrtni coni v Negonjah bomo poslovne prostore, ki jih imamo tam, nekoliko razširili ter jih prodali ali jih ponudili v najem.

Omenili ste, da je podjetje imele naravno rast, brez prevzemov, čeprav ste ne tako dolgo nazaj sicer želeli prevzeti Komunalno podjetje Ptuj, a vam to ni uspelo. Ste pa ves čas svojo dejavnost širili – s kamnolomi in z betonarnami. Vaša strategija razvoja podjetja je torej zelo premišljena, modra.

Lahko rečem, da smo našo skupino zgradili tako, kot se »šika«.

Imamo krovno podjetje Gic Gradnje,

Ivan

Cajzek se bo

konec leta umaknil z vrha

podjetja Gic Gradnje, ki ga je ustanovil

leta 1990. »Ko si v letih, ne moreš več biti tako

uspešen kot prej. Rad bi kaj naredil zase, se več

ukvarjal s športom, za katerega zdaj nimam

časa. Seveda bom še pomagal v podjetju, a le

z nasveti, ne pa z odločanjem. Odločala bo nova

generacija, ki je polna energije in novih idej,« pravi.

»Gradbeništvo je še vedno zapostavljeno, gradbeni poklici so deležni premajhne pozornosti, tudi pogoji za delo niso povsod dobri. Ampak če se iz leta v leto trudiš in poskušaš čim več narediti za zaposlene ter jih pošteno plačati, potem težave pri pridobivanju kadrov niso velike.«

za večja podjetja. S takšnimi nihanji smo se gradbeniki soočili že v krizi po letu 2008. izvajanje projektov se upočasnjuje, nekaj se jih je ustavilo. Država vedno najde izgovore, zakaj se naložbe ne izvajajo tako, kot bi se lahko ali bi se morale. To bo treba plačati in ne bo poceni. Podjetja znamo preživeti, znamo poskrbeti zase, znamo se razvijati, vendar potrebujemo stabilno poslovno okolje.

Pred leti ste bili zelo kritični do Zakona o oddaji javnih del in naročil. Dejali ste, da je neberljiv in dovoljuje veliko izhodov v sili, ki jih potem marsikdo izkorišča. Opozorili ste, da bi bilo treba spremeniti področje referenc in še marsikaj drugega. Se je na področju javnega naročanja že spremenilo kaj na bolje?

Zakon se do danes ni veliko spremenil. Njegova slaba stran je še vedno, da je edino merilo za pridobitev posla najnižja cena. To bi bilo treba spremeniti, vendar niti sam ne vem, kako. Težko bo prepričati tiste, ki odločajo, da je najugodnejša ponudba lahko tudi tista, ki ni hkrati najnižja.

Kolikšen delež v vašem podjetju predstavljajo projekti, ki jih pridobivate z javnimi naročili države, občin, javnih podjetij?

Ta delež se spreminja iz leta v leto, v povprečju znaša do 50 odstotkov. Bila so tudi leta, ko nismo delali skoraj ničesar na podlagi javnih naročil.

Pravite, da se gradbeniki trudite, da bi svoji dejavnosti povrnili ugled. A je v velikem delu javnosti še vedno usidrano prepričanje, da se v gradbeništvu nenehno dogajajo nepravilnosti, da podjetja v dogo-

vajalcev. Če nekdo gradbeništvo ocenjuje s strani, laično, lahko iz njega naredi zgodbo, kakršno pač hoče.

Gradbeništvo je edina dejavnost, ki je morala podražitev sprejeti na svoja pleča. Kakšne so posledice?

Država po začetku ukrajinske krize v javnih naročilih ni upoštevala nobenih podražitev, nobene inflacije. K podpisanim pogodbam ni hotela priznati nobenih dodatkov. Vsak se je izgovarjal, kaj bo javnost rekla. Ob tem, da je naša dejavnost slabo dobičkonosna, smo morali gradbinci prevzeti nase vse te višje cene in pri tem dobaviteljem in podizvajalcem priznati podražitev. Zato Gic Gradnjam lanskemu izjemnem porastu prihodkov ni sledila tudi rast dobička.

Je lansko povečanje prihodkov za kar 80 odstotkov posledica več projektov?

Višina prihodkov ni pokazatelj, kje je podjetje v nekem trenutku. Lahko dobi projekt, katerega vrednost je velika, in ga naredi v enakem času kot manjšega, ki ima nižjo ceno. Lani smo imeli nekaj res velikih, izjemnih projektov in takšni projekti potem naredijo tudi številko drugačno. Ni pa nujno, da sta zato tudi dodana vrednost ali razlika v ceni visoki.

Kateri so bili lani vaši največji projekti?

Izpostavil bi dva, oba smo izvajali v Mariboru. Za družbo Go Asset smo zgradili veliko logistično središče in za Zavarovalnico Sava upravno stavbo.

In letos?

Pripravljamo se na gradnjo večjega lo-

pod katerim so smiselno postavljene sestrške družbe in vsaka od njih ima svojo dejavnost. IPI Rogaška Slatina se ukvarja z nizkimi gradnjami, Trik, ki ga bomo z novim letom preimenovali v Gic kamnolomi, skrbi za zelo velika kamnoloma v Poljčanah in Loki pri Žusmu. K temu podjetju prištevamo še nedelujoč kamnolom v Rogaški Slatini ter polovični delež kamnoloma v Veliki Pirešici, ki ga upravljamo s podjetjem Ecobeton. Po novem letu bomo preimenovali tudi podjetje Gic projekt, in sicer v Gic beton. To podjetje bo upravljalo vse naše betonarne ter skrbelo za prevoz betona.

Koliko betonarn imate trenutno?

Tri – v Poljčanah, Podčetrtku in Rogaški Slatini, kjer bomo kmalu odprli še eno. Zgradili smo namreč novo betonarno, ki bo ena najbolj sodobnih in naprednih v Sloveniji. Tehnologija v njej je na izjemno visoki ravni, v veliko procesov bo vključena umetna inteligenca. Naj navedem, da bo na primer betonarna sama zaznala, kakšno je vreme, in temu primerno predlagala, kakšno mešanico betona narediti. Beleženje zaloga cementa in drugih materialov bo avtomatizirano, delovne naloge za dostavo bodo neposredno dobili vozniki. Radi bi uvedli tudi popolnoma avtomatizirano naročanje, tako kot na primer ljudje iz domačega fotelja naročajo letalske vozovnice. Poskusno obratovanje te betonarne se bo začelo že letos.

Postavitev napredne betonarne je najbrž normalen in pričakovan korak naprej v digitalizaciji podjetja, ki ste jo začeli uvajati že pred časom, pred marsikaterim drugim gradbenim podjetjem.

Res je. Letos bomo v digitalizacijo vložili še malo več kot 5 milijonov evrov. Uvajamo jo na različnih področjih. Eno od njih je že omenjeno delovanje nove betonarne, marsikaj želimo spremeniti tudi pri operativnih nalogah na gradbiščih, kjer bi prav tako radi uvedli brezpapirno poslovanje. Želimo namreč, da bi digitalizacija zamenjala vsak dokument. Vem, da bo malo težje, saj so na gradbiščih drugačni

pogoji dela, tudi ljudje, ki delajo tam, drugače razmišljajo kot zaposleni v pisarnah. Zaenkrat nam gre dobro. Naš končni cilj je poslovanje brez telefona, kar pomeni, da naročil ne bomo več sprejemali po telefonu, ampak v digitalni obliki. S tem bomo zagotavljali sledljivost in nadzor vseh dogovorov z naročniki.

So Gic Gradnje trenutno najbolj digitalizirano gradbeno podjetje v Sloveniji?

Na tem področju res delamo zelo veliko, vendar naj o tem, ali smo najbolj digitalizirano podjetje, raje presodijo drugi. Ob tem moram poudariti, da je pri digitalizaciji treba delovati globalno in vplivati tudi na zakonodajalce, da bodo predpisali digitalne obrazce. Če pride inšpektor na gradbišče in zahteva dokumente v fizični obliki, nam njihova digitalna oblika prav nič ne koristi, če jih moramo natisniti. Zato želimo in tudi moramo ne samo zaposlene, ampak tudi partnerje, to je dobavitelje in naročnike, ter tudi javnost osveščati, da je digitalizacija naša prihodnost. Prej ko se bomo vsi tega zavedali, prej bomo imeli digitalizirano poslovanje. Je pa digitalizacija poslovanja res draga. Ampak na koncu ugotoviš, da je denar še najmanj pomemben. Pomembnejši so namreč tisti, ki uvajajo te procese. Pri nas na tem področju dela deset ljudi, nekaj je tudi zunanjih sodelavcev.

Se zaradi digitalizacije zmanjšuje število zaposlenih?

Sploh ne, ravno nasprotno. Običajno je tako, da tisti, ki sodelujejo pri uvajanju digitalizacije, v podjetju tudi ostanejo. To pomeni, da digitalizacija ne vodi v zmanjšanje števila zaposlenih, ampak v njegovo povečanje. Na koncu imaš torej digitalizirano podjetje, ki ima z deset ali dvajset na novo zaposlenimi.

Vaše podjetje namenja veliko pozornost tudi trajnosti v gradbeništvu, torej zmanjševanju negativnega okoljskega vpliva gradbenih dejavnosti. Lahko o tem poveste kaj več?

Res delamo veliko tudi na tem področju, ampak o vsem še ne moremo javno govoriti, saj je marsikaj, kar želimo uvesti v svoj način poslova-

nja, šele v fazi poskusov. Negativni odtis gradbeništva v okolju je izredno velik. Tega se zavedamo in ker živimo od gradbeništva, moramo biti odgovorni do narave ter do družbe in okolja, v katerem delujemo. Pomemben del te trajnostne naravnosti je ponovna uporaba gradbenih materialov. Delov starih dotrajanih zgradb ali materialov v našem podjetju ne zavržemo, ampak jih poskušamo oplemeniti in dodelati za ponovno uporabo. Kjer imamo prostor in ustrezna dovoljenja, takšne materiale zbiramo in predeluje-

»Negativen odtis gradbeništva v okolju je izredno velik. Tega se zavedamo in ker živimo od gradbeništva, moramo biti odgovorni do narave ter do družbe in okolja, v katerem delujemo.«

mo. Tudi v proizvodnjo svojih betonarn bi radi vključili kakšen star, dotrajan beton in ga, tako kot se to počne pri starih asfaltih, ki jih zmeljejo in nato vmešajo v nov asfalt, ponovno uporabili. Pri betonih bi radi dosegli tudi nižji ogljični odtis. Z razvijanjem tako imenovane karbonizacije betona smo prišli že zelo daleč.

Gradbeništvo niso več samo opeke, bagri in žerjavi, dejavnost je postala zelo raznolika in zapletena, bolj kot se javnost tega zaveda.

V novi stavbi, ki jo bomo zgradili v Rogaški Slatini, bi gradbeništvo res radi predstavili v drugačni luči. To ne bo samo nova upravna stavba, ampak bo tudi promocijski center trajnostne gradnje. O vseh podrobnostih bomo javnost obvestili še letos. Za zdaj naj povem le to, da bi v tem mednarodnem središču trajnostne gradnje med drugim radi zasnovali tudi izobraževalni center ter predstavljali dobre prakse.

Gic Gradnje torej orjejo ledino in prestopajo meje še na enem področju.

V podjetju se pozna, da prihaja nova generacija. Čuti se jo na vsakem koraku in je nekaj najlepšega, kar si podjetje zasluži. To je enako kot v družini, ko se s prihodom otrok ali vnukov začuti drugačna energija. Starejši smo dobri ali

odlični za nekatere stvari, a ne za vse. Zato je dobro, da pride do sprememb. Se pa mora znotraj podjetja zgraditi res odkrit in pošten medgeneracijski odnos, ne glede na to, ali gre za družinsko ali drugo povezanost. Prehod je uspešen, če je naraven in spoštljiv na obeh straneh.

Več kot tri desetletja ste uspešno gradili podjetje. Seveda ste bili pri tem v strokovni in tudi splošni javnosti opaženi, a vas je OZS šele lani izbrala za podjetnika leta, letos pa vam je GZS podelila nagrado za izjemne go-

spodarske in podjetniške dosežke. Spomnila se vas je tudi Občina Rogaška Slatina in vam podelila naziv častnega občana. Pozno?

Pokali in diplome pridejo vedno na koncu. Nazivi in nagrade so najbrž še ena potrditev, da je eno od mojih obdobj življenja končano. Vendar skorajšnja upokojitev ne pomeni, da se bom povsem poslovil od podjetja. Še naprej bom pomagal in svetoval, a ne bom odločal. Odločati bo moral tisti, ki bo prišel na moje mesto. V veliko družinskih podjetjih se tega ne držijo in to ni dobro. V naši družini smo pogovor o prenosu podjetja končali že takrat, ko je sin Rok povedal, da gre študirat gradbeništvo. Resno in odkrito smo se pogovarjali in se tudi dogovorili. Sin je že dolgo povezan s podjetjem in se je, ko je končal študij, v njem tudi zaposlil. Zelo sem ponosen, da je iz gradbenih ved pridobil tudi doktorski naslov.

Si zaradi tega ni želel, da bi delal na znanstvenoraziskovalnem področju?

Dobil je veliko povabil. A je naše podjetje sodobno in v njem je zagotovo več izzivov kot kjerkoli drugje. Če so ti izzivi s trdim in poštenim delom poplačani z uspehi, je to največ, kar se ti lahko zgodi v življenju.

Foto: Nik Jarh

Zakonca Jožica in Kristl Germelj bi še rada živela v Strugah

Poletne poplave so jima zaznamovale jesen življenja

Zaselek Struge je bil tisto oktobrsko dopoldne ovit v meglo. Rahel dež je prekinil dneve sončnega in toplega jesenskega vremena, ki je prebivalcem omogočilo temeljito čiščenje okolice hiš, čeprav ne vedo, ali bodo v njih še lahko živeli. Tudi Kristl Germelj se je potikal okoli hiše, ko sva se s fotografom pripeljala na obisk. Z ženo Jožico sta se po silovitih avgustovskih poplavih, ki so popolnoma izmaličile podobo Strug, morala preseliti. A sta se pred časom vrnila z upanjem, da bosta v svojem domu lahko še naprej preživljala jesen življenja. Njuno upanje pa je pred dnevi izpuhtelo, saj se je začel sprožati velik plaz, ki ogroža celoten zaselek. Na poziv župana Luč sta se ponovno preselila na varno na prijateljičin vikend. »To je agonija, ki je ne privoščiva nikomur,« pravita vidno pretresena.

BARBARA FURMAN

Kristl Germelj, ki se približuje osemdesetim, se je iz Solčave k Jožici v Struge preselil po njuni poroki. Ona je bila do upokojitve zaposlena kot kuharica v osnovni šoli v Lučah, on je vozil avtobus. Hišo sta si pred približni štiri desetletji zgradila le streljaj od domačije, na kateri je odrasla Jožica. »Hiša mojih staršev nosi letnico 1935 in je bila ena prvih v tem zaselku. Zato sem na vas ob Savinji čustveno navezana. Spominjam se brez-

jih lahko le nemočno opazovali, pogнали strah v kosti.

»Ker sva se z ženo ustrašila, da se bo na pobočju za najino hišo sprožil plaz, sva se umaknila v bližnjo hišo na drugi strani ceste, v kateri živi najin sin z družino. Skozi okna v zgornjem nadstropju hiše, ki je bila skoraj povsem pod vodo, smo opazovali, kako je voda v trenutku dvignila jablane starih sort in jih pokončne odnesla mimo hiše. Podirala je tudi gozdna drevesa, ki so

»Nekateri krajani so najprej sicer oklevali, da bi se spustili po jeklenici, ker so se bali, da nimajo dovolj moči v rokah in bodo padli v deročo vodo. A sta nas Boštjan in Franc spodbujala, da bomo to vsi zmogli. Hkrati sta na nas delovala zelo pomirjujoče,« se reševanja iz poplavljenе hiše spominja Jožica Germelj.

skrbnih otroških dni, ko smo se otroci pogosto igrali tudi ob reki. Ne spomnim se, da bi nas v jesenskih deževnih obdobjih reka kdaj ogrožala, razen leta 1990, ko je poplavlila, a takrat ni bilo tako hudo kot letos avgusta,« pravi Jožica.

»Bomo umrli?«

Zelo močno deževje v noči s 4. na 5. avgust je zaselek Struge spremenilo v otok, okoli katerega je deroča voda s svojo silovito močjo odnašala drevesa, avtomobile in vrtno lopo ter spodjedala temelje hiš. Prebivalci so se šokirani umikali v zgornja nadstropja hiš, nekateri celo na strehe. Kristl priznava, da so jim pri zori razbesnele narave, ki so

pod njeno močjo padala kot vžigalice. Debla so plavala naokoli. Z ženo, s sinom in snaho ter z vnukom smo se prijeli za roke, molili smo in čakali, kaj bo. Prepričani smo bili, da so nam štete zadnje minute. Da nas bo silovita voda s hišo odnesla v smrt,« se spominja Kristl in doda, da jih je rešila betonska pregrada pri hidroelektrarni, ob kateri so se naplavljeni velika debla dreves za nekaj trenutkov ustavila, potem so navpično zdrsula mimo hiš in se zato niso zaletela vanje.

Rešitelj Boštjan in Franc

V petek so skoraj ves dan čakali na pomoč. Reševalce so

Njuna hiša je bila poplavljen, na njej ni razpok in je statično varna.

Zraven njune hiše ima hišo njen vnuk. Moč deroče jo je skoraj podrla.

klicali po telefonu, potem so izgubili signal. Občutki negotovosti so bili vedno močnejši, potem so skozi okno poplavljenе hiše zagledali Boštjana Pahovnika in Franca Strmčnika, ki sta pred tem reševala prebivalce Luč. Zatem sta se odpravila proti Strugam, kjer

sta se prepričala, da je treba s helikopterjem evakuirati 35 krajanov, a helikopter zaradi slabega vremena takrat ni mogel vzleteti. Zato sta se reševanja lotila sama. Z improvizirano tirolsko žičnico sta rešila 16 ljudi, po druge je kasneje prišel helikopter.

Jožica se spominja, da se je med reševanjem tako močno držala za jeklenico, da je dobila globoke rane na prstih rok, a takrat zaradi močnega adrenalina bolečine ni čutila. »Kasneje so se mi rane na prstih vnele, zaradi bolečine dve noči nisem spala, a so se

rane kmalu zacelile. Vendar to sploh ni pomembno, rada bi poudarila, da ne morem z besedami opisati, kako zelo smo hvaležni Boštjanu in Francu za njuno nesebično pomoč. Nekateri krajani so najprej sicer oklevali, da bi se spustili po jeklenici, ker so se bali, da nimajo dovolj moči v rokah in bodo padli v deročo vodo. A sta Boštjan in Franc vztrajala, da moramo na varno vsi. Spodbujala sta nas, da bomo to vsi zmogli. Hkrati sta na nas delovala zelo pomirjujoče. Ko smo se vsi uspeli umakniti na varno, so nas obile solze olajšanja. Objeli smo srčna in pogumna junaka, ki sta med reševanjem tvegala tudi svoje življenje, saj so bile razmere zelo težke in nepredvidljive,« je s solzami v očeh pripovedovala Jožica.

Večni zakaj?

Kmalu zatem so krajani Strug doživeli nov šok, saj so jim predstavniki civilne zaščite in Občine Luče rekli, da se morajo takoj odločiti, kam se bodo preselili, ker bivanje v Strugah ni več varno. In da jim bodo po opravljenih strokovnih analizah lahko povedali, ali bo v tem zaselku bivanje kdaj sploh še mogoče. »Vsak, ki je bil kdaj prisiljen zapustiti svoj dom, ve, kako boleči občutki so to. A izbire pravzaprav nismo imeli. Z ženo sva se najprej preselila k mojemu bratu, potem sva nekaj časa živela v počitniški hiši ženine prijateljice. Srce naju je ves čas vleklo domov, zato sva se vrnila. Ko spiš doma, je to nekaj povsem drugega. Dom je le dom. Živiva v zgornjih prostorih hiše, ki jih voda ni zalila. Počasi urejava pritličje. Na hiši k sreči ni razpok in je stabilna,« še pojasni Kristl, ki si želi, da bi v Strugah država vsem prebivalcem zagotovila pogoje za varno bivanje z ureditvijo učinkovite protipoplavne zaščite in da bi asfaltirala cesto skozi zaselek.

Jožica ob tem pripomni, da sta v tej naravni nesreči spoznala veliko dobrosrčnih posameznikov, ki so jima pomagali. »Veste, sva se z možem pred nekaj meseci pogovarjala, kako sva lahko zadovoljna, da sva še vedno zdrava in da se razumeva. In da še lahko delava. Skrbiva drug za drugega. Potem se ti življenje dobesedno čez noč postavi na glavo. In te iz miru in zadovoljstva pahne v strah in boj za preživetje. Le zakaj mora biti tako, se pogosto sprašujem.«

Foto: Andraž Purg

Med reševanjem si je Jožica poškodovala prste, a pomembno je, da so preživel, poudarja.

Krajani Strug upajo, da bo cesta čim prej dobila asfaltno prevleko.

Vita Vybihal zbrala in izdala sezonske rastlinske recepte

Veganizirala je tradicionalne slovenske jedi

»Moja kulinarčna pot se je začela, ko sem pri šestnajstih letih ugotovila, da si bom pri kroničnih težavah s kožo morala pomagati sama, saj zdravniki niso iskali vzroka, temveč so zgolj zdravili simptome,« v uvodu pove Vita Vybihal. Ideja, da bo morala do konca življenja živeti z ogromnimi izpuščaji, ji namreč nikakor ni bila všeč. Raziskovanje morebitnih vzrokov za atopijski dermatitis jo je hitro pripeljalo do prehrane. Najprej je iz svoje prehrane izločila kravje mleko in ga nadomestila z rastlinskim. Kmalu je nehala jesti še meso in začela pripravljati svoje obroke. Takrat je ugotovila, da sta ji kuhanje in razvijanje receptov zelo všeč. Rekla si je, zakaj vsega pridobljenega znanja in zbranih receptov ne bi zbrala v knjigi. In točno to je storila.

ŠPELA OŽIR

V knjigi z naslovom *Za dušo in srce* je zbrala in opisala 52 sezonskih rastlinskih receptov. »Polni so novih in domačih okusov, ki z raznolikostjo in izvirnostjo približujejo rastlinsko hrano ljudem vseh generacij in usmeritev. Rastlinska hrana je dokazano boljša za naše zdravje od živalske, hkrati je izjemnega pomena pri boju proti podnebni krizi in za lepšo prihodnost planeta. Mimogrede rešimo življenje kakšni živali, kar tudi ni kar tako,« pravi Vita Vybihal.

Uspešna v boju

Vsi objavljeni recepti temeljijo na vodilu preprostosti in dostopnosti. Sestavine najdemo v vsaki trgovini in so cenovno dostopne. Ideje zanje je dobila z vseh vetrov. »Nekaj je tradicionalnih, a veganiziranih. Nekaj je tujih. Nekaj je takšnih, ki so se mi kar tako utrnili, ko sem slišala kakšno pripoved ali videla fotografijo,« našteva mlada Polzelanka in dodaja, da bodo všeč vsem, ki želijo v svojo prehrano vnesti več zelenjave in ne vedo, kako jo pripraviti okusno. »Z njimi lahko razbijejo enoličnost svojih obrokov. Namenjeni so tudi tistim, ki imajo radi zdravo, okusno hrano, po kateri se ne počutimo težke in ki nas resnično nahrani.«

»Naslov *Za dušo in srce* pove, da je hrana v knjigi takšna, da nahrani dušo in srce. Jedi, pripravljene po receptih v knjigi, nahranijo telo, ne le nasitijo, hkrati pobožajo in nahranijo dušo.«

Hladna polovica leta stanje atopijskega dermatitisa poslabša. So recepti torej pravi način v boju proti tovrstnim kožnim težavam? »V mojem primeru zagotovo. Atopijski dermatitis je kronična bolezen kože, za katero vzroka ne poznamo. Med raziskovanjem sem ugotovila, da se stanje v večini primerov občutno izboljša, ko omejimo ali izločimo živalske izdelke iz prehrane. Sploh mlečni izdelki so mnogokrat velika težava.«

V svetu kreativnega podjetništva

Vita Vybihal je po končanem študiju kulturologije v Ljubljani ugotovila, da želi iz svojega konjička ustvariti poklic. Podala se je na pot kreativnega podjetništva. »Podjetništvo največkrat povezuje mo s fizičnimi iz-

delki, recimo s kozmetiko. A to ni edina oblika podjetništva, čeprav je najlažje razumljiva. Kreativno podjetništvo pomeni, da posel »stoji« na kreativni, naj bodo to glasbena ali likovna umetnost, ročna dela, keramičarstvo ali v mojem primeru razvijanje receptov in fotografija.«

Ob tem dodaja, da je kreativno podjetništvo zaradi vsega naštetega bolj kaotično, saj je v ozadju kreativni proces, ki navadno ne ostaja znotraj nekih okvirov, saj gre za neprestan kreativni tok in ustvarjalnost, ki mora biti živa. »Vseeno tudi kreativno podjetništvo temelji na zakonih prodaje, finančnega obrata, pogodb in drugih manj zanimivih stvari, ki so neizogibne.«

Raziskovala tujo kulinariko

Študirala je v Ljubljani. A nekaj časa je kot študentka preživela tudi na Češkem in v Belgiji, kjer je imela priložnost raz-

skovati tamkajšnjo kulinariko. »Na Češkem predvsem češko, ki temelji na mesu, jaz pa sem bila takrat vegetarijanka, zato mi je bil izziv najti češke jedi, ki sem jih lahko jedla. V Belgiji sem spoznavala belgijsko kulinariko in takrat tudi že ve-

ganske različice tradicionalno mesnih jedi.«

Od vseh svetovnih kultur so ji najbližje tajska, indijska, srednjevzhodna in arabska. »Moram priznati, da se je vedno lepo vrnilo k slovenski kuhinji in veganizirati tradici-

onalne slovenske jedi. V njih se skrivajo moje otroštvo, nostalgija in lepi spomini. Zato so tudi v knjigi tradicionalni slovenski recepti, zaviti po moje.«

Foto: TT, osebni arhiv

»Recepti so sezonski in s tem spodbujajo, da se vrnemo v naravni ritem in v korak z naravo.«

Knjigo je pred domačim občinstvom predstavila v polzelski knjižnici na gradu Komenda.

Da bi nekoč izdala svojo knjigo, si je Vita Vybihal želela že vse od osnovne šole.

Vita z vegansko bolonjsko omako

Ob prazniku Občine Laško z županom Markom Šantejem

Siti so »plavanja«, želijo si poplavno varnost

Vodenje Občine Laško je prevzel pred letom. Hitro je moral zavihati rokave, saj veliko časa za uvajanje ni bilo. Občina je morala namreč kljub spremembi na oblasti brez zaustavitve nadaljevati načrtane naložbe in jih izpeljati do konca, saj se letos končujejo največji infrastrukturni projekti, ki so vezani na kohezijsko obdobje 2014–2020. V laški občini sta to gradnji 4,2 milijona evrov vrednega kanalizacijskega omrežja in športne dvorane v Rimskih Toplicah (3,2 milijona evrov). Nato se je bilo treba konec pomladi in poleti soočiti z neurji in s poplavami, ki so v občini Laško (spet) povzročili veliko škodo in stiske med ljudmi. Kljub vsemu župan Marko Šantej minulo leto ocenjuje kot uspešno, zato razlogov za proslavitev občinskega praznika, ki ga občina praznuje 7. novembra, ne manjka. Obležili ga bodo s pestrim dogajanjem.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»Na občinski praznik smo občani Laškega zelo ponosni. Na eni strani ga združujemo s prvo omembo Laškega. Ob tem se spominjamo tudi pridobitve trških in kasneje mestnih pravic. Praznik sovpada tudi z martinovim, ki je župnijski praznik, na osrednjem trgu Laškega pa stoji cerkev, posvečena sv. Martinu,« pravi župan Marko Šantej.

To bo prvi praznik Občine Laško pod vašim vodstvom. Kaj je bilo v prvem letu županovanja za vas najtežje?

Približno sem vedel, kaj me čaka. Je pa bil začetek fizično naporen zaradi usklajevanja vseh delovnih obveznosti, saj sem se moral prvi mesec po izvolitvi ob prevzemanju poslov v občini vsaj trikrat na teden voziti iz Laškega v Novo mesto, kjer sem bil zaposlen. Ko sem februarja letos delo župana začel opravljati poklicno, je bilo vse lažje. Ocenjujem, da smo s sodelavci delali uspešno, enako občinski svet, v katerem je približno polovica no-

vih svetnikov. Verjamem, da bomo takšno pozitivno razmišljanje in sodelovanje nadaljevali ves mandat.

Ste v občinski upravi uvedli kakšne kadrovske spremembe?

Občinsko upravo smo okrepili z direktorico, saj je bilo to delovno mesto nekaj časa nezasedeno. Od poletja je na tem mestu Danijela Bevk

»Vsak slab dogodek je tudi priložnost za nov začetek. In če bomo znali večkrat stopiti skupaj tako, kot smo ob poplavah, bomo občino uspeli povrniti ne le v takšno stanje, kot je bila pred 4. avgustom, ampak jo bomo uspeli še nadgraditi.«

Knez, ki strokovno dopolnjuje mene kot župana in vodi zaposlene v občinski upravi. Glede na to, da je vodenje občinske uprave prevzela v času dopustov sredi julija in da so takoj sledile poplave, je imela zelo malo časa za uvajanje, a se je zelo izkazala. Ker se je po strokovni plati že na prejšnjih delovnih mestih ukvarjala s področjem vodotokov, nam je bila s svojim znanjem zelo v pomoč.

Laščani ste poplave doživeli že velikokrat, zato veste, kako ravnati v takšnih primerih. A to ne pomeni, da morate biti pri soočanju z naraslimi vodami prepričani sami sebi. Kako so ujme tokrat zarezale med ljudi, kakšne stiske so povzročile?

Zelo negativno so me presenetile izjave nekaterih vi-

sokih državnih uslužbencev, ki so v medijih izjavljali: »Saj občina Laško je tako nava-jena plavati.« Takšne izjave povzročijo še večje razočaranje med ljudmi, ki tu živijo in si želijo poplavno varnost. Marsikateri občan, ki se je po poplavah oglašil v občini, je dejal, da ne vidi več svoje prihodnosti tam, kjer je živel dolga leta in se je soočil z več poplavami ter svoje prihranke vedno znova vlagal v obnovo poškodovanega doma. Če se ne stori dovolj za poplavno varnost, to onemogoča razvoj ter povzroča velike stiske med ljudmi. Zato je ključno, da se čim prej izvedejo načrtovani protipoplavni ukrepi. V občini smo prizadetim občanom pomagali na različne načine. Med drugim smo v občinski upravi s strokovnimi službami vzpostavili stik z vsemi občani, ki so bili oškodovani, pomagali smo jih pri popisih

Župan Občine Laško Marko Šantej (Foto: Andraž Purg)

ti. Na uresničitev sicer čaka kar nekaj dolgo načrtovanih projektov. Eden od teh je gradnja prizidka k Zdravstvenemu domu Laško. Kdaj se bo začela?

Glede prizidka imam dobre novice. Občina je pred nedavnim pridobila celotno projektno dokumentacijo, tako da imamo zdaj vso podlago za izvedbo javnega razpisa za izvajalca del. Vrednost naložbe po projektantski oceni presega 3,5 milijona evrov, kar je več, kot je bilo prvotno načrtovano. Zaradi tega gradnje ne bo mogoče izvesti v enem letu, načrtujemo jo v letih 2024 in 2025. Država bo projekt so-

trg ter dele Mestne in Trubarjeve ulice.

Predvidena je tudi gradnja garažne hiše. Kam jo nameravate umestiti?

Umeščanje garažne hiše v mestno jedro pomeni veliko usklajevanja z zavodom za varstvo kulturne dediščine. Na osnovi idejnih rešitev smo se pred nekaj tedni s projektantom dogovorili, da bo pripravil idejno zasnovo, ki bo tudi že imela načelno soglasje zavoda. To je tudi pogoj za začetek projektiranja. Trenutno predlagano območje za garažno hišo je nasproti zdravstvenega doma, kjer je zdaj makadamsko parkirišče. Garažna hiša bo namenjena tako obiskovalcem zdravstvenega doma kot vsem drugim, ki bodo prišli v Laško.

Pomemben premik je bil narejen tudi pri nadaljevanju gradnje kolesarske povezave od Tremerij do Laškega, kajne?

Pred kratkim je bil, verjamem, da zadnji, usklajevalni sestanek na terenu s tistimi mnenjedajalci, s katerimi še nismo uspeli najti skupne točke, in sicer gre za približno 150-metrski odsek trase kolesarske poti. Dobili smo se predstavniki direkcije za infrastrukturo, ki bdi nad projektom, direkcije za vode, zavoda za varstvo narave in občine. Uskladili smo se o končnem poteku trase, pri čemer je projektant potreboval še nekatere podatke o zadnji hidrološko-hidravlični študiji, ki predvideva najvišje pretoke oziroma višino reke Savinje. Omenjena študija je bila v avgustu potrjena in verjamem, da bomo zdaj prišli do ustreznih rešitev. Gradnjo kolesarske povezave moramo nujno umestiti v naslednje kohezijsko obdobje 2021–2027. Kajti če je ne bomo zgradili v tem času, se bojim, da zunanjih finančnih

»Zelo negativno so me presenetile izjave nekaterih visokih državnih uslužbencev, ki so v medijih izjavljali: »Saj občina Laško je tako navajena plavati.« Takšne izjave povzročijo še večje razočaranje med ljudmi, ki tu živijo in si želijo poplavno varnost.«

škode, izpolnjevanju obrazil. Usmerili smo jih tudi k drugim strokovnim službam, da so jim pomagale na različnih področjih.

Kaj je trenutno največji izziv občine?

Zagotovo sestavljanje proračuna za leto 2024. Največji prihodek občine predstavlja povprečnina. Na drugi strani smo občine soočene s škodo po poplavah, ki močno vpliva na načrte, predvsem naložbene dejavnosti. Glede na vse zakonske obveznosti, ki smo jih občine dolžne izvajati, žal tudi v laški občini marsikatero naložbo, nujne za razvoj, še ne bomo mogli izpeljati. V kohezijskem obdobju 2021–2027 so občine ponovno upravičene do evropskih sredstev, ampak brez lastnega vložka teh naložb ne bo mogoče uresničiti.

financirala v višini malo več kot milijon evrov.

Občina že nekaj časa načrtuje tudi prenovo mestnega jedra Laškega. Kako daleč so projekti?

Prenova mestnega jedra je povezana tudi z nadaljevanjem gradnje kanalizacijskega omrežja. Hkrati z izkopi za kanalizacijo je v načrtu ureditev tlakovanja ulic in druge infrastrukture, od meteorne kanalizacije do javne razsvetljave in urbane opreme. Finančno je to precej velik zalogaj, ki trenutno ni sofinanciran, medtem ko kanalizacijsko omrežje je. Ta del kanalizacijskega omrežja smo dolžni izvesti do konca leta 2025. Gradnjo kanalizacije bo sledil prvi sklop obnove mestnega jedra, ki bo obsegala predvsem del območja Pod gradom, Aškerčev

Občina Laško

Vabilo na proslavo ob občinskem prazniku

Vljudno vas vabim na proslavo in slavnostno sejo ob občinskem prazniku, ki bo v torek, 7. novembra 2023, ob 18. uri, v Kulturnem centru Laško.

Ob tej priložnosti bodo podeljena najvišja občinska priznanja ter priznanja za najbolj urejene vasi in objekte v občini Laško.

V kulturnem programu bodo nastopili salonski orkester Lucky & the Pipes ter dramska skupina Lux Theatrum.

Župan Občine Laško
Marko Šantej

Organizatorja:
Občina Laško, STIK Laško

virov za to ne bo več na voljo. Glavnina poti je predvidena ob reki Savinji. Ob cesti kolesarska pot ni mogoča, saj gre cesta tudi skozi dvorišča kmetij in tam širitev za potrebe kolesarske steze ni možna. Po drugi strani so tam težava visoki nakloni.

Občina se je v zadnjem desetletju usmerila v novo strategijo razvoja. Laško se je iz pivovarskega mesta prelevilo v turistično destinacijo. V kolikšni meri

»Prepričan sem, da imamo v turizmu še veliko možnosti za nadgradnjo oziroma izboljšave. Na eni strani je zelo dobro razvit zdraviliški turizem. Tisto, kar moramo še ponuditi obiskovalcem Laškega, da bodo pri nas ostali dlje časa, so doživetja. Ne želimo si masovnega turizma, ampak takšnega, ki prinaša dodano vrednost.«

turizem prispeva k razvoju občine?

Prepričan sem, da imamo v turizmu še veliko možnosti za nadgradnjo oziroma za izboljšave. Na eni strani je zelo dobro razvit zdraviliški turizem s Thermano kot največjo zaposlovalko v občini in z Rimskimi termami. Tisto, kar moramo še ponuditi obisko-

valcem Laškega, da bodo pri nas ostali dlje časa, so doživetja. Ne želimo si masovnega turizma, ampak takšnega, ki prinaša dodano vrednost. Opažam, da obstaja zanimanje po kmečkem turizmu in glampingih. Tudi vlagatelji imajo željo po gradnji takšnih turističnih namestitvenih zmogljivosti. Naloga občine je, da jim to omogoči. V občinski prostorski načrt želimo umestiti dodatne površine za razvoj turizma na podeželju,

dvesto oseb, razen Thermane in pivovarne, ni. Predvsem gradimo na zdravih srednje velikih podjetjih, ki prinašajo visoko dodano vrednost in omogočajo zaposlitev tistih strokovnih kadrov, ki niso neposredno povezani s turizmom. Turizem je segment, ki zaposluje velik delež občanov, a imamo tudi elektrikarje, strojnike, gradbenike ... Za njihov razvoj in delovanje je trenutno namenjena obrtna cona v Rečici, kjer so na voljo tudi še zemljišča za nadaljnji razvoj. Načrtujem, da bomo v naslednji finančni perspektivi uspeli vzpostaviti poslovni prostor, ki bo namenjen novjšim digitalnim, informacijskim, računalniškim tehnologijam, grafičnemu oblikovanju ...

Načrtov torej ne manjka. Kaj želite občanom ob občinskem prazniku?

Da bi, kljub temu da je bilo v zadnjih dveh mesecih veliko slabih novic, pozitivno gledali naprej. Vsak slab dogodek je tudi priložnost za nov začetek. In če bomo znali večkrat stopiti skupaj tako, kot smo ob poplavih, bomo občino uspeli povrniti ne le v takšno stanje, kot je bila pred 4. avgustom, ampak jo bomo uspeli še nadgraditi.

predvsem na območju Marofa z ribniki in razvojem ribiškega turizma, Govc, kjer je možnost razvoja čebelarstva, rudarske dediščine, ter na Šmohorju, ki prav tako nudi še veliko možnosti za razvoj.

Kakšna je sicer gospodarska moč občine?

Velikih podjetij v občini Laško, ki bi zaposlovala več kot

(Foto: arhiv NT/SHERPA)

Kdo so občinski nagrajenci?

Ob občinskem prazniku, ki ga Občina Laško obeležuje 7. novembra v spomin na prvo omembo Laškega kot trga v pisnem viru, to je v Listini Leopolda VI. leta 1227, bo župan Marko Šantej najzaslužnejšim izročil občinska priznanja. Ob nazivu častni občan bo podelil še dva zlata grba, tri srebrne in dva bronasta.

Naziv častni občan bo za izjemno življenjsko delo na znanstvenem, izobraževalnem in gospodarskem področju prejel zaslužni profesor **dr. Rafael Cajhen**, nestor slovenske regulacijske tehnike. Z zlatim grbom bosta nagrajena **Ivan Medved** za življenjsko delo na kulturnem področju in **Laška pihalna godba** za dolgoletno uspešno delo na glasbenem področju. Srebrne grbe bodo prejeli **Silvester Brumec** za prispevek k razvoju košarke v Laškem, **Franc Šolar** za dolgoletno predano delo na področju čebelarstva in **Jelka Kapun** za predano delo na kulturnem, humanitarnem in vzgojno-izobraževalnem področju. Bronasti priznanji bosta šli v roke prizadevnici ekološki kmetovalki **Katarini Očko** ter lastnikom **Gostišča Cater** za dolgoletno uspešno delo na področju gostinstva in turistične dejavnosti.

BA

Starejši in z nižjimi plačami

V občini Laško je po statističnih podatkih iz leta 2021 živelo približno 13.060 prebivalcev (približno 6.520 moških in 6.540 žensk). Tako naravni kot selitveni prirast sta bila negativna. Število živorojenih je bilo namreč nižje od števila umrlih. Število tistih, ki so se iz te občine odselili, je bilo višje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Občani so bili v povprečju stari 45,3 leta, kar je več od povprečne starosti prebivalcev Slovenije (43,8 leta). Prav tako se povprečna starost prebivalcev te občine v povprečju dviga hitreje kot v celotni Sloveniji. Med osebami v starosti 15–64 let je bilo približno 67 odstotkov zaposlenih ali samozaposlenih oseb, kar je enako slovenskemu povprečju. Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku približno 16 odstotkov nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa približno 14 odstotkov nižja. Laščani so vozili v povprečju 12 let stare avtomobile.

Vir: SURS

Vsem občanom in občankam iskreno čestitamo ob prazniku Laškega!

Kolektiv EEA Medved

EEA Medved d.o.o.

Elektroinstalacije / Elektromehanika / AKU servis s.b. / Trgovina Medved

Podšmihel 1c, 3270 Laško

Tel. št.: 03 733 89 70 / E-mail: info@eea.si / www.eea.si

**ŽENSKO in MOŠKO
FRIZERSTVO**

ZLATKA
03 573 01 20

**Zlatka 041 335 668
Irena 031 763 067**

**DELOVNI ČAS:
Po dogovoru**

**Temelj zaščite,
temelj prihodnosti.**

INOVATIVNE, CELOVITE IN SPECIALIZIRANE
REŠITVE ZA ZAŠČITO GRADBENIH
OBJEKTOV IN IZDELKOV.

fragmat.eu

FRAGMAT
Temelj zaščite

Delo in poštenost sta za častnega občana Laškega dr. Rafaela Cajhna najpomembnejši vrednoti

Svetovljan in za vedno Laščan

Življenjska in zlasti karierna pot dr. Rafaela Cajhna je osupljiva. Kot strokovnjak za teorijo in tehnologijo regulacij, energetske elektroniko in elektronska krmilja v močnostni elektroniki je za seboj pustil dragoceno zapuščino. Sodeloval je s tujimi in z domačimi ustanovami ter s podjetji. Izumil je univerzalni tranzistorski regulator in tranzistorske krmilne naprave za šestfazne usmernike, tiristorski sistem za vzbujanje sinhronih električnih generatorjev tovarne Radeta Končarja v Zagrebu in še več drugih naprav. Pomembno je tudi njegovo pedagoško delo. V več desetletjih pedagoškega in raziskovalnega dela je vzgojil na tisoče strokovnjakov elektrotehnike. Napisal je več kot sto strokovnih in znanstvenih del, od tega več knjig in učbenikov. Za izjemno življenjsko delo na znanstvenem, izobraževalnem in gospodarskem področju bo prejel najčastnejše priznanje Občine Laško.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»Menim, da je bilo moje življenje pestro, raznoliko, zanimivo in precej plodno. Živel in deloval sem v obdobju, ko so se v svetu dogajale zelo velike spremembe: družbene, politične, gospodarske, znanstvene, tehnološke, okoljske in druge. Preživel sem tudi dve vojni. Imel sem več različnih državljanstev, živel in delal sem v več zelo različnih državah in politič-

venske regulacijske tehnike, še vedno spremlja tudi svoje strokovno področje ter se posveča številnim konjičkom. Zelo ga zanimajo letalstvo, lov, video in fotografija, film, šah ...

Laško in pivovarna sta izoblikovala njegov značaj

Povezan ostaja tudi z Laškim. Življenje v tem kraju,

»V življenju se nisem nikoli dolgočasil, saj sem se vedno lahko obrnil k svoji najboljši prijateljici knjigi.«

nih režimih,« pravi dr. Rafael Cajhen. Čeprav že vrsto let živi v Ljubljani, vsakokrat s ponosom pove, da je Laščan. Laško vse življenje nosi v srcu in v mesto ob Savinji se vedno rad vrača. Pri 90 letih, ki jih je dopolnil marca letos, premore izjemno življenjsko energijo in še vedno je zelo dejaven. Vozi avto, ustvarja v svojih delavnicah, piše knjige ... Zaslužni profesor na ljubljanski fakulteti za elektrotehniko, nestor slo-

kamor se je z očetom iz Ljubljane oziroma Trbovelj preselil kot štiriletni deček, ga je izoblikovalo, pravi. »Pivovarniške delavce sem vedno videl samo delati. Zato se je v meni že zelo zgodaj ustvarilo prepričanje, da je delo najpomembnejše človekovo opravilo. Moja sposobnost, da sem znal pozorno opazovati, kritično razmišljati, ocenjevati ter si nato ustvariti lasten pogled, mnenje in prepričanje, ne pa slepo slediti

brezglavi množici, se je pokazala že med obiskovanjem prvega razreda osnovne šole in je postala stalnica v mojem življenju.«

Rafael je prva otroška leta z mamo in očetom preživel v Ljubljani v majhnem najemnem stanovanju. Sredi tridesetih let prejšnjega sto-

»Nikoli nisem imel želje po bogastvu. Vedno pa sem rad delal. Delo je čudovita stvar. In mora dati rezultat.«

letja je svetovna gospodarska kriza v vsej ostrini zajela tudi Slovenijo. Finančni in gospodarski sistem sta začela razpadati. Pojavili so se velika brezposelnost, pomanjkanje vsega, kmalu tudi lakota. Tudi Rafaelov oče je izgubil zaposlitev v Pivovarni Union. Ljubljanska občina, tudi sama na robu finančnega zloma, ga je občasno zaposlila kot davčnega izterjevalca. Ko je oče izgubil še to slabo plačano opravilo, se je morala družina leta 1937 izseliti iz najetega ljubljanskega stanovanja. Mama je z Rafaelom in njegovim mlajšim bratcem našla začasno zatočišče pri svoji že ovdoveli materi v Trbovljah.

Ko je laška pivovarna v začetku leta 1938 očetu ponudila stalno zaposlitev, je ta Rafaela vzel s seboj v Laško. Vselila sta se v dvosobno stanovanje v pritličju pivovarniške upravne zgradbe. Mati z bratom Andrejem se jima je pridružila čez nekaj mesecev. »V laški pivovarni sem preživel – za oblikovanje mojega

Dr. Rafael Cajhen je ves čas ohranjal tesen stik z Laškim, s krajem svojega otroštva in mladosti se je tudi vedno ponašal.

značaja – najbolj pomembno mladostno obdobje,« se spominja častni občan Laškega.

Najraje v družbi starejših

Ker je oče vse dni delal od zore do mraka, je bil Rafael ves ta čas prepuščen sam sebi. Lahko se je prosto gibal znotraj ograjenega tovarniškega ozemlja in znotraj tovarniških stavb. Pivovarna je imela več delavnic: ključavničarsko, električarsko, mizarsko in sodarsko. Rafael je z velikim zanimanjem opazoval delo različnih mojstrov. Videl je, kako znajo spretno

»Hotel sem postati najuspešnejši v svojem letniku. Razvajenim ljubljanskim sošolcem, ki so se do nas prišlekov vedli vzvišeno, sem hotel pokazati, da nisem neumnež s podeželja.«

uporabljati najrazličnejša ročna orodja, kako delajo domišljeno, zavzeto, vztrajno, osredotočeno in usklajeno. Delo z lesom ga je pritegnilo. Postopoma je pridobil

ročno spretnost, naučil se je razmišljati, načrtovati ter prizadevno in osredotočeno obdelovati les. Razvijal je tudi svojo domišljijo.

Rafael je med bivanjem v laški pivovarni spoznal tudi, da so starejši ljudje izkušeni in modri. Zato se je vse življenje najraje družil s starejšimi ljudmi ter z njimi tudi rad in zlahka navezoval stike. Spoštoval jih je zaradi njihovih izkušenj, znanja in življenjskih dosežkov, pravi. Dodaja, da se do svojega devetega leta nikoli ni družil ali igral s sovrstniki, saj, kot pravi, za to niti ni bilo priložnosti. »V

ob prebiranju pravljic. Knjiga je tako postala njegova najboljša prijateljica in poglavitni vir znanja.

Dokazal, da ni »neumnež s podeželja«

Radovednost in zanimanje za tehniko sta Rafaela kmalu usmerila še k elektriki. Leta 1952 se je vpisal na Oddelek za elektrotehniko Fakultete za elektrotehniko in strojništvo tedanje Tehniške visoke šole v Ljubljani. »Zelo samozavesten sem sklenil, da se bom izkazal s študijskimi uspehi. Hotel sem postati najuspešnejši v svojem letniku. Razvajenim ljubljanskim sošolcem, ki so se do nas, prišlekov, vedli nekako vzvišeno, sem hotel pokazati, da nisem neumnež s podeželja,« se spominja. Da je to svojo zaobljubo izpolnil v vseh pogledih, dokazujejo njegovi številni izjemni dosežki na različnih področjih.

Leta 1957 je na ljubljanski fakulteti za elektrotehniko diplomiral in leta 1971 tudi

Dragi občanke in občani!

Iskrene čestitke ob prazniku občine Laško. Bodimo strpni in optimistični, predvsem pa ponosni na mesto, v katerem živimo. Čestitke tudi vsem letošnjim občinskim nagrajencem.

Kolektiv Veterine Laško

– celovite strokovne storitve s področja varnosti in zdravja pri delu

– požarna varnost

– naloge koordinatorja za varnost in zdravje pri delu na gradbišču

– varstvo osebnih podatkov

– pravne storitve

– vzpostavitev sistema HACCP

EGAL PB, d. o. o., Aškerčev trg 1, 3270 Laško
070 810 137 | info@egalpb.si | www.egalpb.si

Vemimont

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1993.

Njegova dejavnost je bila vseskozi tesno povezana s področjem predelave rudnin. Z visokimi proizvodnimi zmogljivostmi proizvajamo kamene agregate za potrebe gradbeništva in drugih industrij.

Dejavnosti podjetja:

drobljenje in sejanje kamernih agregatov

storitve s težko gradbeno mehanizacijo

Podjetje VEMIMONT vsem občankam in občanom čestita ob prazniku občine Laško in se vsem svojim strankam zahvaljuje za zaupanje.

Vemimont d.o.o., Cesta na Lahomšek 20, 3270 Laško

doktoriral. Strokovno se je izpopolnjeval tudi v Nemčiji, ZDA in Združenem kraljestvu. Leta 1958 je postal asistent, leta 1971 izredni in leta 1977 redni profesor na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, po upokojitvi mu je bil leta 2000 podeljen naziv zaslužni profesor Univerze v Ljubljani.

Kot izvrsten pedagog je bil zaželen, zelo priljubljen in spoštovan predavatelj tudi v drugih izobraževalnih ustanovah, med drugim v Visoki tehniški šoli, članici Univerze v Mariboru. Za vse predmete, ki jih je predaval, je napisal vzorne univerzitetne učbenike. Veliko je predaval tudi v okviru dopolnilnih izobraževanj, ki jih je organiziral za

»Čeprav sem po končanem šolanju odšel iz Laškega, se tja vedno rad vračam in še vedno se počutim kot Laščan.«

strokovnjake s številnih podjetij. Bil je začetnik in nestor nove tehniške veje avtomatske regulacije v Sloveniji in Jugoslaviji, enako za področje industrijskih polprepovedniških krmil in energetske elektronike. Vpeljal je tesno strokovno in znanstveno sodelovanje z jugoslovansko industrijo in ustanovami. V Sloveniji je bil tudi prvi visokošolski profesor in mentor vseh začetnih generacij inženirjev, znanstvenikov in visokošolskih profesorjev na tem področju. Na ljubljanski elektrotehniški fakulteti je leta 1962 ustanovil prvi veliki raziskovalni laboratorij – laboratorij za regulacijsko tehniko. Bil je znanstveni svetovalec dveh tedanjih največjih koncernov – koncerna Radeta Končarja in Iskra – ter soustanovitelj oddelkov za elektrotehniko in strojništvo Višje tehnične šole v Mariboru. Njegova zasluga je tudi, da so v Jugoslaviji že leta 1965 za-

Dr. Rafael Cajhen bo prihodnji teden prejel naziv častni občan Laškega za izjemno življenjsko delo na znanstvenem, izobraževalnem in gospodarskem področju.

čeli ustanavljati računalniške centre, za katere je enajst let zapored razvijal in izdeloval potrebno opremo.

Z Laškim vse življenje tesno povezan

Število različnih delovnih področij, ki se jim je dr. Rafael Cajhen v življenju posvečal, je edinstveno v širšem prostoru. Na vsakem področju je prispeval nova spoznanja, rešitve ali izume. Za izjemno uspešno znanstvenoraziskovalno in pedagoško delo je prejel vrsto pohval ter prestižnih priznanj in nagrad, pri čemer se je bolj kot vseh razveselil ravno častnega naziva, ki mu ga letos podeljuje Občina Laško. »To je meni najbolj dragoceno priznanje

v življenju, in sicer zato, ker mi ga podeljuje moj kraj, kraj moje mladosti, kjer se je izoblikoval moj značaj. Čeprav sem po končanem šolanju odšel iz Laškega, se tja vedno rad vračam in še vedno se počutim kot Laščan,« pojasni.

Tudi odkar ne živi več v Laškem, je v domačem kraju sodeloval na mnogih področjih. Deset let je bil zagnan član laškega nogometnega kluba, kot najboljši laški šahist je ves čas tekmoval za Laško, mladino je učil igrati šah. Bil je prvi predsednik laške sekcije akademskega kluba in zelo aktiven član laškega lovskega društva, tri leta je bil tudi njegov starešina. Napisal je tudi knjigi Pivovarna Laško 1938–1960 in Nogomet v Laškem.

»V laški pivovarni sem preživel – za oblikovanje mojega značaja – najbolj pomembno mladostno obdobje,« pravi dr. Rafael Cajhen.

»Delo mora dati rezultat«

»Veliko stvari v življenju sem naredil zastonj, moja nagrada je bilo osebno zadovoljstvo, da sem za nekoga naredil nekaj dobrega, da sem bil koristen,« pravi Rafael Cajhen. »Nikoli nisem imel želje po bogastvu. Vedno pa sem rad delal. Delo je čudovita stvar. In mora dati rezultat.« Dodaja, da je v življenju najbolj ponosen na to, da je bil vedno pošten in da je vse ljudi spoštoval.

Na vprašanje, ali v življenju karkoli obžaluje, odvrne, da ničesar. Po kratkem razmisleku doda: »Mogoče le to, da sem premalo vplival na vzgojo svojih otrok. Vzgoja je bila prepuščena ženi, ki je pri hiši podpirala ne le tri, ampak štiri

Čeprav je v življenju prejel ogromno nagrad in priznanj, ima to, ki mu ga s podelitvijo častnega naziva izkazuje domača občina, v njegovem srcu prav posebno mesto.

ri vogale.« Pove še, da nikoli ni pohajkoval ali popival in nikoli se ni družil s tistimi, s katerimi mu je bilo dolgčas. Vedno je rad delal in ustvarjal. In to še vedno počne. »Za

menoj je bogato življenje,« sklene. Kmalu bo predstavljeno tudi v knjigi spominov, ki bo izšla pri založbi Slovenska matica.

Foto: Urška Žibret

ACRYLISH NAILS

SABINA ŠMID

- Podaljševanje nohtov z akrilom, permanentno lakiranje in poslikave nail art
- Kmalu v ponudbi tudi tečaji akrilnega, permanentnega lakiranja in poslikav nohtov
- V salonu vas ob sobotah razvijamo s prav posebno in redko vrsto masaže Rain Drop, ki je v pomoč mnogim s težavami s hrbtenico
- Prav tako so na voljo tudi druge kozmetične storitve
- Individualni pristop in upoštevanje vaših želja

- Termini se hitro polnijo, zato si pravočasno zagotovite svojega

Gsm: 051376530

PE: Kettejeva ulica 12b, 3000 Celje

Email: info@acrylشنails.si

Acrylشن nails, kozmetične storitve Sabina Šmid s.p., Blatni vrh 21, 3273 Jurklošter

POPRAVLJALNICA

TEKŠTILNIH

PROIZVODOV

FLIJKCA

Zaposlitev: šivilje pokličite 051-642-001.

- Hitro in ugodno popravilo oblačil, tudi usnjenih
- Krajšanje original rob jeansa in ostalih dolžin ...
- Menjava zadrg, podlog, žepov ...
- Ožanje in širjenje oblačil ...
- Popravilo raztrganin ... tudi usnjenih

PE NOVA VAS

Ul. M. Grevenbroich 9, Celje, tel.: 031 843 029

Pon., tor., čet., pet. od 8. do 16. ure

Sre. od 8. do 18. ure

Sob. od 8. do 12. ure

PE LAŠKO

Trubarjeva 1, Laško, tel.: 031 288 908

Od pon. do pet. od 8. do 16. ure

Sob. od 8. do 12. ure

Magdalena ZUUPAN, s.p.

Iskrene čestitke

ob prazniku Laškega

SILVESTROVANJE

v DUBROVNIKU

Z ZDRAVKOM

ČOLIĆEM

TERMIN:

30. 12. 2023 do 2. 1. 2024

M&M TOURS

TURISTIČNA AGENCIJA

Mitja Moškotevc s.p. Mestna ulica 2, 3270 Laško

Tel.: 08 205 36 05, Fax: 08 205 36 07, M: 051 668 700, www.mmtours.si, E-š: mmtours@iol.net

Več kot le likovno društvo

Trenutno so v galeriji na hodniku razstavljena dela na temo vode.

Stene društvenih prostorov so zapolnjene s slikami.

Umetniki, ki jim nikoli ni dolgčas

Laško likovno društvo je letos postalo polnoletno. Uradna letnica ustanovitve je sicer 2009, a člani skupaj ustvarjajo še štiri leta več. Čeprav je v imenu društva le beseda likovno, njegovih 23 članov počne mnogo različnih stvari in se ne omejuje le na ustvarjanje. »Smo zelo dejavno društvo, vedno nekaj počnemo, od januarja do decembra,« je o društvu povedala njegova predsednica Milena Žohar. Delovni prostor imajo pod laško glasbeno šolo, na hodniku tudi razstavljajo svoja dela, a jim prostora vztrajno zmanjkuje. Laški likovniki so namreč zelo pridni, na leto ustvarijo tudi po več deset del na osebo. Kot se je pošalila predsednica: »Skoraj bi potrebovali ulico, ne le hodnika.«

JANŽE FRIC

Hodnik v njihovih prostorih ni edini prostor, kjer razstavljajo. Del njihovih del gostijo tudi glasbena učilnica nadstropje višje, laški center za socialno delo, kartuzija Jurklošter, trenutno tudi gostilna Hochkraut. Prav tako občasno razstavljajo v kulturnem centru in Hiši generacij. »Povsod nas je dovolj,« je na kratko povzela predsednica **Milena Žohar**. Čeprav veliko ustvarjajo in ustvarijo, so zadovoljni s svojimi prostori v središču mesta. A poln ni le prostor društva pod glasbeno šolo, saj veliko svojih del likovniki odnesejo domov. »Domače stene so že dodobra napolnjene, tudi omare in še kaj drugega,« razmere opiše Žoharjeva. Občasno kakšno delo tudi prodajo, a kot pravi **Cvetka Berginc**, to ni vedno lahko, saj se na nekatera dela tudi čustveno navežejo.

Čopič ni dovolj

»V društvu smo večinoma ljudje, ki počnemo več stva-

ri. Cvetka na primer tudi piše pesmi, sama klekljam, imamo tudi športnike,« je o širini interesov povedala glava laških likovnikov. Bergincjeva je na kratko pripomnila, da zaradi vsega tega nikoli nimajo časa. Ravno zato imajo občasno tudi težave pri usklajevanju terminov, kdaj se bodo srečali. »Ponavadi je tako, da če delaš eno stvar v umetnosti, delaš še kaj zraven, da nisi samo pri eni.« Opozorila je tudi, da je pri preizkušanju različnih stvari, ne le umetniških, v življenju potrebna zdrava mera poguma.

Lastni projekti

Letos so člani Likovnega društva Laško sami od začetka do konca izpeljali tri projekte. Prvega konec maja z naslovom Motivi Laškega skozi oči slikarja z vključitvijo človeških figur. Takrat je sodelovalo 13 članov in ustvarilo kar 32 del, ki so bila razstavljena v Kulturnem centru Laško, kar še

dodatno kaže na izjemno plodnost laških umetnikov in na njihovo prostorsko stisko.

Pripravili so tudi Atelje ob Savinji – Vodno kraljestvo, ko so slikali na levem bregu Savinje, med Hotelom Savinja in Črnim mostom. Ob reki so slikali v začetku julija, njihova dela so bila razstavljena tudi med festivalom Pivo in cvetje. Ko Laško gosti enega večjih festivalov v Sloveniji, imajo svoje prostore odprte tudi laški likovniki. »Prva leta smo morali ljudi usmerjati k nam, zdaj nas že sami najdejo in se vrnejo vsako leto,« je povedala predsednica društva.

Kartuzija Jurklošter je sredi avgusta gostila dogodek z naslovom Po Orionovi poti – po poteh starodavnih civilizacij – Ozvezdja med Savinjo, Sotlo in Savo (Orion, Bik, Dvojček, Veliki in Mali pes). Dogodek, na katerem je slikalo in razstavljalo osem članov, so priredili že četrtič, pridružili so se jim tudi kolegi iz Društva ljubiteljev likovne umetnosti Radeče.

A ti niso edini, s katerimi sodelujejo Laščani. Udeležujejo se namreč različnih likovnih kolonij tako pri nas kot v tujini. Sodelujejo tudi z akademskimi slikarji, ki jih pri delu usmerjajo, tako da se člani Likovnega društva Laško nenehno izpopolnjujejo.

Foto: Nik Jarh

Predsednica Likovnega društva Laško Milena Žohar in Cvetka Berginc na hodniku, v društveni galeriji

Likovno društvo Laško je prejelo tudi veliko priznanj.

VSE ZA DROBNO KMETIJSKO MEHANIZACIJO NA ENEM MESTU

SERVIS IN PRODAJA:

- Motorne žage
- Vrtne kosilnice in kose z nitko
- Vrtni traktorji
- Čistilci in pihalci listja
- Agregati
- Snežne freze

SERVIS LIPOVŠEK
popravilo strojev in naprav
Tel: 041 794 272
Email: info@servislipovsek.com
Belovo 14, 3270 LAŠKO

POOBLAŠČENI SERVISER
BLAGOVNIH ZNAMK:

Husqvarna

Jonsered

LAVOR

BCS

COMET

FERRARI

McCULLOCH

ZA POOBLAŠČENE BLAGOVNE ZNAMKE ZAGOTAVLJAMO TUDI REZERVNE DELE IN POTROŠNI MATERIAL

Aleš Novak sodeluje tudi z drugimi slovenskimi komiki. (Foto: Marko Delbello Oceppek)

Prizor iz predstave Mali otroci, veliki problemi, v kateri Aleš Novak nastopa z Urošem Kuzmanom. (Foto: Matej Pušnik)

»Če občinstvo šokiraš, si prestopil mejo«

Obrtnik med komiki

Šmarski komik Aleš Novak je v prvi vrsti prav to – komik. »Če me kdo predstavi kot igralca, scenarista, voditelja in še kaj, mi ne naredi usluge, ampak se ustvari občutek, da se osredotočam na preveč stvari hkrati.« Sicer se z vsem naštetim ukvarja, poznamo ga z odrov, s kolegom Urošem Kuzmanom sta odigrala že več kot sto ponovitev predstave Mali otroci, veliki problemi, poznamo ga tudi z malih zaslono kot voditelja, med drugim je vodil oddaji Slovenija ima talent in Štartaj Slovenija. Marsikateri komik ima na svoji spletni strani zapisane vse svoje dosežke. Aleš Novak ima preprosto napisano: »Komik. Novopečeni foter. Vse drugo bi bilo že pretiravanje.«

JANŽE FRIC

A je, čeprav se predstavi le kot komik, zadovoljen, da počne toliko različnih stvari. »Mislim, da je nekdo, ki se ukvarja z več področji, bolj zanimiv. Pravim, da se ukvarjam s komedijo v širši obliki.«

Na odru

Poleg rednih nastopov stand upa trenutno nastopa v dveh predstavah, in sicer Slovenec in pol ter Mali otroci, veliki problemi. Sto-to ponovitev slednje sta z Urošem Kuzmanom odigrala konec februarja letos, trenutno sta pri številki 115. »Mislim, da je toliko ponovitev za slovenski trg dober dosežek. Sicer predstavo še uprizorjava, a se tempo

počasni upočasnjuje. Predstava ni več sveža, nadomeščajo jo druge, novejše. A nekaj ponovitev bova še vseeno naredila, še vedno sva na rednem sporedu v SiTi teatru, tudi kakšno gostovanje bova še imela.

Kot komik ima svobodo, da prilagaja vsebino nastopov stand upa, zato mu ni nikoli težko nastopati. »Težje mi je igrati v predstavi Mali otroci, veliki problemi, ker je moj otrok vmes zrasel. V predstavi na primer razlagam, kako uspavam novorojenčka, doma pa imam dve leti in pol starega otroka. Zdaj je uspavanje videti čisto drugače, kot je tisto, ki ga igram v predstavi.« Druga predstava, v kateri nastopa, Slovenec in pol, je bolj brezčasna, zato pri nastopanju v njej ni takšnih težav. »Dva kolega gresta na Triglav,« na kratko povzame predstavo.

Delo komika

Skečoholiki, nastopi stand upa, oglasi, Štartaj Slovenija, povezovanje prireditelj, predstave ... Aleš Novak je povsod. Lahko bi rekli, da ga je skoraj že težko zgrešiti, a kljub temu misli, da dela premalo. »Vsak dan grem zjutraj v pisarno ob približno devetih in sem do pri-

bližno treh popoldne tam ter nekaj ustvarjam. No, ne čisto vsak dan. Če si samozaposlen, se moraš motivirati sam, zato narediš enkrat več, drugič manj.« Kljub temu pri njem vztraja misel, da ne dela dovolj. »Zelo veliko stvari še načrtujem, a jih vedno povozijo projekti, ki so bolj komercialni, ki so plačani. To pomeni, da moji projekti in načrti ne pridejo na vrsto. Zato imam občutek, da delam premalo.«

Komike in ustvarjalce nasploh loči na obrtnike in umetnike: »Umetniki čakajo na navdih, ko ustvarjajo. Sebe štejem med obrtnike. Zato veliko delam, ker po moje količina rodi kakovost. Torej če naredim veliko, naredim veliko dobrega, a tudi veliko slabega.« Čeprav obstaja razlika med klasičnimi obrtniki in takšnimi, kot je Aleš. »Če narediš stol ali mizo, veš, ali sta dobra in lepa. Pri nas je drugače, ne vemo takoj, ali je nekaj dobro ali slabo. Moramo iti pred občinstvo in tam preizkusiti napisano. Šele takrat, po odzivu, vemo, ali je dobro ali ni.« To komiki storijo na večerih odprtega mikrofona, ki so bolj znani pod angleškim imenom »open mike«. »Tisti, ki pridejo na te večere, vedo, kaj lahko pričakujejo. Torej da ne bodo vse šale najboljše in temu primerna je tudi cena vstopnice.« Čeprav se tudi na te nastope pripravijo. »Komedijska je takšna stvar, o kateri lahko v nedogled razpravljamo, a na koncu je občinstvo tisto, ki da vedeti, ali je nekaj dobro ali ni.« Če gledalci ne razumejo šal, je po Aleševem mnenju kriv komik in ne ljudje, ki ga poslušajo. »Ko razlagaš o nečem, česar ljudje ne razumejo, niso oni krivi, ampak si kriv sam kot komik, ki je zgrešil z izbiro teme. Občinstvo je treba tudi malo »potipati«, da vidiš, katera tema je dobra in katera ni. Če moraš na odru preveč razlagati o nečem, začneš izgubljati pozornost.« Osnovni namen komedije je namreč še vedno smeh.

Začetki nastopanja

»Vse se je začelo bolj po naključju. Nikoli nisem imel namena, da bi se ukvarjal s komedijo, z delom na televiziji ali nastopanjem na odru. Tudi nisem pričakoval, da bom iz tega naredil kariero.« Vse se je začelo, ko se je proti koncu študija s prijateljem pridružil šmarski gledališki skupini, ker so potrebovali igralce za komedijo. »V tej komediji je bilo veliko več smeha, kot sem ga pričakoval, in to me je pritegnilo. Takrat se je tudi pri nas začel pojavljati stand up, ogledal sem si tudi enega prvih slovenskih festivalov stand upa Panč. Na spletu sem si tudi ogledal nekaj nastopov, posvetoval sem se tudi z bližnjimi, nato sem se pridružil delavnici stand upa.« Na tej delavnici so začeli počasi. Najprej so nastopali samo drug za drugega med vsemi, ki so sodelovali. »Takrat sem bil na isti delavnici kot Uroš Kuzman in Žan Papič, nato se je število nastopov počasi večalo.« Odzval se je na vsa vabila, ki jih je dobil, in tega se skuša držati tudi danes, da čim več nastopa in tako ostane v formi. »Komik je na začetku uspešen, če zmore nasmejati občinstvo in nič ne računa. Tako lahko dobi precej nastopov. Ko dobiš prvič plačan nastop, je fantastično.«

Komiki delajo takrat, ko je večina drugih prostih. Ob večerih, predvsem konec tedna in med prazniki. »Imam srečo, da moja boljša polovica to razume. Njeno razumevanje se je z rojstvom otroka malo zmanjšalo. Prednost mojega dela je to, da sem načeloma prost zjutraj in popoldne, ko lahko grem po otroka v vrtec. Seveda pridejo obdobja, ko imam več dela, na primer v decembru. Takrat imam občasno tudi po dva nastopa na dan. Zato si dvakrat na leto vzamem premor od nastopanja in se takrat več družim z družino.«

V prvi vrsti je še vedno komik. (Foto: Rok Mlinar)

»Če občinstvo ne razume šal, je kriv komik, ker je zgrešil z izbiro teme.« (Foto: osebni arhiv)

»Umetniki čakajo na navdih, ko ustvarjajo. Sebe štejem med obrtnike. Zato veliko delam, ker po moje količina rodi kakovost. Torej če naredim veliko, naredim veliko dobrega, a tudi veliko slabega.«

Častitljiva obletnica The Moonlighting Orchestra

Častni predsednik orkestra in pozavnist Damir Smiljan, pozavnist in skrbnik financ Izidor Čičič ter trobentač Dejan Podbregar so del zasedbe že od ustanovitve. Celoten orkester se na vajah dobiva enkrat tedensko.

Štejejo več let kot članov

Izjemno uspešna in prepoznavna devetnajstčlanska orkestralna zasedba iz Žalca letos obeležuje dvajseto obletnico. Petega novembra bo pripravila koncert v žalski dvorani doma II. slovenskega tabora. Pravzaprav bosta koncerta kar dva, saj je prvi že razprodan, kar si člani zasedbe štejejo v veliko čast.

EVA RUDMAN

The Moonlighting Orchestra (TMO) letos prvič šteje več let kot članov. To ne bi bilo nič nevsakdanjega, če bi govorili o manjši komorni zasedbi, a orkester sestavlja kar devetnajst vrhunskih glasbenikov. Da je v tem času prišlo do nekaj menjav članov, je normalno, pojasnjuje član in glavni vokalist zasedbe Franci Podbrežnik: »Seveda je zasedba doživela številne preobrazbe, a člani smo ostali zvesti tako instrumentalni raznolikosti kot raznovrstnemu repertoarju.«

Mnogo let je bil umetniški vodja zasedbe Matevž Zaveršnik, a kot pobudnika je treba omeniti njegovega očeta, žal že pokojnega Alberta Završnika. »Bil je glasbena eminenca in je svoj navdih nalezljivo razširil med prve »moonlighterje«, predvsem na sina Matevža, ki ga je nasledil. Oba sta z glasbenimi priredbami in umetniškim vodenjem utirila glasbeno pot orkestra,« je o vodenju zasedbe povedal Podbrežnik.

Marsikomu je oder služba

Kot mnogo glasbenih sestavov se tudi TMO sooča s številnimi izzivi, med največje spada usklajevanje urnikov članov, ki delujejo tudi na drugih področjih: »Veliko članov je profesorjev glasbe, a tudi glasbenikov, ki delujejo še v drugih glasbenih zasedbah. Logično, saj

gre za odlične glasbenice in glasbenike, ki jih na odru ob sebi želijo številni izvajalci. In v veliko zadovoljstvo in čast mi je ustvarjati z njimi.« Med bolj prepoznavne obraze sodi tudi nekdanji član zasedbe TMO Uroš Perić.

Podbrežnik med večje dosege in projekte orkestra šteje razprodan koncert v Žalcu ob deseti obletnici ter razprodan koncert ob petnajsti obletnici delovanja zasedbe v Grižah. »In tudi nastop s Katrino Leskanich na Pivu in cvetju že oddaljenega leta 2015. Še pred tem smo pripravili edinstven koncert z ansamblom Golte. Kot zanimivost naj povem, da smo takrat igrali na okroglem odru. Postavljeni smo bili na obodu in ozvočeni s 43 brezžičnimi sistemi. To je bil izjemno hud zalogaj tako za nas glasbenike kot za tiste, ki so koncert ozvočili. Vsebinsko in tehnično težavna je bila tudi svečana akademija Združenja učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije v okviru Smučarske zveze Slovenije. Še veliko je bilo sodelovanj s priznanimi ansambli in solisti. Bilo bi super vse zapisati, a potem bi morala pomanjšati črke,« s šalo zaključuje Podbrežnik svoj sprehod po spominih TMO.

Devetnajst članov, devetnajst okusov

Čeprav gre za izvrstne glasbenike, se pri tolikšem

številu najde kar nekaj različnih glasbenih okusov. Kako je usklajevati te želje in kdo sprejme odločitev, katere pesmi bodo izvajali? Podbrežnik pravi, da je pri izbiri skladb najbolj pomembno, da sledijo rdeči niti orkestra: »Pesem mora vsebovati elemente, ki so pisani za notno črtovje orkestra, da izkoristimo vse svoje zmožnosti. Predstavljate si lahko, kako bogato zveni skladba ob tako mogočni podpori pihalnega in trobilnega dela zasedbe. Tolkalisti in drugi, ki skrbijo za ritem, »držijo« pravi tempo, pevci skušamo dodati še pravo energijo. In ko se to združi ... Že ko govorim, dobim mravljince po telesu.«

Zaslужek se deli z devetnajst?

V glasbi je denar. A če se zaslužek deli na devetnajst delov, je tega bolj malo: »Povsem drži. Obstajajo sicer tudi dogodki, kjer se da dobro zaslužiti, tudi pri nas, predvsem pa v tujini. Glasba našega nabora je brezčasna in brezmejna.«

Koncerta, ki ju bo prvo novembrsko nedeljo orkester pripravil ob dvajseti obletnici, bosta nekoliko drugačna od prejšnjih. »Vsak dosednji koncert smo slogovno oblikovali, pripravili smo glasbo neke zvrsti ali obdobja. Tokrat pripravljamo uspešnice vseh časov. To, da zmoremo igrati različne zvrsti, nas tudi najbolj zaznamuje.« Koncert bodo s plesnimi koreografijami Tamare Tavčar dopolnile plesalke plesnega kluba Kattan.

Foto: Nik Jarh

(Foto: Edi Masnec)

»Medicina in glasba – dolgujem obema«

Glasba zapolnjuje vsak kotiček njenega življenja

Laščanka, 25-letna Urška Sikovšek, je glasbenica – je profesorica na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, vodja Mešanega pevskega zbora Šentrupert in vodja ter dirigentka znanega celjskega orkestra Lucky & the Pipes. Čeprav je svojo glasbeno pot snovala sama, ji je dirigiranje orkestru, katerega članica je bila že v srednji šoli, nepričakovano padlo v roke z vsemi avtorskimi notnimi zapisi aranžmajev v trenutku, ko je znan Celjan, dirigent Srečko Cizelj nenadoma preminul in ji zapustil svojo glasbeno zapuščino. Pri komaj 19 letih je stopila v čevlje glasbenega velikana, mentorja in prijatelja.

EVA RUDMAN

Mladi klarinetistki in danes dirigentki orkestra Lucky & the Pipes je preminuli dirigent Srečko Cizelj zapustil vso svojo glasbeno zapuščino. Gre za notne zapise, napisane na roko, ki jih Urška skrbno hrani in jih ima namen digitalizirati.

Danes, pet let po smrti dirigenta in ustanovitelja celjskega orkestra Lucky & the Pipes Srečka Cizlja (nekoč dirigenta zasedb Žabe in Akord), Urška Sikovšek ponosno stoji na mestu, kjer je stal on, in tako uresničuje njegovo poslednjo željo, ki ji jo je zaupal na bolnišnični postelji pred smrtjo – da bi njegovo glasbo orkester igral naprej. »Težki časi so bili, Srečko ni bil dirigent kot drugi, ki so bili kdaj v mojem življenju. On je bil naš mentor, prijatelj, naš družinski član. Svoje družine ni imel in čeprav je imel svoje podjetje, je njegovo življenje predstavljala glasba, mi smo bili njegova družina. Cele noči je pisal skladbe in priredbe, ki so danes moja last. To je neprecenljivo,« pripoveduje Urška, ko se spominja žalostnega poletja 2018. A mlada glasbenica je tudi iz te travmatične izkušnje potegnila največ – glasbo, ki razveseljuje mnoge, in ohranjanje sestava, ki je vsem 15 članom v ponos. Sicer pa jo je življenje pred prvo težko življenjsko preizkušnjo postavilo že zelo zgodaj.

Vrtec na onkološkem oddelku

Kot triletni deklici so ji odkrili levkemijo v zgodnji fazi. Štirinajst dni kasneje se je že začela zdraviti, takrat na stari pediatrični kliniki, danes tamkajšnje bolnike poznamo kot Junake tretjega nadstropja. »Obdobja se spomnim po različnih izsekih. Spomnim se, ko smo obiskali Živalski vrt in ko nas je obiskal Pavle Ravnohrib, takrat voditelj priljubljene oddaje Male sive celice.« Spomini so medli, a ve, da ji nikoli nihče ni

Urška se rada loti različnih projektov. Septembra so tako sodelovali na dobrodelnem koncertu za junake 3. nadstropja v Thermani Laško, prav tako bodo v laškem pripravili Božično-novoletni koncert s klasično glasbo. Sicer so v preteklosti sodelovali z Eldo Viler, Otom Pestnerjem in Urošom Peričem, Urška pa rada pa da priložnost tudi mladim še neuveljavljenim pevcem.

dajal občutka, da je drugačna od vrstnikov, nihče je ni nikoli pomiloval. »Zelo rada sem imela risanko Palček David. Tako sta mi starša povedala, da so v moje telo prišli Troli, Palček David in njegov zvest lisjak Švist – torej zdravniki in zdravnica – pa jih bosta pregnala.« Terapije in boj z boleznijo so jo zaznamovali, zato je živela v prepričanju, da bo zdravila in pomagala tudi sama. Vedno je rada povedala še, da bo zraven igrala – brez dvoma – klarinet. Pravi, da tudi danes pomaga, a drugače – z glasbo.

»Če ne boš nadaljevala v glasbi, si neumna«

V osnovni šoli je igrala klarinet, pri enajstih letih se je pridružila Laški pihalni godbi. Prepričana je bila, da bo šolanje nadaljevala na I. gimnaziji v Celju, ni pa vedela, ali tudi v glasbenem oddelku. Ker je kazala izjemen talent pri igranju klarineta, ji je dirigent Laške pihalne godbe Gašper Salobir dejal, da je neumna, če ne bo vztrajala pri glasbi. »No, neumna pa nisem,« v smehu danes doda Urška, ki je lani magistrirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, smer klarinet. Na njeno glasbeno pot je močno vplival tudi srednješolski profesor klarineta Slavko Kovačič, ki jo je vedno znova prevzemal s svojo vrhunskostjo in z izjemnim pedagoškim pristopom. Tako danes rada pove, da raje pomaga z glasbo, tudi zato, ker jo je bilo

preprosto strah občutkov, da kot zdravnica ne bi zmogla pomagati.

Med najpomembnejše sestave, pri katerih je kadarkoli sodelovala, vsekakor uvršča orkester Lucky&the Pipes: »Takoj po Srečkovi smrti smo imeli s člani pred sabo samo en cilj – pripraviti koncert v spomin svojemu prijatelju. V Narodnem domu v Celju smo pripravili dva. O solznih očeh in tresočih rokah vseh je tako škoda izgubljati besede.« Da ji je Cizelj zapustil vse svoje glasbeno delo, je bilo za Urško veliko presenečenje. Najprej je vodila le vaje, dirigenta za koncerte pa so želeli najeti. Nato so člani predlagali, da bi dirigiranje prevzela v celoti. V ta namen je kasneje opravila dirigentski tečaj pod vodstvom znanega dirigenta Mira Sajeta v organizaciji JSKD, danes se uči tudi skladati, oz. se preizkuša in izpopolnjuje v pisanju priredb.

Glasba je njeno življenje

Urška Sikovšek na vprašanje, s čim se še ukvarja, odgovori, da je glasba vpeta v njeno celotno življenje. Res mora biti za njo zelo naporen dan, da si želi tišino. Radijska glasba jo spremlja na poti do Ljubljane, klasična pri poučevanju tako klarineta kot tudi različnih komornih zasedb, zborovska pri vodenju šentrupertskega zbora, orkestralna pri »luckyjih«. Najraje vse to združi: »Glasbeni vrhunec v vsej svoji razsežnosti je zame istočasno dirigiranje zboru, orkestru in solistu hkrati. To je res največ, kar lahko slišiš.« Sicer s sestavi izvaja popolnoma različne glasbene zvrsti – »luckyji« imajo na seznamu pesem Shallow od Lady Gaga, novembra načrtujejo koncerte v Šmarju pri Jelšah, Šentjurju in Žalcu z Ansambлом Unikat, na enem zadnjih koncertov so poleg laških mladih vokalistov sodelovali tudi z Branimtom Klavžarjem in s Kvartetom Svit. In kaj si najbolj želijo poslušalci: »Ko igramo na porokah ali zabavah, so želje drugačne kot na kavarniških večerih ali ob nekih drugih priložnostih. A na splošno menim, da ljudje iščejo in cenijo kakovostno glasbo ne glede na zvrst. Glasbo, ki je kakovostna in narejena s srcem, ne le za zaslužek.«

Foto: Andraž Purg

Srečko Cizelj (Foto: FB Lucky&the Pipes)

Spominski koncert Srečku Cizlju z naslovom Zlate melodije izpod Srečkovega peresa, ki so ga pripravili v Narodnem domu Celje in pri tem sodelovali še z Natašo Zupan, Aljažem Nemaničem in združenimi zbori – MPZ Gotovlje, MePZ Šentrupert, MePZ Planinski zbor Žalec, MePZ A Cappella KD Petrovče.

Kdo bo na Celjskem naslednji mladi chef v Michelinovem vodiču?

Kako lahko mladi navdušijo mlajše, se je pokazalo na odlično zasnovanem in pilotno izvedenem projektu Mladi mladim, ki ga je izvedlo združenje JRE-Slovenija v soorganizatorji Mestne občine Celje, Osnovne šole Frana Roša Celje in Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje.

Mladi mladim je projekt, katerega glavni cilj je spodbujati in promovirati gostinski poklic ter zbuditi strast do gostinstva in kulinarike že med mladimi. »Prvi stik z gostinstvom je za otroke pogosto šolska kuhinja, kjer se trudijo opravljati svoje delo po svojih najboljših močeh. Podoba preobremenjenih kuharic pogosto ne pokaže vseh vidikov tega poklica, ki bi lahko mlade navdušil za dolgoročno kariero v gostinstvu. Če želimo zagotoviti izobražen kader, ki ga bo pritegnilo gostinstvo, moramo že v zgodnjih letih izobraževanja mladim pokazati pravo vrednost in potencial tega poklica,« je povedal Gašper Puhar, Celjan in idejni vodja projekta, ki v JRE-Slovenija kot član uprav-

nega odbora skrbi za strateški razvoj in partnerstva ter opravlja funkcijo podpredsednika krovnega združenja JRE Jeunes Restaurateurs, ki je največje gastronomsko združenje visoke kuhinje z več kot 380 člani v Evropi.

Šestintrideset osmo- in devetošolcev je z vrhunskimi

chefe JRE-Slovenija pripravilo 3-hodni meni za 120 udeležencev – njihovih sošolcev in sošolk ter povabljene goste. Marko Pavčnik iz Pavusa in Lalúja, ki skrbi za strokovnost kulinarčne predstavitve JRE-Slovenija, je prevzel skupino, ki je pripravila postrv na tri načine, Uroš Štefelin iz

Hiše Linhart je z učenci pripravil glavno jed z domačim piščancem, Marko Magajne iz Galerije okusov pa je bil mentor skupini, ki je pripravljala čokoladno sladico.

Uroš Štefelin je mlade navduševal v kuharski oddaji Mali šef Slovenije in ob dogodku izpostavil: »Vedno z ve-

seljem odgovorimo na vabila šol za sodelovanje. Poudariti moramo pomen razumevanja hrane in njenih trajnostnih vidikov že v zgodnjih letih. Z občutkom, da smo s projektom uspeli navdihniti celjske osnovnošolce, smo izjemno zadovoljni.«

Dogodka sta se udeležila tudi ravnatelj Srednje gostinske šole za gostinstvo in turizem Celje in Osnovne šole Frana Roša. Oba sta izbrane nagovorila o pomenu razvoja dobrih izobraževalnih dogodkov in projektov, ki bodo še dodatno krepili slovensko izobraževalno shemo.

Osnovnošolce in zbrane je nagovorila podžupanja Mestne občine Celje Saša Kundih, ki je poudarila pomen povezovanja med različnimi ustanovami in pohvalila tovrstne pobude, ki jih mestna občina vedno z veseljem podpre.

Celoten projekt je bil tudi dobrodelno naravn. Podprl ga je dolgoletni partner JRE-Slovenija SistemPRO, predstavnik Electrolux Professional za Slovenijo, ki je poskrbel za posodobitev šolske kuhinje s hladilnim sistemom in z na-

pravo za rezanje, kar bo olajšalo delo šolskim kuharicam.

Projekt je bil zasnovan v sodelovanju s strokovnimi sodelavci izobraževalnih ustanov in je šel še korak dlje. Ob mednarodnem dnevu osveščanja o izgubah hrane in zavrženi hrani v septembru so osnovnošolci prejeli projektno nalogo: pripraviti jed iz ostankov nedeljskega kosila. Na natečaju je zmagal Karpo Felicijan, ki je s svojo izjemno kreativnostjo pokazal talent pri pripravi receptov in tudi v strežbi. Takšnemu dogodku namreč pritiče tudi strežba, za kar je poskrbela skupina osnovnošolcev ob pomoči dijakov srednje šole.

Pilotna izvedba projekta Mladi mladim je pokazala, da lahko mladi resnično navdušijo mlajše generacije za gostinski poklic. Projekt, ki je bil zasnovan in izveden s strastjo in predanostjo, želimo ponoviti tudi v drugih osnovnih šolah, saj lahko s skupnimi močmi navdušujemo nove talente za svet kuhinje, prispevamo k razvoju gostinskega poklica in gradimo boljšo prihodnost.

MOC

Novopečeni diplomanti

V Visoki šoli za proizvodno inženirstvo v Celju, kjer od lani delujejo v novih, sodobnejših prostorih ter ob izrednem izvajajo tudi redni študij strojništva, so pred kratkim pripravili podelitev diplom.

Slovesnost je bila v Pokrajinskem muzeju Celje. 19 diplomiranih inženirk in inženirjev strojništva sta nagovorila podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar in dekan visoke šole za proizvodno inženirstvo doc. dr. Gašper Gantar. Pod okriljem javnega zavoda Regijsko študijsko središče VŠPI deluje že 13. leto.

MAJA GORJUP ZDOVC

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Živali, naše prijateljice

Ob svetovnem dnevu živali smo člani Društva Mujcekov domek in Društva proti mučenju živali Celje postavili stojnico. Z njo smo osveščali o pravilnem odnosu človeka do vseh živali. Z izdelovanjem izvirnih plakatov so se projektu pridružili učenci III. OŠ Celje.

VERICA ŠTANTE

Ob stojnici prisotni člani in podporniki društva Barbara Ravljen Borošak, Verica Štante, Zvezdana Holcinger, Alenka Voglar, Marjana Koban, Franci Vohar

Svojci so pomemben del domskega vsakdana

Svojci imajo nepogrešljivo vlogo pri oblikovanju kakovostnega življenja naših stanovalcev v domu starejših Mavida Rogaška. Z namenom, da se povežejo, izmenjajo izkušnje in se tako vzajemno podpirajo, v domu že vrsto let organiziramo klube svojcev. Iskreno smo bili veseli, da nam je po koronski prekinitvi ponovno uspelo povabiti svojece vseh stanovanjskih skupin. Tako smo medse povabili zdravnika, ki nam je povedal več o težavah, ki jih povzroča povišan krvni tlak, stanovalce in svojece negovalnih skupin je razveselil nastop ansambla Veseli jahači, z delovno terapijo Tino pa smo ob glasbi z veseljem telovadili in prepevali s stanovalci ter svojci skupin Zarja in Spominčice. Nato smo druženje nadaljevali v skupinah, kjer so nas gospodinje razvajale s sladkimi

dobrotami. Poklepetali smo in tako stkali še močnejše vezi, ki so pomemben del našega mozaika.

Na prvi oktobrski dan obeležujemo mednarodni dan starejših. Ob prazniku so nas z glasbenim nastopom razveselili člani ansambla Rogaški odmev. Stanovalce so

navdušili s pestrim izborom slovenskih ljudskih in ponaredelih pesmi. Z igranjem in s petjem so kar vabili, da stanovalci zapojejo z njimi. Ena od stanovalk se je pridružila ansamblu in ob veselih ritmih »zaigrala« na svoji kuhalnici. Najbolj pogumni so tudi zaplesali. Prisrčna hvala članom ansambla Rogaški odmev, ki so v naš dom prinesli glasbo, petje, prijazno besedo in dobro voljo.

IRENA STRAŠEK

V domu starejših Mavida Rogaška, nekdanjem Pegazovem domu, že vrsto let organizirajo klube svojcev.

Letošnje vseslovensko srečanje prostovoljcev, ki delajo na telefonu za klic v duševni stiski in drugih težavah, je organiziralo celjsko društvo Klic upanja pod pokroviteljstvom Mestne občine Celje.

Vseslovensko srečanje telefonskih svetovalcev

V soboto, 14. oktobra, je bilo v celjskem Narodnem domu 32. letno srečanje prostovoljcev, ki delajo na telefonu za klic v duševni stiski in pri drugih težavah. Srečanje je organiziralo celjsko društvo Klic upanja pod pokroviteljstvom Mestne občine Celje.

Na srečanju je bilo več kot sto gostov – prostovoljcev in vse Slovenije, ki delujejo v društvih Samarijan (Ljubljana) in Sopotnik. Slednji povezuje društva Čriček (Ormož), Tvoj telefon (Postojna), Za-te (Ljubljana) in Klic upanja (Celje). Vsa so povezana v Slovensko zvezo društev za telefonsko pomoč v stiski. Naša krovna organi-

zacija je Mednarodna zveza telefonskih svetovalcev Ifotes, ki ima sedež v Ženevi.

Sobotnemu srečanju, ki smo ga združili z izobraževanjem, smo nadeli ime Vpliv umetnosti na duševnost. Predavatelji so bili dr. Zvezdan Pirtošek, dr. Karel Gržan in ravnateljica Osnovne šole Lava Marijana Kolenko.

Zvezdan Pirtošek nam je nazorno pokazal, kako poteka v možganih zaznava vsega, kar vidimo, in kako vsak človek na svoj način zaznava lepoto. Pater Gržan nam je iz svoje izkušnje približal, kako bi morala družba prepoznati posebnosti vsakega posameznika. Nekateri ljudje se težko vključijo v družbo, ki želi uniformiranost, zato ne smemo spregledati, da imajo težave, in jim moramo pomagati pri vključevanju. Prav ti ljudje družbo srčijo in so velikokrat umetniško nadarjeni. Ravnateljica Marijana Kolenko je prisotne ganila z lastnim zgledom in s prikazom umetniških prijemov pri delu z otroki. Njene misli in izsledke bomo vključili v svoj spletni bilten.

Izjemno zanimivo je bilo predavanje mag. Maje Krajnc, ki je predavala o življenju in delu dr. Cvijete Pahljina, ki je vzpostavila delo na telefonu za klic v duševni stiski. Društvo Klic upanja je bilo prvo tovrstno prostovoljno društvo

v Sloveniji, ustanovljeno leta 1986. Cvijeta Pahljina je bila tudi gonilna sila pri ustanavljanju nadaljnjih društev. Po njeni smrti (decembra 2021), ki nas je zelo prizadela, je vodenje prevzela Neta Timer.

Glasbeni nastopi so goste navdušili, saj so bili raznoliki in pristrčni. Nastopili so pesnik, pisatelj, prevajalec, kantavtor Matej Krajnc, sociologinja in pevka Majda Petan ter profesorica Jana Kvas ob spremljavi kitare (Karl Kvas).

Pet prostovoljk je prejelo pohvale za požrtvovalno delo v društvu Klic upanja. To so Lučka Belak, Milena Cimperšek, Majda Krajncan, Dragica Praprotnik in Marjana Senger.

Nekaj posebnega je bila Zabavna art asociativna anketa Frekvenca stripofon, ki jo je pripravil umetnik, slikar in likovni terapevt Dalibor Zupančič – Bori. Gre za asociacijo, ki se porodi ljudem, ko imajo na izbiro tri besede in sliko v oblaku. Zanimanje vseh za rezultat art ankete je bilo veliko in z Borijem smo na koncu ugotavljali, katere so bile najpogostejše asociacije in ali nas preveva dovolj optimizma, ki ga potrebujemo za svoje delo.

Med odmorom je bilo v stranski dvorani ob naročeni hrani tudi veliko domačega peciva in sadja, ki so ga prinesle prostovoljke, tako da je bilo v zraku polno prijetnih vonjav in domačnosti.

Društvo Samarijan v Ljubljani bo organiziralo naslednje letno srečanje. Leta tečejo, letnice se spreminjajo, letni čas naših srečanj, to je jesen, pa ostaja isti.

To je bil stih na tem dogodku zapete pesmi, ki se je gostov zelo dotaknil in so si ga ob slovesu večkrat izrekli.

DRUŠTVO KLIC UPANJA

Svoje bučno olje

»Štefan me je povabil, da se naslednji teden lahko oglasi-va pri njih. Ima prost termin, samo belo olje naj pripeljeva s seboj in steklenice,« mi je mož z navdušenjem oznanil, da bova končno enkrat naredila svoje bučno olje. Odkar je poslovno sodeloval in imel stike z različnimi pridelovalci kmetijskih izdelkov, se je večkrat navdušil za kakšno domačo proizvodnjo, bodisi pridelave kisa, pečenja svinjskih kožic, bučnic, sušenja sadja, kisanja zelja in še česa. Sama sem ga odvrčala od vseh teh namenov, saj stvari na začetku nikoli niso tako preproste kot na koncu, ko je izdelek zapakiran v privlačno embalažo. To je vedel tudi on, a želje so ostajale – in radovednost tudi. To je bilo in bo tisto, kar človeku polni srce in ga ohranja živahnega, živega. In to sva vedela oba.

Bil je mrzel poznojesenski dan, ko sva se z vsem potrebnim odpravila na pot. V približno dveh urah sva prispela na drugi konec dežele v prelepo vasico na rahlo prisojni legi, s cerkvenim zvonikom in z lepo urejenimi domačijami daleč naokrog. »Slovenija, moja dežela« je slogan, ki me je prevzel, ko sta dušo preplavila veselje in ponos, da spadam zraven. Da sem na pravem kraju.

Gospodinja naju je prijazno povabila v toplo zakurjeno kuhinjo, saj je Štefan še imel opraviti s prejšnjo stranko, potem sva bila na vrsti midva. Beseda je stekla o delu, otrocih, načrtih in kar malo nelagodno mi je bilo poslušati, s čim vse se ukvarjajo in kaj vse počnejo, da jim uspe preživeti tako veliko družino, ne da bi kdo hodil v službo. Meni je služba kljub moževi dejavnosti vedno predstavljala pomemben vir dohodka in mi dajala občutek lastne vrednosti, samostojnosti in varnosti.

Dan se je že skoraj nagibal v večer, ko smo začeli delati. »Približno tri ure in bo opravljeno,« naju je bodril gospodar in nama razkazoval stroje ter opisoval postopek, faze od mletja golic do stiskanja v preši, ko iz sestavin končno priteče dišeče, še toplo, mastno, sveže in dragoceno bučno olje. Lepo ga je bilo poslušati in se navduševati ob njegovih poučnih besedah, a med teorijo in prakso je velika razlika, sem se zavedala, kar se je tudi potrdilo. Brez njegovega sodelovanja in pomoči se nikakor ne bi znašla, a njegovo vodenje in navodila, ki nama jih je dajal, so pripomogli, da je delo potekalo sproščeno, umirjeno in po fazah, ki so si sledile. Kamnita tla in zračni prostori so bili hladni in kmalu me je začelo zebsti ne le v noge, temveč v celo telo. V avtu sem imela dodatno toplo bundo in kmalu sem jo oblekla. »Je ni škoda?« me je vprašala gospodinja. »Bi vam jaz posodila kakšno svojo.« A bilo mi je nerodno sprejeti njen predlog, saj nam je že tako pomagala in si vzela dragocen čas, da bi bilo delo čim prej opravljeno. Njo je tisti večer čakalo še marsikaj: od molže krav, priprave mleka za oddajo, skrbi za lastno družino in ostale starša, ki živita na drugem koncu vasi. Občudovanja vredno, sem si mislila in ji brez besed dajala priznanje in spoštovanje.

Končno smo olje natočili v steklenice, pri čemer sem pomagala. Skozi cedilo in lijak, ki sem ga v primerni razdalji držala od sebe, da si ne bi umazala bunde, nam ga je uspelo natočiti veliko. Zelo sva bila zadovoljna in s ponosom sva znosila polne steklenice dišeče tekočine v avto. Pred odhodom smo skupaj pojedli še večerjo, in sicer iz velikega pekača, kjer smo prej pražili goliče. Na maščobi v ponvi je gospodinja zapekla narezano meso iz »tunke«, zraven je dodala še umešana jajca. Ne samo da je jed prijetno dišala, bila je zelo okusna in s svežim kruhom nam je uspelo do čistega pomazati vsebino posode. Z domačo pijačo smo nazdravili uspešnemu zaključku, si obljubili, da se kmalu obiščemo, in kljub pozni uri sva zadovoljna ter dobre volje krenila v dolino, proti domu. Vso pot mi je v nosnice prijetno dišalo, bilo mi je toplo in domače melodije iz radia so nama krajšale prevožene kilometre. Dobro sva se počutila, kot vedno po uspešno opravljenem delu.

Prijetno utrujena in zadovoljna sva odšla k počitku, olje pa pustila kar v avtu, naj diši. A bilo bi bolje, da ga ne bi. Vonj, čeprav najprej ugoden, se je čez noč močno razširil po avtu in naju še dolgo spominjal na prijeten dogodek.

A bilo je še nekaj, kar ga je še bolj zaznamovalo. Ko sem naslednje jutro pogledala svojo sivo bundo, me je skoraj kap. Bila je polna rjavih pik, madežev, krogov ..., tako enakomernih, kot da gre za potiskan vzorec. Že me je imelo, da bi po njej razpršila tekočino proti madežem, pustila nekaj časa učinkovati, potem pa bi jo oprala v pralnem stroju, ko me je nekaj ustavilo. »Ne, bolje je, da jo odnesem v čistilnico.« Tovrstnih madežev namreč še nisem odstranjevala. In kako prav sem naredila. Ko sem jo prinesla v čiščenje, se je zaposlena kar prijetno za glavo, saj česa podobnega še ni videla. Ko sem ji povedala, kako in kaj, je samo pritrdila moji pravilni odločitvi. Ko sem čez nekaj dni prišla ponjo, je bila kot nova, brez sledi o oljnih madežih. Obe sva bili zadovoljni. »Veste, ko sem jo pokazala šefici, jo je fotografirala, za primerjavo,« ji je šlo tokrat na smeh. Enako meni.

Bučno olje smo imeli dolgo na zalogi. Za domačo uporabo in kakšno steklenico tudi za sorodnike, prijatelje. Da sva se z možem malo pohvalila. Seveda sem vedno pridala še svojo zgodbo o bundi, ki je popestrila pripoved in ji dodala poseben »žmoht«, ki se ohrani kljub času, ki vmes preteče, kljub vsemu, kar življenje izbriše iz knjige spominov.

MARIJA DEŽELAK

Z mopedi s Ponikve v Sarajevo

Osem mopedistov s Ponikve pri Žalcu se je leto poleti udeležilo tradicionalnega 8. Tomos toura v Sarajevu. Na pot so se tako kot na vsako tovrstno srečanje odpravili z legendarnimi tomosi. A tokrat je bila pot najdaljša.

Pot je skrbno načrtoval Primož Štimulak, v skupini pa so bili še Franc Dušak starejši, Janez Jelen, Dominik Prušnik, Uroš Pečnik, Roman Vasle, Nejc Žibret in Luka Še-

lih. V spremljevalnem vozilu sva bili Danica in Suzana. Vsi so pot uspešno prestali, tudi najstarejši član ekipe 74-letni Franc.

Letošnji Tomos tour je bil nekaj posebnega, prevozili so kar 1415 kilometrov v štirih dneh. Pot jih je vodila s Ponikve pri Žalcu, preko Hrvaške do Banja Luke in Travnika, kjer so prenočili. Naslednji dan so pot nadaljevali do Sarajeva, Mostarja in Medžugorja.

Tretji dan so se odpeljali po jadranski magistrali do Senja in četrty dan proti domu.

Za njimi je čudovita izkušnja in preizkus, kaj zmorejo Tomosovi motorji kot tudi člani ekipe. Poudariti je treba, da vse družijo v prvi vrsti prijateljstvo, dobra volja, lepi spomini in želja po odkrivanju lepote Slovenije in sosednjih držav. Kljub zelo naporni poti jim ni zmanjkalo idej in načrtov za nove poti in izzive.

S Tomos touri so mopedisti s Ponikve začeli leta 2016, ko so se odpeljali do Poreča, drugo leto do Barbarige, naslednje leto do Blatnega jezera, leta 2019 jih je pot vodila na Glossglockner in Dolomite, kar je bila do takrat najdaljša pot, dolga več kot 800 kilometrov. Leta 2020 so obiskali Goriška brda, predlani so se odpravili v Dolenjsko, lani v Koroško. Tomos toura se udeleži od 10 do 8 mopedistov in spremljevalno vozilo.

SUZANA ŠELIHI

Sprehod po temnih hodnikih

Duhovi grajske preteklosti so strašili na gradu Podsreda.

Grad je bil osvetljen le s svečami.

Strašljive grajske zgodbe

Dan pred nočjo čarovnic je na gradu Podsreda strašilo. Osvetljevale so ga le sveče in svetilke obiskovalcev, v notranjosti so jih pričakali duhovi grajske preteklosti. V sodelovanju z dramsko skupino Kozji rog in s Turističnim društvom Pilštanj so pripravili Noč skrivnosti v grajski temi. S tem so obudili nekdanje prebivalce gradu, ki so obiskovalcem pripovedovali strašljive zgodbe. Kot preseenečenje so se jim pridružile tudi štiri čaravnice.

JANŽE FRIC

Poleg tega, da so se sprehodili skozi temen grad, so si obiskovalci lahko s strašnimi motivi poslikali obraz. »Imeli smo tudi delavnico izdelovanja netopirja. Maj-

hen podkovnjak je prav tako prebivalec našega gradu,« je povedala kustosinja na gradu Podsreda **Nataša Ferlinc Krašovic**. V grajski kuhinji so z zeliščarko **Karmen Gaj-**

šek lahko izdelali tudi lastno čajno mešanico. Nekateri najmlajši je bilo na dogodku zares strah, a načeloma so vsi obiskovalci zelo uživali, vključno z odraslimi.

Duhovi grajske preteklosti

Noč čarovnic je bila le povod za dogodek, saj glavne vloge na gradu niso imele čaravnice, ampak nekdanji prebivalci. V grajski kapeli je tako obiskovalce pričakala Ema Krška z okostnjakom svojega moža. V veliki dvora-

Pripovedovali so strašljive zgodbe.

Karmen Gajšek je v kuhinji prevzela vlogo grajske zeliščarke.

**PA KA SI TI NOR?!
ŽE 30 LET!
MATJAŽ JAVŠNIK
NA TURNEJI S PRIJATELJI***

**VABLJENI NA VEČER POLN
KVALITETNE, DOMAČE GLASBE,
ODLIČNEGA SLOVENSKEGA
HUMORJA IN PRESENEČENJ!**

10. 11. Murska Sobota
Dvorana 3. OŠ

11. 11. Celje
Dvorana Golovec

12. 11. Ljubljana
Hala Tivoli

18. 11. Slovenj Gradec
Športna dvorana

19. 11. Maribor
Dvorana Tabor

* Gostje na turneji: **Tina Gorenjak** in **Alfi Nipič**, preko video vklopov pa moji prijatelji in sopotniki (**Jurij Zrnec, Sebastijan Cavazza, Jernej Kuntner, Zoran Predin** in številni drugi)

**KUPI
VSTOPNICO
TUKAJ:**

eventim

ni je bil grof Vilijem, vitez se je sprehajal po gradu in so ga obiskovalci srečali naključno. Na podstrešju je strašil grajski duh, v kleti je grajska kuharica v družbi nagačene mačke v kotlu kuhala dele človeških teles. »Zgodbo našega gradu in ljudi, ki so živeli v njem, smo uporabili, da smo pripravili Noč skrivnosti,« je povedala grajska kustosinja.

Po lokalni legendi naj bi pred več kot petdesetimi leti v gradu res strašilo: »Z verigami je naokrog rožljaj grajski berač, zato smo ga vključili tudi v ta dogodek,« je dodala Ferlinc Krašovičeva.

Množičen obisk

»Obisk dogodka je presegel naša pričakovanja, približno 700 ljudi je prišlo iz vse Slo-

venije. Tudi več kot uro so čakali, da so prišli na vrsto. Bili so zelo potrpežljivi,« je povedala kustosinja. Obiskovalce so v skupinah spuščali v grad vsakih 15 minut, da so vsi doživeli program, ki so jim ga pripravili. Po ogledu so se lahko s strašljivo pijačo in jedajo okrepčali v grajski kavarni.

Foto: arhiv gradu Podsreda

Pripravili so tudi strašne poslikave obraza.

Utelešenja velenjske Kunigunde (5)

Leta 2000 so na drugem festivalnem dnevu mladih kultur uprizorili sojenje Kunigundi, ki ga je v svojih dnevniških zapisih opisal Vuk: »Že dolgo ni bila nedelja tako zgodnja. Igralci srednjeveškega dne, ki so prespali kar v mladinskem centru, so že ob osmih potrkali na Vinkota duri. Ja, srednjeveški dan se ne zgodi kar tako, potrebno je obleči kostume, pa postarati okolje in čas. Žal so bili obiskovalci redki, tople nedeljske postelje so seveda neskončno mehke, in tudi zato je bil prvi del sojenja Kunigundi bolj samotni. A to seveda ne pomeni, da ni bil dober, gospodar je sprejel goste, jim razkazal grad in jih pogostil.«

Nato nadaljuje: »Seveda se je šele pri gostiji zgodila prava zgodba, gradu obiskovalci so bili pravzaprav preiskovalci, iskali so čarovnico in ta čarovnica naj bi bila najlepša med grajskimi damami, Čehinja Kunigunda. Potem jim je ušla, pa so jo dobili in

zaključili prvi del ustvarjanja srednjeveške legende. Lepo, tudi danes je tako, najboljše stvari se zgodijo v gostilni, ob mizi ali pa ob šanku ... a to je druga zgodba.

Potem se je festival preselil na travnik pred virtualno sv. Barbaro. Ura je bila enajsta in ljudje so posedli po sadovnjaku. Totalitarni ritmi Laibachov, govorniški oder s kozarcem rdečega vina, leseni križ in kulisa spalnega naseja s komunističnim imenom – Peter Mlakar se je seveda kar moral pojaviti. In se je. Govoril je o nesmrtnosti, o duši in na koncu seveda nekaj malega tudi o ženski. Ja, o tisti! Kako je že rekel? »Človek je najbližje nesmrtnosti med orgazmom.« tako nekako, ja, tako nekako. Pa še prav ima.

Popoldne je Kunigunda spet prišla na sojenje. Najprej so prebrali obtožnico, zares brsteče dekle naj bi »črnemu možu sramne dlake poljubavava in u kmeta strupenu sapu dihnova, taku de zvečer pri ženi ni mogu nič storiti, in se celu povsem naga sprehaju-

va po jutranji rosi«, a mlado dekle je v pravem viteškem boju rešil vitez, podrl je enega, pa drugega, tretjega zaveznika cerkve in zmagala je ljubezen. Popoldanska Kunigunda, njen vitez in poročna gostija s srednjeveškim plesom, rebrcami in rdečim, masnim vinom so še enkrat bušknili v veter neskončno zgodbo o Romeu in Juliji, le da tokrat s srečnim koncem.

A ta mlada Kunigunda se je pravzaprav v nedeljo zvečer šele odprla. Otvoritev festivala je na terasi velenjske Name približala nebo, gospod župan so pohvalili organizatorje, cviček pa začuda ni razboleel glave. Igral je odlični sekstet klarinetov. Mario je nedeljsko tekmo izgubil. Potem je bilo konec. Malo se je še plesalo in nekateri so odšli celo v mladinski center, a ne vsi, ponedeljek se je namreč že zgodil in nekdo nam je podrl literarni oder, jutro pa je prišlo prehitro, da bi poiskali vse barve teme ... za zdaj.« [1]

[1] Vuk, dnevniški zapiski, Velenje, 2000
Se nadaljuje.

Andreja Ažber
Knjižnica Velenje

Vrhunski velenjski bobnar, član več zasedb in soavtor številnih projektov z uveljavljenimi popularnimi in priznanimi glasbeniki **DAVID SLATINEK**, velenjski basist **ANDREJ HOČEVAR**,

ki med drugim igra z Res Nullius, Nude, Ireno Vrčkovnik, Sanjo Mlinar, simfoničnimi orkestri in drugimi zasedbami, okrog leta 2010 pa z Urošem Kuzmanom posname zgoščenko Greva pod objem gora, in mednarodno uveljavljeni pianist, skladatelj, performer in pedagog, ki igra tudi z Laibachom in Melodromom, **SASO VOLLMMAIER SO VHS TRIO** – projektni bend, zasnovan za popestritev in krepitev njihovega prijateljstva ter raziskovanje glasbenih vod.

V programsko snovanje festivala se prvič vključil **MITJA ŠVENER**,

ki se bodisi v tehnični ekipi bodisi kot organizator koncertov in drugih festivalskih prireditev bodisi kot MC in član bendov s Kunigundo družil še več naslednjih let, in pripravi reggae večer pred Mladinskim centrom. Njegovi prvi spomini na Kunigundo so tesno povezani z Dubioza Kolektivom, ki jih je Sinisa Hranjec na Kunigundo povabil po Švenerjevem pripravljanju in mu nato celo predal ulične posle, po katerih je bend povpraševal pred svojim prihodom. »Zrihtal sem jim za kadi, potem sem jim pomagal tudi pri postavljanju odra, povabili so me v back stage, po koncertu pa so mi podarili majico. Takrat sem bil velik fan in dejstvo, da je programska ekipa upoštevala moj predlog, da je koncert tako uspel in sem se celo družil z bendom, je name pustilo močan vtis – bilo mi je življenjsko,« danes pove Mitja Švener.

Bivši predsednik Republike Slovenije Danilo Türk na obisku festivala Kunigunda.

ALBUM S CELJSKEGA

Blagoslov Kaplerjevega križa v Zečah pri Slovenskih Konjicah

Fotografija blagoslova križa, ki stoji ob cesti v bližini Gostilne Ulipi pri Slovenskih Konjicah, je verjetno iz obdobja med 1. in 2. svetovno vojno. Nihče ne pozna nikogar na fotografiji in nihče ne ve namena postavitve križa niti tega, kako se križ imenuje. Zaradi bližine nekdanje gostilne Josipa Winterja (po domače Kaplerja) so mu rekli Kaplerjev križ, v zadnjem času pa ga vse pogosteje imenujejo Zečki križ.

Leta 2023 so na pobudo družine Kojzek dotrajani križ obnovili. Ivan Gričnik je pri obnovi lesenih delov naletel na napis, da so križ obnovili že leta 1967. Obnovljeni križ je 1. julija 2023 blagoslovil konjiški arhidiakon Jože Vogrin.

Prispeval: Robert Vrečko (arhiv družine Brglez)

Rubriko pripravlja:

Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje

INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si

Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

53 SLOVENSKA PREGLEDNA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA 2023

pregled aktualne fotografske ustvarjalnosti na Slovenskem

slavna prireditev in odprtje razstave:

8. november 2023, ob 18. uri, Celjski dom, Krekov trg 3, Celje

razstava bo na ogled:

od 8. do 30. novembra 2023 v Galeriji Božena, Fotohiša Pelikan, Razlagova ulica 5, Celje.

Ogled razstave po predhodnem dogovoru v Muzeju novejši zgodovine Celje.

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

JAVNO VODSTVO CELEIA - MESTO POD MESTOM

SOBOTA,

4. NOVEMBER 2023,

OB 11.00,

KNEŽJI DVOR.

VSTOPNINA: 5€

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Doslej je Dars vsako leto presenetil sneg, letos pa še Snežič ...

Zdaj vemo, kaj pomeni kratica Dars: dajte avans Roku Snežiču.

Malo prej sem bila na stranišču brez telefona. Imamo 286 ploščic ...

Ko je mož prevaral ženo

Prvi dan je preživela v pakiranju vseh svojih stvari v škatle in kovčke. Naslednji dan je poklicala delavce selitvenega servisa, ki so ji pomagali odpeljati njene stvari. Tretji dan je sedla za čudovito mizo v jedilnici in si še zadnjič v soju sveč in romantične glasbe privoščila večerjo. Škampji in kaviar so delali družbo ohlajeni steklenici šardoneja. Nato se je še zadnjič sprehodila po vseh prostorih in v votle cevi karnis previdno natlačila ostanke škampov, premazanih z ostanke kaviarja. Popravila je zavese, počistila po kuhinji in odšla.

Malo kasneje je prišel njen bivši mož v spremstvu nove ljubice. Vse je bilo popolno, urejeno, hiša je bila pospravljena, dišala je po čistoči. V naslednjih dneh je hiša začela smrdeti. Poskušala sta vse: čistila sta, prezračevala hišo. Nič. Dala sta očistiti vse prezračevalne cevi, preproge so bile kemično očiščene, podjetje za uničevanje plesni je pregledalo hišo. Smrad se je samo še stopnjeval. Ljudje so ju prenehali obiskovati. Tudi delavci raznih čistilnih servisov so odklanjali kakršno koli delo v hiši, hišna pomočnica je pobegnila. Nazadnje, ko tudi sama nista več mogla prenašati smrada, sta se odločila hišo prodati in se preseliti. Kljub temu, da sta stalno nižala ceno, hiše nikakor nista mogla prodati. Na koncu sta vzela oderuški bančni kredit, da sta lahko kupila novo hišo ...

Čez kakšen mesec je bivša žena poklicala moža, češ da je slišala, da prodaja hišo. Rekel je, da je zanj prevelika, da je dobil drugo službo in da se predaleč vozi do nje. Potrpežljivo ga je poslušala, nato pa rekla, da hišo zelo pogreša, ker jo nanjo vežejo premnogi lepi spomini in da se je pripravljena odreči delu, ki ji po ločitvi pripada, v zameno za hišo. Mož je takoj strinjal s ceno, ki je znašala manj kot desetino vrednosti hiše, vendar pod pogojem, da pogodbo podpiše še istega dne. Žena se je strinjala in prej kot v eni uri ji je njegov odvetnik dostavil dokumente v podpis. Naslednjega dne sta bivši mož in njegova ljubica z nasmeškom opazovala delavce selitvenega servisa, kako pospravljajo njune stvari, ki jih bosta prepeljala v svojo na novo hišo. Skupaj s karnisami ...

Reklamacija

Mlada plavalaska vstopi v modni salon, gre k blagajni in reče prodajalki:

»Danes zjutraj, ko sem pri vas kupovala plašč, ste se zmotili za 200 evrov.«

»To bi mi morali takoj povedati! Sedaj je prepozno za reklamacijo!«

»Dobro, potem bom pa obdržala teh 200 evrov.«

Od starosti

Pri nebeških vratih stoji zelo besen možakar in kriči: »Kaj se dogaja? Zakaj sem jaz tu? Poglejte me! Star sem 35 let, ne pijem in ne kadim, včeraj sem šel zgodaj spat in sedaj sem tu! Gotovo je prišlo do napake. Preverite, prosim!«

»Nikoli še ni prišlo do napake, ampak bom preveril,« je odgovoril sveti Peter.

»Kako vam je ime?«

»Miha Novak.«

»Kaj ste po poklicu?«

»Avtomehanik.«

»Aha, našel sem vas. Miha Novak, avtomehanik. Gospod Novak, po naših podatkih ste umrli od starosti.«

»Od starosti?!? Nemogoče! Saj sem star samo 35 let!«

»Ne vem,« odgovori sveti Peter. »Sešteli smo vse delovne ure, ki ste jih zaračunali svojim strankam, in to je prineslo 106 let.«

Verjetno so tudi njo napadli psi.

Oven

Vaša pričakovanja v partnerstvu bodo lahko v tem obdobju nerealna, zato ne delajte zaključkov, ki bi vas lahko v prihodnosti drago stali. Vaš vladar je še v znamenju škorpiona, zato vam lahko na pot postavlja ovire, zaradi katerih boste še bolj vztrajni na poti do uspeha. Tudi Sonce biva v škorpionu, zato je vaša energija prodorna, vi pa ste vztrajni in polni načrtov.

Bik

Za počitek se v teh dneh ne boste odločili, saj vam bo energije kronično primanjkovalo kljub bližajočem se koncu tedna. Zgodi se lahko, da vas bodo na družinskem področju še dodatno obremenili. Uvesti morate red in disciplino ter narediti izbor vseh zadev, ki vam jemljejo dragoceno energijo. Ovire, ki se vam postavljajo na pot, boste v tem času bolj uspešno prebrodili in čakali na trenutek, ko boste na novo poleteli.

Dvojčka

Veliko boste razmišljali, kaj je prav in kaj ne. Vaša moč presoje v tem obdobju ne bo najboljša, saj lahko zaradi površnosti zanemarite pomembne stvari. Vzeli si boste veliko časa za notranje ravnotežje, kar bo v tem obdobju nekoliko lažje, saj je vaš vladar ponovno v gibanju. V mislih boste delali načrte in bili optimistično razpoloženi. Ovire boste tokrat spregledali in občutek ujetosti bo minil.

Rak

Če boste svojo jezo in razočaranje predolgo zadrževali v sebi, se bosta stres in slabo počutje stopnjevala in postala velik problem. Na delovnem področju boste mnogo bolj cenjeni, če se boste naučili odpraviti samovoljo. Na poti do vas so novice, ki vas bodo presenetile in vam hkrati dale upanje, da se bodo problemi, ki so prisotni v vašem življenju, razblinili.

Lev

Čeprav se najboljše počutite, ko ste dejavni, vam svetujemo, da tempo prilagajate svojim sposobnostim. Upočasniti morate zadeve na vseh področjih. Če tega ne boste storili, vam še največ težav preti zaradi ovir, ki se vam postavljajo na pot. Upoštevati jih boste morali do te mere, da ne boste napravili zaradi samovoljnega ravnanja kakšne večje napake. Preučevali boste možnost, kako uvesti nekaj novosti v svoje življenje.

Devica

Misli vam bodo uhajale na vse strani, težko boste dosegli primerno raven zbranosti. Na trenutke boste celo podvomili o lastnih sposobnostih, kar je popolnoma odvečna misel. Vaš vladar je neposreden in bo prenehal omejevati napredovanje, zato boste veliko lažje stopali po poti, ki ste si jo zastavili.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265** in na Facebookovi strani **Dolores Astro.**

Tehtnica

Srce vas bo vleklo na eno stran, razum na drugo. Ne bodite prestrogi do sebe, dovolite si, da kdaj pomislite tudi na druge, lepše stvari kot le na obveznosti. Vaša vladarica biva v vašem znamenju in vam prinaša veliko očarljivost in možnost, da obrnete življenje v svoje dobro. V ljubezni se vam nasmiha posebna sreča, če boste le imeli pogum, da prestopite ovire v srcu. Zau-pajte v proces življenja.

Škorpion

Ne delajte si odvečnih skrbi, saj ste že v preteklosti poskrbeli za vse varnostne ukrepe. Tokrat vas res ne bo nič presenetilo, mirno in preudarno boste razmišljali o kaosu v vaši okolici. Vsi okoli vas bodo pričakovali več kot samo obljube, vi pa se ne boste uspeli premakniti z mrtve točke. Sledite šestemu čutu in se mu prepustite.

Strelec

V nenavadni situaciji boste, saj boste po eni strani želeli biti v središču pozornosti, po drugi strani pa se boste umikali v samoto. Zaradi spremenljivega razpoloženja ne smete obremenjevati okolice. Vaš vladar je še v znamenju bika in je retrograden, zato boste čutili potrebo, da zadeve postavite na pravo mesto. Iskali boste nove priložnosti in z radovednostjo opazovali dogodke, ki močno vplivajo na vaše življenje.

Kozorog

Željo po tem, da se dokažete, morate skrbno nadzorovati, saj lahko mimogrede naredite večje napake. Iz svojega življenja morate izključiti sporne situacije in se izogibati ostrim razpravam. Situacija zaradi bivanja Saturna, vašega vladarja, na prvih stopinjah rib nikakor ne bo lahka, utirati si boste morali pot korak za korakom in čakati, da pridejo bolj ugodne možnosti za napredovanje. Bolj skrbno morate paziti na svoje zdravje.

Vodnar

Osebi, ki vas bo nadlegovala, ne boste preveč zamerili vsiljivega vedenja, saj vas bo po eni strani celo zabavala. Čeprav se zavedate, da ne morete spreminjati sveta okoli sebe, se lahko trudite, da spreminjate stvari v sebi. Polni ste notranjih trenj, včasih izgubljate tla pod nogami in se ne počutite varno. Kmalu se bodo zadeve umirile, kmalu bo prišel tudi vaš trenutek.

Ribi

Prav je, da nekaj pozornosti namenite ljudem, ki so vam v preteklih dogodkih pomagali, ko ste potrebovali pomoč. Pred vami je krajša pot, vzemite si zanj dovolj časa, saj je hitenje v tem času nepriporočljivo. Dobro boste preučili vse možnosti, ki se vam kažejo, da lahko tudi v tem spornem obdobju napredujete. Zau-pajte svojemu šestemu čutu.

HOROSKOP JE TOKRAT PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana.**

Nagradna križanka

3K	GLEDA Z NAMENOM	ZADENEM	BITI NA NOGAH	EVROPSKI REKORD	STROKOVNJAKA ZA KEMIJU	Povsod z vami	ZVEZDA SEVERNICA	DERIVAT AMONIJA	ŽLAHTNA KOVINA Re	SPODNJI DEL PRAŠIČJE NOGE
DEL PROMETNE POTI					1	UREJEN JAVNI NASAD VARUJE ISTO OSEBO	12			
SEIZMOGRAFI								4		
VRHUNSKA ŠPORTNIKA				ANGLEŠKO-AMERIŠKI IGRALEC (ALFRED)						
HČERIN MOŽ			16	SLOVENSKA IGRALKA (NINA) TERABAUT						
KDOR TEŽI ZA UŽIVANJEM								JAZ (HRV.) PREBIVALKE HODIŠ	8	
ČAS ... ZLATO				TLAK MERIMO V ...						
RUSKI VELETOK				ZELENI OTOK					NEMKE SO SOSEDE ...	LEPA ... KOLO VODI
					GLAVNO MESTO JORDANIJE	MARSIKOGA TEPE GLASBENI PRIREDITVI		22		
KRIŽANKA & UGAJANKA	CELE, BREZ POŠKODB	VSEBUJE SAMO PRAŠNIKE ALI SAMO PESTICE	AMERIŠKA PEVKA DEL REY	MISURI ... ALI S ČIM?		RIMSKI TRIBUN (TIBERIJ)		2	NASPROTJE NOČI UGLAJANE	17
BOREC PROTI APARTHEIDU MANDELA						TISTO ZA SEDMIM ZNAMKA RAČUNALNIKOVI			ŠVEDINJE SO SOSEDE ...	
IDENTIČNO						METAN ALI ETAN NEKD. AVS. TRIJ. SMUČARKA EDER			PRITOK LJUBLJANICE ABSČISNA ORDINATNA	
NORKA						IT. MESTO OB JADRANU KOŠARA Z ROČAJEMA		13		ZNAMKA FOTO-APARATOV BASRA IN MOSUL STA V ...
NAJVEČJI ... NA SVETU JE ULURU						VIRUS, KI POVZROČA MRZLICO	BISTVI (FILOZ.) ALBANSKI LEK			19
ŠPORTNI PARK			NEMŠKO MESTO OB BALTSKEM MORJU	VERIGA BENCINSKIH SERVISOV PRI NAS	REZKAR KEVDER IN SAJTRGA			9	ANGLEŠKA DOLŽINSKA MERA (ORIG.)	... TE NE UBUE, TE OKREPI
TROPSKI SADEŽI					21	NOSIJO JIH ŠKOTI DAŠ DARILO		15	TISOČ IN ... NOČ ZMAJEVO DREVO	11
BIVALIŠČE GRŠKIH BOGOV					5	MESTO V KALIFORNIJI				ODOBOJKARSKI KLUB VULKANSKO ŽRELO
ŽIVI IZ ... V DAN				10		MEDN. OZN. BRAZILJE ANALIZIRA NAŠ BDP	A. SMOLAR: BOGNEDAJ, DA BI ... TELEVIZOR ZDRUŽENJE LJUDI Z VISOKIM IQ POPRAVLJA URE			24
NAFTA (ANG.)				14		NARAVA, ZNAČAJ	SKUPINI PTIC V LETU RIBIČ, KI MUHARI MESTO V UKRAJINI			NESTRUPENI KACI ZNAMKA SMUČI
VRTNI CENTER			INDUSKA ZVEZNA DRŽAVA	DELA V EMAJLIRNICI					AMERIŠKI IGRALEC (NICOLAS)	
JUL, ..., SEP				NEIZUMETNIČENA DRŽAVNO PRVENSTVO		7			CELJSKA TOVARNA ČRT KANONI	
NEISKRENA ČLOVEKA						18				
ZAKLJUČENA ODESKA KOLESARSKA DIRKE		23				ŠIVILJA ... OBLAČILA		6		AMERIŠKA MODNA OB- LIKOVALKA (DONNA)

Discomania

Vsak petek ob 18.00 na Radiu Celje

V živo z živo!

Nagradni razpis:

- nagrada:** družinska vstopnica za obisk Tropske hiše v Celju
- nagrada:** dve odrasli vstopnici za ogled Tropske hiše v Celju
- nagrada:** ena vstopnica za ogled Tropske hiše v Celju

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izzreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliche soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____ E-naslov: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

SUDOKU 594

4				9			7		8
9					3		1		2
8				4	7			3	
		9			8				
				7	2	1			
		3					8		5
	8					4		1	
	1						6	2	
		5				3			

SUDOKU 285

5									
	1			6				8	
				2		5		6	
3	5						9		
					7		4		
9					2		6		3
		8				7			
		6			3	2			7
							3		1

REŠITEV SUDOKU 593

4	8	3	9	6	5	1	7	2
1	7	6	2	8	4	3	9	5
2	5	9	1	7	3	4	6	8
8	3	4	7	1	9	2	5	6
9	1	7	6	5	2	8	3	4
6	2	5	3	4	8	9	1	7
7	9	2	8	3	6	5	4	1
3	4	1	5	2	7	6	8	9
5	6	8	4	9	1	7	2	3

REŠITEV SUDOKU 284

3	7	8	2	4	6	1	5	9
4	1	6	5	9	3	8	2	7
2	5	9	1	7	8	6	3	4
8	4	3	7	6	5	9	1	2
1	6	7	8	2	9	3	4	5
5	9	2	4	3	1	7	6	8
6	8	4	9	1	2	5	7	3
9	2	1	3	5	7	4	8	6
7	3	5	6	8	4	2	9	1

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, **do torka, 7. novembra.**

Geslo iz številke 43: Prihajajo krompirjeve počitnice

Izid žrebanja:

- nagrado:** dve vstopnici za ogled nogometne tekme med NK Celje in NK Olimpija Ljubljana, ki bo v nedeljo, 5. 11., na stadionu Z' dežele v Celju, prejme: **Ciril Knez iz Laškega,**
- nagrado:** predpasnik in knjigo Kuharske bukve – vlaganje, shranjevanje in zamrzovanje živil prejme: **Cvetka Kopitar iz Šentjurja,**
- nagrado:** kuhinjsko krpo in knjigo Kuharske bukve – vlaganje, shranjevanje in zamrzovanje živil prejme: **Peter Ivanovsky iz Celja.**

Nagrajencem čestitamo. Obvestilo o nagradi jim bomo poslali po pošti.

V naših križankah

odmeva pesem in bodri duha.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

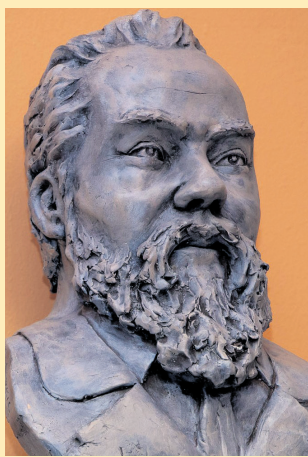

www.trik.si **3K**

Aškerc spet na gimnaziji

I. gimnazijo v Celju od-
slej krasi še doprsni kip
Antona Aškerc, pesni-
ka, esejista, dramatika,
prevajalca, potopisca in
arhivista. Kip je izdelal
v Celju živeč ruski kipar
Oleg Ambartsumyan. To
je njegova že četrta stva-
ritev v sodelovanju s to
celjsko šolo.

Anton Aškerc je gimnazi-
jo v Celju obiskoval od leta
1869 do 1877. Prepotoval
je velik del Evrope, tudi
Gruzijo, ki jo je opisal kot
deželo, ki »ima visoke gore,
lepe ljudi in izborno vino«.
Zato je šola na odprtje kipa
povabila veleposlanika
Gruzije v Sloveniji Iraklija
Koplatadzeja, župana MO
Celje Matijo Kovača, ki je
bil nekoč predsednik šol-
skega Kulturnega društva
Antona Aškerc, pesnikova
pranečaka Avgusta
Aškerc, ravnatelja OŠ

Kip Antona Aškerc je izdelal
ruski kipar Oleg Ambartsumyan.
(Foto: arhiv šole)

Antona Aškerc v Rimskih
Toplicah Andreja Podpeča-
na in dr. Bojana Cvelfarja,
vodjo Oddelka za družbene
dejavnosti MO Celje.

Slovesnost je obogatil
pevski zbor I. gimnazije v
Celju pod vodstvom Toma-
ža Marčiča. TC

Veleposlanik Gruzije v Sloveniji Irakli Koplatadze in ravnatelj I. gim-
nazije v Celju Anton Šepetavc (Foto: arhiv šole)

Ponosni na žametni lepotici

V konjiški občini sta na
dveh koncih posajeni potom-
ki več kot 400 let stare modre
kavčine z mariborskega Len-
ta, ki se je v letu 2004 vpisala
v Guinnessovo knjigo rekor-
dov kot najstarejša trta na
svetu. Ena je v Škalcah, druga
v Žižki kartuziji, Konjičani so
ju poimenovali kartuzijanka
in škalcanka. Te dni so opravi-
li simbolno trgatve obeh.

Gospodar obeh trt je konjiški
župan Darko Ratajc, zanju pa
že več let skrbita Jože Tomin-
šek in Dejan Brečko. Stara trta
z Lenta simbolizira bogato vin-
sko kulturo Maribora, Štajerske
in Slovenije. Posajena je bila ob
koncu srednjega veka. Glede
na to, da je v mestu ob Dravi
preživela obleganje Turkov,
številne požare in poplave, za-

Dogodek so z nastopom pope-
strili učenci OŠ Špitalič. (Foto:
Občina Slovenske Konjice)

vezniško bombardiranje, a tudi
trtno uš, ki je pomorila večino
drugih trt, so potomke modre
kavčine z Lenta svojevrsten
simbol trdnosti, vzdržljivosti,
žilavosti in neomajnosti. Konji-

čani so ponosni na obe žametni
lepotici, zato člani konjiškega
vinogradniško-vinarskega
družba lepo skrbijo zanju.

Prijetno druženje ob trga-
tvi kartuzijanke so popestrili

učenci Osnovne šole Špitalič,
ki so zapeli špitalsko himno z
naslovom Škrat iz Špitaliča.
Upriporili so recital priljublje-
nega pesnika Toneta Pavčka. BF

Štiri tisoč evrov za poplavljenе

Na Gimnaziji Celje – Cen-
ter so tudi letos dan pred
jesenskimi počitnicami pri-
pravili dobrodelni koncert.
Zvečer je bilo še tradicio-
nalno druženje generacij
ob obletnici gradnje stav-
be šole in je bilo prav tako
dobrodelno naravnano. Po-
plavljenim v občini Luče je
šola tako namenila več kot
štiri tisoč evrov.

Na koncertu, ki ga je pri-
pravil 4. d-razred s šolsko
dijaško skupnostjo in z
Društvom GCC, so nastopili
številni dijaki in šolske za-
sedbe, osrednji glasbeni gost
je bil Nipke. Nastopil je tudi

stand up komik Dejan Ikovic
– Bushi.

Koncert je bil z umetniško
akcijo poslikave in prodaje ra-
bljenih srajc, ki so jo pripravili
dijaki programa umetniška gi-
mnazija likovne smeri, ena ve-
čjih mladinskih humanitarnih
akcij na Celjskem.

Dogodek sta si ogledala tudi
nekdanji predsednik države Bo-
rut Pahor in podžupan Mestne
občine Celje Uroš Lesjak. Dija-
ke sta spodbudila k solidarnosti
in dobrem delom ter jim čestita-
la za plemenite akcije, ki so
jih izvedli v tednu solidarnosti.

Večerno tradicionalno sreča-
nje generacij, tokrat ob 111-le-

V tednu solidarnosti so na Gimnaziji Celje – Center zbirali denar za popla-
vljene v občini Luče. (Foto: arhiv GCC/Robert Valenti)

tnici gradnje šolske stavbe, se
je imenovalo Vokalna eksplo-
zija GCC. Nastopili so sedanji
in nekdanji dijaki, zbrani v za-
sedbah The Šlagers, FaVoZa,
Nonet GCC, Dekliški pevski

zbor, Ad hoc in premierno
še GCC pop zbor, ki ga vodi
nekdanja dijakinja Sandra Fe-
ketija in združuje mame nek-
danjih in sedanjih dijakov ter
podpornice GCC. TC

digi info točka

Pomoč pri uporabi
digitalnih javnih storitev

Nabor storitev:

- Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in s tem povezane mobilne aplikacije,
- Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu **gov.si**,
- Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- Uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- Storitve z zvezi s **študijem in štipendijami**,
- Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- Prepoznavna spletnih nevarnosti, center **SI-CERT**.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREOBRAZBO